

Chcemy jak najszybciej przekazać pieniądze

W Funduszu Wsparcia Kultury nie oceniamy, czy ktoś jest blondynem, czy brunetem. Z powodu pandemii Unia Europejska zniosła zakaz pomocy publicznej. Możemy więc jako państwo wspierać polskie firmy – mówi wicepremier, minister kultury, prof. Piotr Gliński w najnowszym numerze „GP”.

s.13

Czwartek
26/11/2020

cena **2,50 zł** (w tym 8% VAT)

#277 (2797)
NAKLAD 41 070
INDEKS 100625
WYDANIE 1
gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

Podwyżki podatków nie będzie s.10

Szefowa KE: Idźcie do Trybunału

**UE ** Państwa, które mają wątpliwości ws. mechanizmu praworządności, mogą zgłosić zastrzeżenia do Trybunału Sprawiedliwości UE – zaproponowała Polsce i Węgrom szefowa Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen. Zaskarżyć można tylko przyjęty akt prawny, a my sprzeciwiamy się temu aktowi omijającemu traktaty UE – odpowiedział polski premier. Mateusz Morawiecki spotka się dziś z premierem Węgier, by m.in. ustalić wspólne działania w sprawie pakietu budżetowego UE.

s.7

fot. POOL/ Reuters/Forum

POLSKA

s.4

Mniej zakażeń, więcej zmarłych

Nastąpił przełom, weszliśmy na niższy poziom nowych dziennych przypadków koronawirusa. Teraz każdej doby wykrywa się do 15 tys. zakażeń. Rząd zapowiada, że nie ma szans na wycofanie się z taktyki związanej z feriami, a szpitale polowe zostaną na trzecią falę pandemii.

GOSPODARKA

s.11

NBP broni gotówki

Adam Głapiński, prezes Narodowego Banku Polskiego, zapowiedział wprowadzenie przepisu, który jednoznacznie rozstrzygnie, że Polacy mają prawo dokonywać płatności w formie gotówkowej zawsze i wszędzie. – NBP jako emitent narodowej waluty zawsze będzie obrońcą polskich banknotów i monet – dodał.

POLSKA

s.3

Rosyjska prowokacja

Rosyjska Prokuratura Generalna oświadczyła wczoraj, że wysłała do polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości wniosek o stenogram rozmowy telefonicznej prezydenta Lecha Kaczyńskiego z bratem przed katastrofą Tu-154M. W aktach sprawy nie ma jednak nagrania takiej rozmowy.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

**PATRIOTYZM
GOSPODARCZY**

/CZYTAJ BEZPŁATNIE/

W dzisiejszym wydaniu „Codziennej”

**KANIA ** Gazeta Michnika publikuje wywiad z Wojciechem Łączewskim, a rosyjska prokuratura się nim inspirowała i wnioskuje. Całość zaś wskazuje na cyniczną grę, która – niestety – od początku towarzyszy zarówno Rosjanom, jak i mediom Agory.

s.2

**STANKOWSKI ** Agresja, prostactwo i radykalizm już pozbawiły Strajk Kobiet szerszego niż garstka karnych komunistów poparcia. Nikt bowiem w Polsce nie ma wątpliwości, że rewolucja to, jak śpiewał Jacek Kaczmarski, czerwone paznokcie.

s.2

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

ks. Michel Quoist

(1921–1997) francuski duchowny katolicki, kapelan Akcji Katolickiej we Francji, pisarz

W dniu, w którym radość innych staje się twoją radością, w dniu, w którym cierpienie innych staje się twoim cierpieniem – masz prawo powiedzieć: Kocham.

2

CZWARTEK 26 LISTOPADA 2020

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

fot. Wikipedia/d

Gazeta
Polska
codziennie

POGODA

Czwartek 26.11 Pogodnie. Na północy Polski możliwe opady deszczu

WSCHÓD słońca 07:14 ZACHÓD słońca 15:31 Imieniny obchodzą: Delfin, Dobieński, Jan, Konrad, Lechosław, Lechosława, Leonard, Piotr, Sylwester, Sylwestra

Gdańsk	Lublin
5°C	3°C
4°C	-2°C
Katowice	Kraków
4°C	4°C
-3°C	-3°C
Łódź	Poznań
3°C	4°C
1°C	3°C
Warszawa	Wrocław
4°C	6°C
2°C	1°C

Piątek 27.11 Miejscowo możliwe opady deszczu lub deszczu ze śniegiem

WSCHÓD słońca 07:15 ZACHÓD słońca 15:30 Imieniny obchodzą: Achacjusz, Achacy, Damazy, Dominik, Gustaw, Gustawa, Józefat, Maksymilian, Maksymiliana, Oda, Sekundyn, Stojniów, Walery, Wierus, Zygryd, Zygryda

Gdańsk	Lublin
7°C	3°C
3°C	1°C
Katowice	Kraków
4°C	4°C
1°C	0°C
Łódź	Poznań
4°C	5°C
2°C	2°C
Warszawa	Wrocław
5°C	4°C
1°C	0°C

PIOTR NISZTOR

Włoska dynastia w PZPN

Gdyby kandydat na ważne stanowisko w państwie miał w klapie obcą flagę lub założył koszulkę obcego kraju, wybuchłby skandal. Nie mówiąc już o sytuacji, gdyby okazało się, że podatki płaci poza Polską. W przypadku PZPN wszystko jednak uchodzi. Prezes Zbigniew Boniek potrafił powiedzieć w mediach, że jego polskie prawo nie dotyczy, bo jest obywatelem Włoch i tam płaci podatki. Kandydat na jego następcę Marek Koźmiński (wybory w sierpniu 2021 r.) chyba wyznaje podobną filozofię. Ostatnio w programie telewizyjnym wystąpił w koszuli z dużą włoską flagą. Niektórzy zaprzeczają, że dziennikarze próbowali bagatelizować sprawę, ale problem jest. Przecież Koźmiński to wiceprezes PZPN, który zarządza polską reprezentacją! Pokazywanie się publicznie z flagą obcego kraju dyskredytuje go jako szefa polskiej federacji.

Rafał Zawistowski

MARCIN HERMAN

Internet to raczej nie miejsce dla ewangelizacji

Wielu duchownych w Polsce i na świecie z dobrej woli zakłada wideoblogi i inne profile w serwisach społecznościowych. Myślą, że takie są czasy, trzeba dotrzeć do młodzieży itd. Obawiam się, że przez internet nie da się nikogo prawdziwie nawrócić. Ewangelia niesie treści wymagające pewnego skupienia, pogłębiania wiedzy, to przekaz czasem trudny. Internet zaś to miejsce zgiełkliwe, gdzie przygniatająca większość poszukuje tylko kolejnych dawek dopaminy, czyli przyjemności. Owszem, jeden czy drugi duchowny może stać się znany, ale czy z tego coś dobrego wyniknie? Każdej osobowości internetowej łatwo się zagubić, gdy walczy o zasięgi lub po prostu ulega emocjom, bo internet od tego jest – od generowania emocji i zarabiania na tym. Internet, jeżeli ktoś chce w nim zaistnieć, zabiera też mnóstwo czasu, a przecież kapłan ma chyba ważniejsze zadania niż czuwanie na łączach. Zwykli ludzie też nie zbliżą się do Boga od siedzenia w sieci. W ogóle internet to ostatnie miejsce, gdzie można rozwijać umysł, ciało i ducha, niezależnie, czy ktoś jest wierzący, czy nie.

Marcin Wolski

Dzień
Dziękczynienia

Jak z wielowiekowej tradycji wynika, Donald Trump ułaskawił jednego indyka. Kiedy rozeń się staje końcówką milionów, jeden wolno gulgoce, żyjąc w Białym Domu. Aż spotkał gospodarza, zdjętego obawą, i rzekł mu: „Nic się nie martw. Też cię ułaskawią!”.

Dorota
KaniaGry „Wyborczej”
i Putina

Niemalże 11 lat po tragedii smoleńskiej rosyjska prokuratura „przypomniała sobie” o śledztwie ws. katastrofy i właśnie zwróciła się do polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości o stenogram rozmowy telefonicznej Lecha i Jarosława Kaczyńskich z 10 kwietnia 2010 r. Rosjanie oświadczyli, że powodem wniosku są „rozpowszechnione w mediach w Polsce nowe informacje”, a RIA Nowosti wymienia w tym kontekście wywiad byłego sędziego Wojciecha Łączewskiego dla „Gazety Wyborczej”. Tak się dziwnie składa, że rosyjska prokuratura mówi o swoim wniosku dzień po tym, jak radomska prokuratura postawiła warszawskiemu prokuratorowi Józefowi G. zarzut niedopełnienia obowiązków w prowadzonym przez niego śledztwie związanym z katastrofą smoleńską. Józef G. miał nie dokonać prawnokarnej oceny postępowania ówczesnego szefa Biura Ochrony Rządu Mariana Janickiego, związanego z ochroną dwóch wizyt w Rosji: 7 kwietnia 2010 r. premiera Donalda Tuska oraz 10 kwietnia 2010 r. prezydenta Lecha Kaczyńskiego z małżonką. Jak widać, rosyjska prokuratura inspirowała się publikacjami gazety Michnika, a całość obnaża cyniczną grę, którą od początku prowadzą zarówno Rosjanie, jak i media Agory.

Adrian
StankowskiCzerwone
paznokcie

Warszawski Strajk Kobiet publikuje grafikę przedstawiającą płonący kościół, do złudzenia przypominającą hitlerowskie plakaty poprzedzające pogrom Żydów podczas nocy kryształowej; Lech Wałęsa, jak na laureata pokojowego Nobla przystało – zdjęcie butelki z benzyną; rzeczniczka zupełnie Nowej Lewicy proklamuje zaś rewolucję. Jeśli dodać narastającą wulgarność i agresję zarówno wobec dziennikarzy, jak i policji, otrzymamy obraz konsekwentnego przesuwania granic tego, co w debacie publicznej jest w ogóle do pomyślenia, i próbę oswajania opinii publicznej z jakimś projektem zakładającym użycie przemocy. I nie chodzi tu tylko o przemoc symboliczną lub słowną. Nakręcanie agresji i pogardy jest skrajnie nieodpowiedzialne, bo w każdej chwili może się objawić kolejny Ryszard Cyba. Jednak sny o siłowym przewrocie pozostaną domeną chorej wyobraźni najbardziej zacządzonych pretendentów do roli nowego Dzierżyńskiego. Jednocześnie ta właśnie agresja, prostactwo i radykalizm są czymś, co już pozbawiło rewolucyjnych czapajewów szerszego niż garstka karnych komunistów poparcia. Nikt bowiem w Polsce nie ma wątpliwości, że rewolucja to, jak śpiewał Jacek Kaczmarski, czerwone paznokcie.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13 KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

17 O SZTUCE

18 TV/MOTO

19-20

SPORT

POWRÓT DO RADY DIALOGU SPOŁECZNEGO

PRAWO \ Premier nie będzie miał już uprawnień do odwoływania członków Rady Dialogu Społecznego – wynika z projektu nowelizacji ustawy w sprawie przeciwdziałania COVID-19. Rozwiązanie to krytykował m.in. przewodniczący Solidarności Piotr Duda.

TEMAT DNIA

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl CZWARTEK 26 LISTOPADA 2020

3

SMOLEŃSK \ Zaskakujący wniosek kremlowskich prowokatorów

Sędzia Łączewski napędził rosyjską prowokację

Rosyjska Prokuratura Generalna oświadczyła wczoraj, że wysłała do polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości wniosek o stenogram rozmowy telefonicznej prezydenta Lecha Kaczyńskiego z bratem przed katastrofą samolotu Tu-154M 10 kwietnia 2010 r. – W aktach sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Krajową nie ma nagrania ani stenogramu takiej rozmowy – poinformowała wczoraj rzecznik PK Ewa Bialik.

Jacek Liziniewicz

Rzecznik rosyjskiej prokuratury Andriej Iwanow powiedział wczoraj, że strona rosyjska wnioskuje o „fonogram i stenogram rozmowy telefonicznej” i że prokuratura skierowała do Polski wniosek o pomoc prawną. Według jego słów informacje na temat tej rozmowy „wymagają oceny rosyjskich organów śledczych”.

To reakcja strony rosyjskiej na słowa skompromitowanego sędziego Wojciecha Łączewskiego, który w wywiadzie dla „Gazety Wyborczej” 3 listopada stwierdził: „Pan minister Ziobro, któremu podlega prokuratura, usiłuje zro-

bić ze mnie bandytę. Dlaczego? Posiadam ogromną wiedzę o tym, co wyczyniało CBA za czasów Mariusza Kamińskiego, znam też zapis ostatniej rozmowy braci Kaczyńskich”.

Prowokacje odnoszące się do rozmowy prezydenta Lecha Kaczyńskiego z bratem Jarosławem trwają niezmiennie od 10 lat. Już w 2011 r. dziennik „Rzeczpospolita” donosił, że rozmowa zostanie ujawniona na dzień przed wyborami parlamentarnymi. O analogicznych taśmach mówił Lech Wałęsa. Ponieważ tę tezę wyssał z palca, to przegrał proces sądowy, który wytoczył mu Jarosław Kaczyński.

Sam lider PiS wielokrotnie mówił o tej ostatniej

Prowokacje odnoszące się do ostatniej rozmowy prezydenta Kaczyńskiego z bratem trwają od 10 lat | fot. Tomasz Hamrat / Gazeta Polska/Forum

rozmowie. „Zapytałem, czy już jest w Smoleńsku. Odpowiedział, że nie. Dzwonił z telefonu satelitarne- go. Powiedział, że stan mamy jest niezły i że bym się przespał, bo jestem w bardzo złej formie – byliśmy tym wszystkim obydwa bardzo obciążeni. Ostatnie słowa, jakie od niego usłyszałem, to: »Żebyś się nie rozpadł«. Potem rozmowę przerwało. Ale zawsze tak było, jak był telefon satelitar- ny, więc się tym nie przejąłem” – relacjonował Jarosław Kaczyński.

Wczoraj prokuratura przyznała, że w aktach sprawy smoleńskiej nie ma ani nagrania, ani stenogramu rozmowy. Sprawę jednoznacznie ocenił wczoraj wiceszef MSZ Szymon Sękowski vel Sęk. – Trudno to traktować inaczej niż jak swego rodzaju prowokację. Rosja nie odpowiada m.in. na rezolucję Rady Europy wzywającą do zakończenia śledztwa i przekazania wraku, który jest własnością państwa polskiego. Nie odpowiada na wiele wniosków polskiej prokuratury, tymczasem nagle sama sobie przypomina o tym śledztwie i kieruje wnioski do Polski – mówił wczoraj Sękowski vel Sęk.

Sowieckie negowanie zbrodni w Katyniu

SKANDAL \ Jeden z rosyjskich parlamentarzystów, Aleksiej Czepa, oświadczył, że jest gotowy rozpocząć proces anulowania uchwały na temat Katynia przyjętej w 2010 r., która potwierdzała odpowiedzialność Sowietów za ludobójstwo dokonane na polskich obywatelach. Ambasada RP w Moskwie wydała już oświadczenie w tej sprawie, w którym podkreślono, że przedstawiona narracja ma „na celu zafałszowanie odpowiedzialności NKWD za zbrodnię katyńską”.

Walka o prawdę historyczną nie ma nigdy końca. Tym razem próbę relatywizacji wydarzeń z ub. wieku ponownie podjęła Rosja. W dniach 16–18 listopada Rosyjskie Towarzystwo Wojskowo-Historyczne (RWIO) zorganizowało konferencję, na której w skandaliczny sposób poruszono temat zbrodni katyńskiej. Jeden z rosyjskich parlamentarzystów, Aleksiej Czepa, oświadczył, że jest gotowy rozpocząć proces anulowania uchwały na temat Katynia przyjętej 26 listopada 2010 r., która potwierdzała odpowiedzialność ZSRS za to ludobójstwo. W dokumencie wskazywano również, że dokonano go na rozkaz Józefa Stalina i innych sowieckich przywódców. Uczestnicy konferencji

przekonywali, że uchwała miała polityczny charakter i była krzywdząca dla ich ojczyzny. Co więcej, odpowiedzialnością za zbrodnię katyńską obarczono Niemcy.

Warto też zaznaczyć, że wydarzenie RWIO odbyło się w miejscowości Swietlica w obwodzie twerskim, w bezpośrednim sąsiedztwie monasteru Niło-Stołobieńskiego, znanego w polskiej historiografii jako obóz dla jeńców polskich w Ostaszkowie, i na Uniwersytecie Medycznym w Twerze.

Stanowcze oświadczenie w tej sprawie wydała już Ambasada RP w Moskwie. „Ambasada RP w Moskwie z zaskoczeniem konstatuje fakt, że podczas konferencji dotyczącej relacji polsko-rosyjskich, która odbyła się na

terenie obwodu twerskiego w listopadzie 2020 r., pojawiły się wypowiedzi dążące do zakłamania faktów związanych ze zbrodnią katyńską w Twerze i Miednoje” – czytamy w oświadczeniu.

O komentarz do całej sprawy poprosiliśmy także historyka i publicystę Tadeusza Płużańskiego. – To nic innego jak powrót do najgorszej strategii propagandy stalinowskiej. Rosja od dekad próbuje zrzucić z siebie odpowiedzialność za wszystkie tragiczne wydarzenia i przedstawia się jedynie jako wyzwoliciel niosący pokój. Taki plan na zakłamywanie prawdy historycznej ma Władimir Putin – powiedział „Codzienniej” Płużański.

Jan Przemyński

Nowak spędzi święta w areszcie

PRAWO \ Sąd Apelacyjny w Warszawie we wtorek utrzymał w mocy decyzję sądu okręgowego, który w październiku przedłużył areszt byłemu ministrowi transportu Sławomirowi Nowakowi.

Sąd podzielił stanowisko sądu pierwszej instancji, że zebrane dotychczas przez prokuraturę dowody uprawniają do stwierdzenia, że Nowak popełnił przestępstwo. Sąd apelacyjny utrzymał w mocy decyzję sądu okręgowego, który w październiku przedłużył areszt byłemu ministrowi transportu Sławomirowi Nowakowi.

Podejrzany o popełnienie 11 czynów korupcyjnych Sławomir Nowak pozostanie w areszcie co najmniej do stycznia 2021 r. Jak ustaliła Polska Agencja Prasowa, materiał zebrany przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie jest „porażający”.

(jal)

Rodzinie, Bliskim i Przyjaciołom

Ś.P.

Tomasza Kuca

Człowieka dobrego i ciepłego, zawsze śpieszącego z pomocą,
Wyrazy głębokiego żalu i współczucia

składa

Iwona Duda, Wiceprezes Zarządu Alior Banku

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

2 OPINIE 3 TEMAT DNIA 4-5 POLSKA 6-7 ŚWIAT 8-11 GOSPODARKA 13 KULTURA 14-15 PUBLICYSTYKA 17 O SZTUCE 18 TV/MOTO 19-20 SPORT

MEDIA \ Mamy bardzo dużą liczbę zgonów. Dzisiaj mamy największą liczbę w całej epidemii. To najtrudniejsze zagadnienie. Intensywnie pracujemy, żeby na każdym etapie procesu leczniczego zapewnić takie rozwiązania, które będą ją zmniejszały – powiedział wczoraj Adam Niedzielski, minister zdrowia.

fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

KORONAWIRUS \ Mniejsza dzienna liczba zachorowań i dobrowolne badania przesiewowe

Mniej zakażeń, więcej zmarłych

Nastąpił przełom, weszliśmy na niższy poziom nowych dziennych przypadków koronawirusa. Jak podaje rząd, to dzięki dodatkowym obostrzeniom. – Teraz każdej doby wykrywa się do 15 tys. zakażeń – informuje. Zapowiada też, że nie ma szans na wycofanie się z taktyki związanej z feriami, a szpitale polowe pozostaną aż do trzeciej fali epidemii.

Maria Kobylińska

Ministerstwo Zdrowia podało w ubiegłym tygodniu, że w województwach z największą liczbą zachorowań przeprowadzone zostaną masowe badania przesiewowe. Wykorzystane mają być do tego testy, które wykrywają antygeny koronawirusowe i dają wynik już po kilkunastu minutach. Wszystko po to, by zwiększyć bezpieczeństwo zakażonych. Szef resortu zdrowia zakładał możliwość przymusowego przeprowadzania badań. Wczoraj poinformował jednak, że będą one dobrowolne.

– Z przykrością muszę powiedzieć, że mamy bardzo dużą liczbę zgonów. Dzisiaj ta liczba jest największa w ciągu całej epidemii. Z mojego punktu widzenia, jako ministra zdrowia, jest to sytuacja najtrudniejsza. Bardzo inten-

Szef resortu zdrowia wczoraj poinformował, że badania przesiewowe na obecność przeciwciał będą dobrowolne

fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

sywnie pracujemy nad tym, żeby na każdym etapie procesu leczniczego, z którym mamy do czynienia, zapewnić takie rozwiązania, które będą powodowały, że ta liczba zgonów będzie mniejsza – mówił wczoraj Adam Niedzielski.

Spadła za to liczba zachorowań. – Okazuje się, i z tego się bardzo cieszę jako minister zdrowia, że hamulec awaryjny zadziałał, bo liczba zachorowań dziennych jest mniejsza, ale my nie tylko na tej liczbie koncentrujemy naszą

uwagę. Obserwujemy też, że w skali ogólnopolskiej pojawiają się dni, w których liczba hospitalizacji związanych z COVID-19 maleje – mówił Niedzielski.

Wczoraj rząd zachęcał ozdrowieńców do oddawania

osocza. Osoby oddające osocze mogą korzystać z ulgi na darowizny, dwóch dni wolnych od pracy, ulgi na transport kolejowy czy miejski oraz pakietu konsultacji medycznych.

Od niedawna dzienny przyrost zachorowań w skali kraju, województw i powiatów można obserwować w przejrzystej formie na rządowym portalu Gov.pl. Zgodnie z informacjami podanymi na platformie wczoraj wykryto 15 362 zachorowania na COVID-19 i 674 zgony z nim związane. Najwięcej zakażeń zarejestrowano w województwach: kujawsko-pomorskim (1321), pomorskim (1126), zachodnio-pomorskim (1011), warmińsko-mazurskim (858) i lubuskim (504). Od początku epidemii koronawirusem według oficjalnych statystyk zakażyły się łącznie 924 422 osoby, a wyzdrowiało 469 527 pacjentów.

Nagroda dla człowieka legendy

IPN \ Zasłużonemu działaczowi antykomunistycznemu, człowiekowi czynu, oddanemu patriotcie Wojciechowi Ziemińskiemu przyznano pośmiertnie tytuł Kustosza Pamięci Narodowej. To nagroda przyznawana przez IPN za aktywny udział w upamiętnianiu historii naszego narodu w latach 1939–1989.

Wyróżnieniem odznacza się również osobę, która działała publicznie zbieżnie z ustawowymi celami Instytutu Pamięci Narodowej. Oficjalne ogłoszenie laureatów „Kustosza” odbyło się wczoraj w stołecznym Centrum Edukacyjnym IPN w Warszawie. Według gremium przyznającego nagrodę Ziemiński był osobą wykazującą się wybitną aktywnością na rzecz dumy narodowej i podtrzymywania polskiej tożsamości. Jak powiedział w TV Trwam i Radiu Maryja dr Jarosław Szarek, prezes IPN, Wojciech Ziemiński był „człowiekiem instytucją, człowiekiem, który w czasach komunistycznych czynił wiele, żeby idea niepodległości była przekazana następnym pokoleniom. (...) To on inicjował, fundował w kościołach wieszanie tablic w cza-

sach PRL. To on był wychowawcą młodzieży i płacił za to wysoką cenę. Na początku lat 70. w Pieszku został skazany przez tamtejszy sąd za spotkania z harcerzami, za wykłady o historii Polski, o wojnie polsko-bolszewickiej, o traktacie ryskim, za to trafił do więzienia”. Podkreślił, że Ziemiński jest też przykładem osoby, która była „zawsze wierna idei niepodległości”.

– Często szedł tą drogą osamotniony i traktowany był jak szaleniec. Trzeba, by wolna i niepodległa Polska o takich ludziach pamiętała i Instytut Pamięci Narodowej stara się to robić. Zresztą to jest nasza główna idea, żeby zawołać każdego po imieniu – stwierdził prezes Szarek.

.....
(mk)

Kukizowcy i PSL ucinają spekulacje

POLITYKA \ W ubiegłym tygodniu w Sejmie 5 posłów klubu PSL-Kukiz'15, w tym Paweł Kukiz, poparło zgłoszoną przez PiS uchwałę wspierającą działania rządu w zakresie negocjacji budżetowych w Unii Europejskiej. Wkrótce pojawiły się spekulacje, że kukizowcy zasilą szeregi Zjednoczonej Prawicy. Politycy Koalicji Polskiej zaprzeczają im jednak w rozmowie z „Codzienną”.

Te doniesienia spotkały się z nerwową reakcją PSL, które wspólnie z Kukiz'15 tworzy Koalicję Polską. – To, że bliżej dzisiaj Kukiz'15 do radykałów z obozu Zjednoczonej Prawicy niż do tego proeuropejskiego naszego nurtu, to szkoda – stwierdził lider Lewicy Włodzimierz Czarzasty.

Kukiz we wpisie na Facebooku odniósł się do doniesień medialnych na temat jego rozmów z prezesem PiS Jarosławem Kaczyńskim o ewentualnym transferze do Zjednoczonej Prawicy. „Owszem, rozmawiałem z Kaczyńskim. Podobnie jak rozmawiałem z Budką, Schetyną, Czarzastym, ludźmi z Wiosny, Korwinem – o ordynacji większościowej, referendach, sędziach

pokoju, ustawie antykorupcyjnej, antysitwowej, kompetencyjnej” – napisał.

Stwierdził, że ludowcy wpisali jego postulaty do swojego programu. – I zobowiązali się do wspólnej z nami ich realizacji. I tylko to głosujemy wspólnie, na co się wcześniej, przed wyborami, umówiliśmy – stwierdził.

Informacjom na temat przenosin zdecydowanie zaprzeczył poseł Kukiz'15 Jarosław Sachajko. – Ta sytuacja świadczy o jakimś kolejnym dużym programie w Prawie i Sprawiedliwości. To próba przykrycia jakichś własnych problemów, problemów Polski, innym tematem. Nikt nie rozmawiał ze mną ani z Pawłem Kukizem na te-

mat jakichkolwiek przejść, a że głosowaliśmy podobnie jak Prawo i Sprawiedliwość, o niczym nie świadczy. Po prostu nie widzieliśmy możliwości zagłosowania inaczej – powiedział w rozmowie z „Codzienną”.

Zapytaliśmy także posła Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysława Teofila Bartoszewskiego o to, czy jego zdaniem jest szansa na to, że kukizowcy opuszczą Koalicję Polską i zasilą szeregi Zjednoczonej Prawicy. – Myślę, że to się nie wydarzy. Jutro mamy zebranie, będzie wiadomo coś więcej na ten temat. Wątpię, żeby do tego doszło, bo postulaty Pawła Kukiza były zawsze odrzucane przez pana prezesa Kaczyńskiego. Nie bardzo widzę w tym logikę. Paweł Kukiz mówił, że idzie do polityki zrealizować swoje postulaty probywatelskie, a jedyną partią, w której programie się one znalazły, jest PSL – Koalicja Polska. Dlatego nie bardzo widzę sens, by Paweł Kukiz miał rezygnować z postulatów, o które walczy od sześciu lat – stwierdził.

.....
Adrian Siwek

WPADKA NEUMANNA

KO \ Poseł KO Sławomir Neumann w porannej rozmowie w RMF FM nie pamiętał nazwiska kandydatki na stanowisko rzecznika praw obywatelskich zgłoszonej przez kluby opozycyjne – Zuzanny Rudzińskiej-Bluszcz.

NORKI ZOSTANĄ PRZEBADANE

RZĄD \ Resort rolnictwa przygotował projekt zmian rozporządzenia, który umożliwi prowadzenie badań w celu wykrywania zakażeń SARS-CoV-2 u norek. Projekt trafił do prac rządowych.

SKANDAL \ Lempart boi się trudnych pytań i wyrzuca przedstawicieli mediów

Strajk Kobiet kapituluje przed dziennikarzami

Wybiera się tych, którzy nie będą zadawać trudnych pytań – tak ocenił selekcję dziennikarzy wiceprzewodniczący sejmowej komisji kultury, poseł Zbigniew Babalski (PiS). Zdaniem Joanny Lichockiej (PiS) aktywistki zachowują się dokładnie tak jak politycy totalnej opozycji, w tym PO, w stosunku do przedstawicieli krytycznych wobec nich mediów.

Paweł Tunia

We wtorek odbyła się konferencja prasowa Ogólnopolskiego Strajku Kobiet, na którą nie wpuszczono dziennikarzy mediów krytycznie odnoszących się do tej organizacji. Nie zostali wpuszczeni przedstawiciele TVP, TV Republika oraz „Gazety Polskiej Codziennie”. Marta Lempart i Klementyna Suchanow nazwały dziennikarzy „funkcjonariuszami i psami” oraz ogłosiły, że nie wejdą oni na konferencję Strajku Kobiet. Liderka organizacji osobiście zagroziła drogę dziennikarzom. Doszło do szarpaniny, podczas której poturbowana została reporterka portalu Niezależna.pl Cyntia Harasim. Reduta Dobrego Imienia zdecydowała się objąć ją wsparciem. – Składamy pozwy przeciwko aktywistkom tzw. Strajku Kobiet o naruszenie dóbr osobistych i naruszenie nietykalności osobistej dziennikarki – zadeklarowała RDI.

Jak informuje portal Niezależna.pl, krytyczny wobec zachowania aktywistek z OSK był nawet przedsta-

Marta Lempart i Klementyna Suchanow nazwały dziennikarzy „funkcjonariuszami i psami” oraz ogłosiły, że nie wejdą oni na konferencję Strajku Kobiet

wiciel Lewicy Razem Maciej Konieczny, który ocenił, że politycy oraz polityczne organizacje nie powinni decydować o tym, kto jest dziennikarzem, a kto nie. – W mojej ocenie nie jest to najfortunniejszy pomysł – uznał.

Zdaniem posła PiS Joanny Lichockiej z Rady Mediów Narodowych skandaliczne

zachowanie i słowa pań ze Strajku Kobiet to kontynuacja języka i postaw, jakie w debacie publicznej stosują politycy totalnej opozycji. – To jest taki poziom debaty publicznej, jaki wprowadzają te panie, że aż nie chce się do tego odnosić. Tak się zachowuje motłoch, osoby z marginesu społecznego, które nie prze-

strzegają żadnych zasad życia społecznego – skomentowała poseł w programie #Jedziemy Michała Rachonia w TVP Info. – To jest skandal, ale ten skandal utrzymuje się już od dłuższego czasu za sprawą PO, która te zachowania popiera i promuje – dodała, wskazując, że PO od lat atakuje bezceremonialnie, na

różne sposoby i bezpośrednio dziennikarzy oraz media, którzy są wobec niej krytyczni. W opinii posłanki PiS, akcje Strajku Kobiet są obecnie mało popularne, ponieważ „Polacy zobaczyli, że to jest coś, z czym nie chcą mieć nic wspólnego”. – Ten poziom debaty publicznej, ten poziom zachowania, ten poziom postępowania po prostu jest marginalny. To jest margines społeczny – mówiła Lichocka. Poseł Zbigniew Babalski (PiS), wiceprzewodniczący sejmowej komisji regulaminowej, wcale nie jest zdziwiony zachowaniem liderki ruchu feministycznego. – Nie byłem aż tak mocno zszokowany, ponieważ po tych kobietach można się spodziewać, że w ten sposób potraktują dziennikarzy. Jest w tym arogancja, pycha, trudno mi to sobie wyłumatczyć, a jeszcze jak słyszę, jak jedna z aktywistek mówi „psy”, to uważam to za wyjątkowo naganne – mówi poseł „Codziennej”. Jak dodaje, w mediach głównego nurtu z dominującym obcym kapitałem często słychać oburzenie, jeśli nie odpowiada się na ich pytania. – Natomiast tutaj nie wpuszczono dziennikarzy, zachowując się przy okazji w sposób wyjątkowo niewłaściwy. Wybiera się tych, którzy nie będą zadawać trudnych pytań – podkreśla.

Poseł sam jest ofiarą działań lewicowych aktywistek. Jak nas informuje, jego biuro poselskie jest obklejane symbolami czerwonego pionu – znaku Strajku Kobiet, a udział w tym bierze także posłanka Lewicy Monika Falej, która jest przewodniczącą sejmowej komisji etyki poselskiej. – Czy ona rozumie słowo „etyka”? – pyta retorycznie poseł Babalski.

Lempart wyciąga łapy po nasze dzieci

STRAJK KOBIEĆ \ Postulaty Marty Lempart i jej kółka wzajemnej adoracji robią się coraz bardziej absurdalne. We wtorek szefowe Strajku Kobiet postanowiły przedstawić swoje kolejne pomysły. Tym razem chcą powołać moderatorki, które mają ingerować w relacje dzieci z rodzicami. – Pozwólmy dzieciom być dziećmi. Nikt nie może ingerować w prawo rodziców do wychowywania swoich pociech, a już na pewno nie liderzy tego ruchu – apeluje na łamach „Codziennej” rzecznik praw dziecka Mikołaj Pawlak.

„Świecka szkoła” – to jeden z kolejnych postulatów, którego wprowadzenia zażądały podczas wtorkowej konferencji prasowej liderki Strajku Kobiet. Chcą powołania moderatorek, które miałyby ingerować w rozmowy między uczniami a rodzicami.

– Powołujemy osoby moderatorek, które będą siecią działaczek strajku, które będą służyć swoim wsparciem, gdy będzie potrzebna ingerencja w rozmowy

między dziećmi a rodzicami, którzy zmuszają je do uczestnictwa w obrządkach religijnych czy w lekcjach religii – stwierdziła jedna z aktywistek.

Organizatorki podkreślały, że są przeciwko klerykalizacji państwa i „bezkarności kleru” oraz chcą „odjanopawlenia szkół”, bo Jan Paweł II jest patronem „aż 1500 szkół, które zajmują się wspieraniem nawzajem siebie w akcji ewangelizowania, jak sekta”.

Skontaktowaliśmy się w tej sprawie z RPD. – Dziś już chyba nikt nie ma wątpliwości, że Strajk Kobiet, który prezentował początkowo poglądy części Polaków ws. aborcji, staje się ruchem mającym na ustach coraz więcej haseł politycznych – mówi „Codziennej” Pawlak.

Jego zdaniem organizatorki popadają w skrajność, pogrążają się w agresji i absurdzie. – Doszło do takiej aberracji, że teraz nie ma już protestu,

za to powstała cała lista politycznych postulatów. Ja na tej liście jestem na piątym miejscu. To jest jedna wielka farsa. Pod pozorem demokracji chcą likwidować demokratycznie ustalone zasady – podkreśla.

Przypomina, że „rodzice mają prawo do zapewnienia wychowania dzieciom nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniami oraz art. 5 Konwencji o prawach dziecka.

– Pozwólmy dzieciom być dziećmi. Nikt nie może ingerować w prawo rodziców do wychowywania swoich pociech, a już na pewno nie liderzy Strajku Kobiet. Ingerencja może mieć miejsce tylko na podstawie wyroku sądowego. Te panie łamią konstytucję, ingerują w wychowanie naszych dzieci, a im samym najwidoczniej tego wychowania zabrakło – dodaje.

Marlena Nowakowska

fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

NATO GWARANTEM STABILNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA

DYPLOMACJA \ Sojusz Europy z USA jest podstawą jej bezpieczeństwa – pisze w tekście opublikowanym wczoraj w „Politico” minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak, podkreślając, że nie ma alternatywy wobec NATO.

WĘGRY \ Opozycja o wyborach w Stanach Zjednoczonych

Biden – nowy idol węgierskich lewicowców

Lewicowo-liberalni politycy na Węgrzech świętują ogłoszenie (jeszcze nieoficjalne) Joe Bidena nowym prezydentem Stanów Zjednoczonych. Zadowolenie jest tak duże, jakby to oni sami wygrali za oceanem. Joe Biden z marszu dołączył do panteonu zagranicznych bohaterów węgierskiej lewicy – obok wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej Věry Jourové i niemieckiego ministra Michaela Rotha, krytykujących rząd w Budapeszcie.

Mariann
Őry

Teraz węgierska opozycja spodziewa się, że Biden stanie się orędwnikiem ich spraw na arenie międzynarodowej. Nie chciałabym psuć zabawy, ale wątpliwe, by amerykański polityk faktycznie przyjął taką rolę. Na ich miejscu nie byłabym też pewna, czy w ogóle w jakimś stopniu się nimi zajmie. Jeszcze przez jakiś czas Stany Zjednoczone będą miały wystarczająco dużo swoich problemów i raczej nie będą się skupiały na sytuacji na Węgrzech. Tym bardziej że w Budapeszcie działa stabilny rząd, który poradzi sobie bez „eksportowania demokracji” zza oceanu.

Oczywiście w przypadku możliwej prezydentury Joe Bidena należy się spodziewać więcej słów krytyki Waszyngtonu pod adresem Budapesztu, ale może nie bez podstaw liczymy na to, że będzie on jeszcze bardziej pragmatyczny niż jego poprzednicy. Chociażby dlatego, że w ostatnich latach,

Nie bez podstaw Węgrzy liczą na to, że Joe Biden okaże się prezydentem jeszcze bardziej pragmatycznym niż jego poprzednicy
fot. JOSHUA ROBERTS / Reuters/Forum

czyli w czasie prezydentury Donalda Trumpa, poczyniono duże kroki w polepszeniu dwustronnych, amerykańsko-węgierskich relacji. Można w tym miejscu wymienić m.in. porozumienie obronne, którego znaczenia nie mogą zakwestionować

nawet lewicowo-liberalni politycy.

Skoro pojawił się już temat demokracji, to warto przypomnieć, że ostatnich dniach połowa Ameryki, na czele z urzędującym prezydentem, mówiła o oszustwach i fałszerstwach wyborczych.

Większość spraw przedstawionych w prasie i mediach okazała się mało znacząca, jednak nadal sporo kwestii pozostaje niewyjaśnionych.

Znamienne jest, że wzorowi demokraci oraz lewicowi liberałowie z całego świata obserwują to bez wzru-

szenia. Czy ślepo wierzą, że amerykański system wyborczy jest bezbłędny i niepodważalny? Skądże! Dokładnie wiedzą, że tak nie jest. Po prostu stosują podwójne standardy: wobec Trumpa można się pewnych rzeczy dopuścić. Trochę oszustw tu i tam, kilku zmarłych wyborców – co to jest wobec nadrzędnego celu? Tak wygląda podejście demokratów.

To nic nowego. Węgrzy znają ten mechanizm z polityki UE. Lewicowi liberałowie całymi dniami rozprawiają o rzekomym łamaniu praworządności. W każdej chwili z chęcią przerobią przepisy na swoją modłę, aby osiągnąć aktualne cele.

Przypomnijmy, że w Parlamencie Europejskim przyjęto w ten sposób, niezgodny z przepisami (nie uwzględniając głosów wstrzymujących się), potępiający Węgry raport europosłanki Zielonych Judith Sargentini (znalazł się w nim m.in. zapis, że dziś kraj ten nie zostałby przyjęty do UE). Dokument był pełen omyłek i kłamstw, jednak nie przeszkadzało to europosłom, którzy go przegłosowali.

Lewicowi liberałowie patrzą na Joe Bidena jak na zbawiciela. Serwis Politico stwierdził przed wyborami, że jeżeli Amerykanie nie wybiorą ponownie Trumpa, to będzie to wielkim ciosem dla „europejskich populistów”. Choć siły suwerenne, patriotyczne i antymigracyjne cieszyły się z prezydentury Donalda Trumpa, to nie mogły one teraz pozwolić lewicowcom, by na nowo tworzyli historię, tak jak robią to z naginaniem przepisów.

.....
Autorka jest szefową działu zagranicznego w węgierskim dzienniku „Magyar Hírlap”, partnerze „Codzienniej”

Krytyka za sposób traktowania Trumpa

USA \ Lewicowy gubernator stanu Nowy Jork Andrew Cuomo skrytykował to, jak media traktują prezydenta Donalda Trumpa. Jego zdaniem dziennikarze pokazują w ten sposób, że nie szanują najwyższego urzędu w kraju.

Nie jest żadną tajemnicą, że amerykańskie media głównego nurtu są mocno skrzywione w lewo. Pierwsza kadencja Donalda Trumpa pokazała to dobitnie. Chyba jeszcze żaden amerykański polityk nie spotkał się z taką niechęcią lub wręcz nienawiścią dziennikarzy. Według niektórych szacunków ponad 90 proc. poświęconych Trumpowi materiałów miało negatywny wydźwięk.

Nie spodobało się to gubernatorowi stanu Nowy Jork.

Podczas wywiadu dla lokalnej stacji radiowej WAMC Andrew Cuomo powiedział, że media przyjęły „bardziej wredny ton” i pokazują „brak szacunku, który nigdy wcześniej nie istniał”. Stwierdził, że zauważył to chociażby na swoich konferencjach prasowych. Cuomo zaskoczył jednak wiele osób, podając jako przykład takiego postępowania to, jak dziennikarze odnoszą się do Donalda Trumpa. – Sposób, w jaki pytają prezydenta Trumpa na nie-

których konferencjach... Nigdy nie słyszałem takiego tonu wobec prezydenta – stwierdził polityk.

Kiedy prowadzący rozmowę dziennikarz spytał go o to, czy Trump po prostu nie zasłużył na takie traktowanie ze strony mediów, Cuomo zasugerował, że to bez znaczenia, gdyż powinni mu okazywać szacunek z powodu zajmowanego stanowiska. – Są reporterzy, którzy są po prostu nieprofesjonalni. Nie znają faktów i zadają

bardzo nieobiektywne pytania – wskazał.

Słowa Cuomo są o tyle zaskakujące, że on i Trump mają dość trudną przeszłość i często się publicznie kłócili. Trump m.in. spopularyzował nazywanie go „Fredo” – od jednego z bohaterów powieści Maria Puzo „Ojciec chrzestny”, który nie słynął z inteligencji. Cuomo natomiast publicznie twierdził, że jego stan sam zbada szczepionkę na COVID-19, gdyż nie ufa prezydenckim ekspertom. Z drugiej strony Cuomo był jednym z niewielu demokratów, którzy zdobyli się na słowa podzięko-

wania dla Trumpa za pomoc w walce z pandemią w jego stanie.

Sam Trump, który często nazywał dziennikarzy wrogami ludu, obecnie nie wchodzi z nimi w interakcje. Od dnia wyborów raczej rzadko pojawia się publicznie – a kiedy już to robi, to wygłasza oświadczenie i nie przyjmuje żadnych pytań od mediów. Biorąc pod uwagę, co media piszą o jego wątpliwościach dotyczących uczciwości wyborów, nie trudno zrozumieć takie postępowanie.

.....
Wiktor Młynarz

FAKTY WS. ATAKU W LUGANO

SZWAJCARIA \ Według policji 28-letnia napastniczka, która we wtorek w domu towarowym w Lugano dźgnęła nożem w szyję jedną kobietę, a drugą dusiła, to znana dżihadystka.

fot. Pixabay/d

fot. Twitter/d

ZNÓW NIESPOKOJNIE

UKRAINA \ Mimo trwającego od lipca rozejmu prorosyjscy terroryści grasujący w Donbasie poprzedniej doby cztery razy otwierali ogień w stronę ukraińskich pozycji. Od kuli snajpera zginął ukraiński żołnierz.

ŚWIAT

7

BRUKSELA \ Zaskakująca propozycja przewodniczącej Komisji Europejskiej

Von der Leyen odsyła Polskę i Węgry do TSUE

Państwa, które mają wątpliwości ws. mechanizmu praworządności, mogą zgłosić zastrzeżenia do Trybunału Sprawiedliwości UE – powiedziała przewodnicząca KE Ursula von der Leyen, nawiązując do sprzeciwu Polski i Węgier wobec powiązania tego mechanizmu z wypłatą unijnych środków.

**Beata Mańkowska
Konrad Wysocki**

Państwa członkowskie nie osiągnęły porozumienia w sprawie wieloletniego budżetu unijnego oraz Funduszu Odbudowy. Swoje zastrzeżenia zgłosiły Polska i Węgry, które nie zgadzają się na zapis dotyczący powiązania środków z szeroko pojętą praworządnością.

Tymczasem przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen stwierdziła wczoraj, że wszelkie wątpliwości w kontekście mechanizmu praworządności może rozstrzygnąć Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Do tej pory takie sugestie padały nieoficjalnie z ust niektórych europosłów, jednak Komisja Europejska wstrzymywała się

z wyrażeniem swojego stanowiska w tej sprawie.

Von der Leyen dodała, że UE „czeka na zielone światło”, a także zaznaczyła, że szefowie rządów państw członkowskich w lipcu br. wypracowali kompromis ws. całego pakietu, który uwzględniał mechanizm warunkowości. – Dla tych, którzy mimo to mają wątpliwości, jest jasna droga: mogą to skierować do Trybunału Sprawiedliwości. To jest miejsce, w którym normalnie dochodzi do wyjaśnienia kwestii prawnych – wskazała przewodnicząca KE. Jej zdaniem skierowanie tych przepisów do zbadania przez TSUE byłoby mniej szkodliwe niż blokowanie pakietu finansowego „kosztem milionów Europejczyków, którzy oczekują pilnej pomocy”.

Słowa przewodniczącej KE skomentował wczoraj mi-

nister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro. – Dziwię się pani przewodniczącej, że nie zna traktatów regulujących działanie Komisji Europejskiej. Te traktaty (...) w sposób jednoznaczny przesądają, że TSUE nie jest kompetentny do tego, żeby oceniać mechanizmy praworządności – przypomniał polski polityk.

– W unijnych traktatach nie ma słowa o warunkowaniu dostępu do funduszy od praworządności, dlatego robienie tego jest łamaniem prawa UE – podkreślał wczoraj w Parlamencie Europejskim europoseł Zdzisław Krasnodębski.

Należy przypomnieć, że przywódcy największych frakcji opowiedzieli się w PE za przyjęciem mechanizmu dotyczącego wpisania praworządności do przepisów o budżecie UE.

Premierzy Polski i Węgier będą dyskutować dziś w Budapeszcie o trwających negocjacjach budżetowych w UE | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

Negocjacje budżetowe w Unii Europejskiej będą głównym tematem dzisiejszych rozmów w Budapeszcie premierów Polski

i Węgier – Mateusza Morawieckiego oraz Viktora Orbána.

(Niezależna.pl, PAP)

Pies na medal

LONDYN \ Emerytowany wojskowy pies Kuno, owczarek belgijski, został odznaczony we wtorek Medalem Dickin za swoje męstwo na polu bitwy. Jest to najwyższe brytyjskie odznaczenie, jakie może otrzymać zwierzę będące w służbie wojskowej.

W 2019 r. Kuno wspólnie z przewodnikiem, operatorem z brytyjskich sił specjalnych (SBS), zostali wysłani do Afganistanu. Pies wykonywał takie zadania, jak m.in. wyszukiwanie materiałów wybuchowych oraz broni.

W czasie jednej z operacji, tuż po desantowaniu się ze śmigłowca, pies i operator ruszyli w kierunku kompleksu budynków. Chwilę później w ich stronę ogień otworzyli terroryści z Al-Kaidy. Mimo ostrzału grupa szturmowa dostała się do kompleksu dzięki pomocy psa. W czasie misji Kuno obezwładnił jednego z islamistów, a następnie odnalazł broń i materiały wybuchowe.

Oddział systematycznie przeszukiwał kolejne budynki. W pewnej chwili terrorysta obrzucił wojskowych granatami oraz zaczął strzelać. Przygwoźdzeni przez wrogi ostrzał oraz niemożący zmienić swojej pozycji bez strat wojskowi zdecydowali się na skorzystanie

Kuno – weteran walk w Afganistanie | fot. Twitter/d

z czteronożnego żołnierza. Kuno przeprowadził szarżę przez drzwi wejściowe na uzbrojonego islamistę. Terrorysta otworzył ogień do przemyskującej sylwetki psa, trafiając go kilka razy w tylne nogi. Nie powstrzymało to jednak owczarka, który wyeliminował ekstremistę.

Jedna z łap Kuno, ze względu na odniesione rany, mu-

siała zostać amputowana. Zwierzę przeszło rehabilitację, a następnie otrzymało specjalne protezy na tylne łapy. Teraz za swoje bohaterstwo pies został nagrodzony.

Medal Dickin został ustanowiony w 1943 r. przez Marię Dickin. Do tej pory został wręczony 72 razy.

(pk)

Plan Macrona na walkę z koronawirusem

PARYŻ \ Prezydent Francji Emmanuel Macron poinformował o stopniowym ustępowaniu epidemii i przedstawił plan wychodzenia kraju z lockdownu. Już w grudniu lekarze zaczną szczepić Francuzów na koronawirusa.

W czasie orędzia do narodu Macron poinformował Francuzów o stanie zagrożenia epidemicznego. – Szczyt drugiej fali epidemii koronawirusa SARS-CoV-2 minął. Naszym zadaniem jest zrobienie wszystkiego, aby uniknąć trzeciej fali epidemii – powiedział w odezwie do narodu prezydent.

Jednocześnie Macron przedstawił plan stopniowego otwarcia gospodarki. Proces został podzielony na trzy etapy. Pierwsze regulacje wejdą w życie w najbliższą sobotę, kiedy otwarte zostaną wszystkie sklepy z artykułami pierwszej potrzeby. Do tej grupy zaliczają się też księgarnie i biblioteki, które będą mogły być otwarte do godz. 21, przy zachowaniu ścisłego reżimu sanitarnego.

Jeśli po kilkunastu dniach dzienna liczba zakażeń nie będzie przekraczała 5 tys.,

w połowie grudnia rząd zamierza przejść do drugiego etapu łagodzenia obostrzeń. 15 grudnia br. mają zostać otwarte kina, teatry i muzea, a Francuzi będą mogli poruszać się bez konieczności okazywania zaświadczeń o celu opuszczenia mieszkania. Zabronione pozostaną jednak zgromadzenia uliczne. Utrzymana zostanie też godzina policyjna (od godz. 21). Rząd planuje ponadto rozpoczęcie szczepień na COVID-19. Pierwsze dawki trafią do medyków na przełomie grudnia i stycznia.

Końcowy etap ma być wdrożony 20 stycznia, kiedy swoje lokale będą mogli otworzyć restauratorzy i właściciele obiektów sportowych. Wtedy też do szkół powrócą licealiści, a dwa tygodnie później – studenci na uczelnie.

(jk)

2

OPINIE

3

TEMAT DNIA

4-5

POLSKA

6-7

ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13

KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

17

O SZTUCE

18

TV/MOTO

19-20

SPORT

fot. mat. pras./d

ANWIL ROZBUDOWUJE PRODUKCJĘ NAWOZÓW AZOTOWYCH

POLSKA CHEMIA \ W Anwilu, spółce z Grupy Orlen, za 1,5 roku gotowa będzie budowana obecnie trzecia linia produkcyjna nawozów azotowych. Dzięki temu poziom produkcji nawozów azotowych we Włocławku wzrośnie do ok. 1,5 mln ton rocznie – poinformował prezes Orlenu.

KONFLIKT \ Mechanizm praworządności to wadliwe narzędzie antykorupcyjne

Spór o finanse UE może trafić do sądu

Mechanizm łączenia wypłaty unijnych funduszy z kwestią tzw. praworządności może się okazać bezżębny – ocenia „Financial Times”. Według gazety możliwe, że Komisja Europejska nigdy z niego nie skorzysta, ponieważ musi się liczyć z tym, że po skargach Węgier czy Polski przepis ten mogą obalić sądy.

Jan Kamieniecki

Mechanizm praworządności może nigdy w praktyce nie zostać użyty – uważa „Financial Times”. Zdaniem dziennika jest mało prawdopodobne, aby Komisja Europejska ryzykowała wszczęcie ewentualnych sankcji wobec któregoś z państw, chyba że będzie miała żelazne gwarancje, że nie zostanie to obalone przez sądy.

Gazeta twierdzi, że najważniejszą kwestią jest to, kiedy Komisja Europejska będzie mogła zaproponować, by zmniejszyć lub zawiesić środki budżetowe dla państwa członkowskiego w ramach tego mechanizmu. „Z tekstu uzgodnionego

na lipcowym szczycie jasno wynika, że może to nastąpić tylko wtedy, gdy Bruksela stwierdzi, iż naruszenie praworządności w państwie członkowskim »wpływa lub poważnie zagraża prawidłowemu zarządzaniu finansami budżetu UE lub ochronie interesów finansowych Unii w wystarczająco bezpośredni sposób« – przypomina „Financial Times”.

Rządy niektórych państw, m.in. Austrii i Holandii, domagały się, by zabezpieczanie rządów prawa było czymś więcej niż tylko ochroną finansów UE. „Kraje te, wraz z większością posłów do PE, chciały narzucić, które mogłyby być użyte do nakładania sankcji za podważanie zasad, takich jak: wolność prasy, wolność

„Financial Times” uważa, że mechanizm praworządności może być przez Polskę i Węgry skutecznie zaskarżony w sądzie

fot. mat. pras./d

słowa i prawa LGBT oraz innych mniejszości” – twierdzi dziennik.

„Jednak w tekście zaakceptowanym w lipcu tego nie ma. Zamiast tego jako powody do nałożenia sankcji w uzgodnionym tekście wymienione są konkretne zagrożenia finansowe, takie jak: oszustwa, także podatkowe, oraz korupcja” – za-

znacza „Financial Times”. Dlatego – jak podkreśla dziennik – można być pewnym, że jeśli KE spróbuje zastosować mechanizm praworządności, to węgierski premier Viktor Orbán prawdopodobnie wniesie skargę do Trybunału Sprawiedliwości UE, a to otworzyłoby perspektywę niekończącej się walki prawnej.

„Financial Times” cytuje dwóch urzędników Parlamentu Europejskiego. „To, co zaproponowano, to nie jest mechanizm praworządności, ale wadliwe pod względem proceduralnym narzędzie antykorupcyjne” – powiedział pierwszy. „Ten mechanizm nigdy nie będzie egzekwowany, wywoła jedynie niechęć polityczną z każdej strony” – ocenił drugi.

Śląsk coraz bardziej zielony

TRANSFORMACJA \ Na Śląsku ruszają duże inwestycje ekologiczne. Ich inicjatorzy uważają, że w trudnych czasach potrzebne jest innowacyjne podejście do zarządzania, zwłaszcza w miastach, których gospodarka opiera się na kopalniach.

W ramach projektu „Rybnik 360” miasto do 2035 r. chce zastąpić wygaszane stopniowo górnictwo m.in. zielonymi technologiami i odnawialnymi źródłami energii. Do zmian włączają się śląskie spółki. Właśnie ruszyły prace nad testowaniem nowych sposobów rekultywacji i zazielenienia hałd w ramach międzynarodowego proekologicznego projektu „Recovery”.

– Eksperti Tauronu Wydobycie i naukowcy z Głównego Instytutu Górnictwa sadzą setki roślin na hałdzie górniczej w Libiążu – poinformował „Codzienną” Daniel Iwan z Tauronu. W ramach projektu przetestowane zostaną różnego rodzaju mieszanki glebowe powstałe z ubocznych materiałów poprodukcyjnych z zakładów górniczych Tauron Wydobycie oraz z elektrowni Grupy Tauron.

Opracowana przez naukowców z GIG metoda po-

zwoli na tworzenie zbiorowisk roślinnych na terenach zdegradowanych działalnością przemysłową, przywracając takie nieużytki środowisku.

– Projekt „Recovery” wpisuje się w strategię środowiskową UE i jest zgodny z założeniami inicjatywy Regionów Górniczych w Transformacji, uruchomionej przez Komisję Europejską – mówi dr hab. inż. Alicja Krzemień, kierownik projektu w GIG. – Zostanie on zaprezentowany jako projekt naukowy rozwiązujący problemy środowiskowe na terenach pogórnich, w ramach spotkania Platformy Sprawiedliwej Transformacji. Cieszy nas, że międzynarodowy projekt, który w głównej mierze realizowany jest w Polsce, przyciąga zainteresowanie innych regionów górniczych – dodaje inż. Krzemień.

Polska Grupa Górnicza także inwestuje w ekologię. Ostatnio pozyskała ponad 78 mln zł unijnego dofinansowania na trzy kolejne instalacje fotowoltaiczne, które powstaną na pogórnich nieużytkach w Chelmie Śląskim, Gierałtowiecach i Rudzie Śląskiej. Łączny koszt tych przedsięwzięć przekracza 94 mln zł.

– Energia zostanie wykorzystana m.in. na potrzeby własne PGG, co pozwoli na ograniczenie poboru energii z sieci, a w konsekwencji na większą niezależność energetyczną spółki. Przedsięwzięcie stworzy też nowe miejsca pracy dla osób nadzorujących pracę instalacji – poinformował prezes PGG Tomasz Rogala. Trzy planowane instalacje pozwolą zagospodarować ok. 52 ha hałd.

.....
Mariusz Andrzej Urbanke

Ładowarek u nas dostatek

ENERGETYKA \ Na jedną stację ładowania przypada w Polsce 6,5 eauta. To wskaźnik lepszy niż w Niemczech, gdzie na jedną stację jest 7,3 samochodu. Za Odrą jeździ jednak 440 tys. w pełni elektrycznych pojazdów i hybryd plug-in, a u nas nieco ponad 17 tys. takich samych aut.

W Niemczech zarejestrowano 240 tys. w pełni elektrycznych pojazdów i 200 tys. hybryd plug-in. Te ostatnie po wyczerpaniu energii w akumulatorach jeżdżą dzięki silnikom spalinowym. Mimo wzrostu u nas szosowego sąsiada liczby ładowarek o 19 proc. od kwietnia br. wykorzystanie infrastruktury jest zbyt niskie. Dla zapewnienia rentowności sieci 33,1 tys. ładowarek powinno być co najmniej 550 tys. wyłącznie elektrycznych pojazdów, nie licząc hybryd.

To sytuacja inna niż w Polsce, ponieważ system zasilania pojazdów elektrycznych okazuje się u nas wystarczający, aby zapewnić obsługę wszystkich zarejestrowanych w kraju samochodów „na baterie”. Obecnie po polskich drogach jeździ 8278 aut elektrycznych oraz 8812 hybryd plug-in.

Na koniec września 2020 r. mieliśmy w kraju 1282 ładowarki oferujące łącznie 2445 gniazda zasilania. Z tej liczby 419 stanowiły szybkie stacje ładowania prądem stałym DC, a 863 to wolniejsze ładowarki prądu przemiennej AC. Dla osiągnięcia rentowności przy obecnej liczbie ładowarek powinniśmy mieć 21,5 tys. samochodów wyłączających elektrycznych. To ponad 2,5 razy więcej, niż jest obecnie.

Według danych Polskiego Stowarzyszenia Paliw Alternatywnych w kwestii infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych Polska wyróżnia się w Europie wysokim udziałem szybkich stacji ładowania prądem stałym DC (33 proc.). W Niemczech ich udział wynosi 10 proc., w Holandii – 2 proc.

.....
(a.mac.)

HANDEL \ Orlen przejmie kontrolę nad kioskami największego dystrybutora prasy

Nowy rozdział w historii Ruchu

PKN Orlen przejął kontrolę nad spółką Ruch. Stało się to po objęciu przez płocki koncern 65 proc. akcji dystrybutora prasy. Transakcja pozwoli Orlenowi wprowadzić swój detaliczny biznes na wyższy poziom. Na bazie spółki Ruch i jej kiosków chce rozwijać segment usług kurierskich oraz nowe formaty gastronomiczno-sklepowe.

Paweł Woźniak

Odbijające się we wtorek walne zgromadzenie akcjonariuszy Ruchu zdecydowało o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki oraz emisji nowych akcji. Działania te były wypełnieniem podpisanej w czerwcu tego roku umowy, która zakładała, że akcjonariuszem większościowym Ruchu z pakietem 65 proc. zostanie PKN Orlen, a pozostałymi akcjonariuszami będą PZU i PZU Życie oraz Alior Bank. Zanim doszło jednak do podpisania umowy, Orlen przeprowadził analizy rynkowe, które potwierdziły potencjał rozwoju formatu poza stacjami paliw z wykorzystaniem aktywów spółki Ruch. Dodatkowo ostatnie wyniki płockiej spółki poka-

zały, że segment detaliczny w Polsce ma olbrzymi potencjał. Tylko w III kwartale br. obszar ten wypracował dla Orlenu rekordowy zysk EBITDA na poziomie 1 mld zł. W opinii Daniela Obajtka, prezesa PKN Orlen, dzięki przejęciu kontroli nad Ruchem Orlen może od razu wykorzystać pewne synergie, które wzmacniają spółkę i wprowadzą jej biznes detaliczny na wyższy poziom. – Na bazie spółki Ruch chcemy m.in. rozwijać segment usług kurierskich oraz nowe formaty gastronomiczno-sklepowe – wskazał Obajtek. – Poprzez efektywne wykorzystanie aktywów Ruchu i Grupy Orlen znacząco wzbogacimy naszą ofertę, na czym niewątpliwie skorzystają klienci, a także nasi akcjonariusze

– dodał szef multienerygetycznego koncernu. Przejęcie przez Orlen kontroli nad Ruchem to niejedyna zmiana w spółce. Funkcję prezesa Ruchu objął bowiem wczoraj jej dotychczasowy wiceszef Piotr Regulski. W rozmowie z „Codzienną” zapewnił, że przy wsparciu takich partnerów jak PKN Orlen czy pozostałe spółki – o silnej pozycji rynkowej – możliwe będzie wypracowanie zakładanych efektów, wynikających z trwającego procesu odbudowy znaczenia rynkowego Ruchu. – Wszystkie nasze aktywności będą się sprowadzać do dwóch kluczowych priorytetów: zaspokajania potrzeb klientów aktywnych na wielu rynkach oraz synergii biznesowych z obecnym właścicielem, któ-

PKN Orlen na bazie przejętej spółki Ruch i jej kiosków chce rozwijać usługi kurierskie i nowe formaty gastronomiczno-sklepowe | fot. mat. pras./d

ry już na etapie złożenia pierwszej oferty inwestycyjnej dostrzegał szanse na dywersyfikację przychodów w obrębie własnej działal-

ności biznesowej – wskazał Regulski. Więcej o przejęciu Ruchu przez Orlen w dodatku „Patriotyzm Gospodarczy”

Rusza drugi etap programu Kolej+

TRANSPORT \ Spółka PKP Polskie Linie Kolejowe poinformowała o zakończeniu oceny formalnej wniosków zgłoszonych do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej Kolej+ do 2028 r.

79 zgłoszonych propozycji spełnia kryteria i cele programu i może być zakwalifikowanych do II etapu naboru. Teraz zadaniem samorządów będzie m.in. opracowanie wstępnych studiów planistyczno-prognostycznych projektów zwiększających dostępność do kolei. Dzięki realizacji programu Kolej+, przygotowanego przez Ministerstwo Infrastruktury, możliwe będzie przywrócenie połączeń kolejowych do miast, które nie mają dostępu do kolei. – Efekty naboru wniosków i ich ocena na pierwszym etapie programu Kolej+ pokazują, jak ważna jest dzisiaj kolej dla polskich samorządów. Przez wiele lat likwidowano w Polsce połączenia kolejowe. Ten czas się definitywnie skończył przed pięcioma laty – powiedział wiceminister infrastruktury

Andrzej Bittel podczas wideokonferencji dotyczącej podsumowania I etapu programu Kolej+. – Dzięki działaniom rządu Prawa i Sprawiedliwości do takich stacji, jak np.: Radzyń Podlaski, Lubartów, Lubin, Darłowo i Medyka, po latach zawitały pociągi. Przywracamy kolejne połączenia, zwiększa się liczba stacji, na których zatrzymują się pociągi. Wszystko to pokazuje, że działając wspólnie, możemy zwalczyć wykluczenie komunikacyjne w polskich regionach – dodał. Głównym celem programu jest uzyskanie lub usprawnienie połączeń miejscowości liczących powyżej 10 tys. mieszkańców z miastami wojewódzkim. Program przyczyni się do eliminowania wykluczenia komunikacyjnego poprzez zapewnienie lepszego dostępu do kolei. Realizacja programu

Kolej+ wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców i wzrost atrakcyjności wielu regionów Polski. – Kolejnym etapem będzie opracowanie wstępnych studiów planistyczno-prognostycznych, by konsekwentnie zmierzać do realizacji zadań, które ograniczą wykluczenie komunikacyjne i poprawią dostęp mieszkańców do kolei – zapowiedział Ireneusz Merchel, prezes zarządu PKP PLK. Na drugim etapie samorządy będą miały 12 miesięcy na opracowanie wstępnego studium planistyczno-prognostycznego. Program Kolej+ jest wart 6,6 mld zł, w tym 5,6 mld zł stanowią środki budżetu państwa, a ok. 1 mld zł środki jednostek samorządu terytorialnego. Będzie on realizowany do 2028 r. Marek Wojciechowski

Musk prześcignął Gatesa

PIENIĄDZE \ Elon Musk, przedsiębiorca specjalizujący się w nowych technologiach, wyprzedził założyciela Microsoftu Billa Gatesa i został drugim najbogatszym człowiekiem na świecie. Liderem rankingu pozostaje założyciel Amazona Jeff Bezos.

Awans Muska na drugie miejsce listy Bloomberg Billionaires Index nastąpił po błyskawicznym wzroście jego osobistego majątku o 7,2 mld dol., do poziomu 128 mld dol. Doszło do tego na skutek zwyżki cen akcji należącej do miliardera firmy Tesla, produkującej samochody elektryczne. Według Bloomberg'a nastąpiło to po dodaniu Tesli do S&P 500, jednego z głównych indeksów akcji w USA. Informacja ta spowodowała, że we wtorek akcje producenta e-aut wzrosły o 34 proc., zwiększając wartość udziałów Muska. Dzięki temu Musk wyprzedził na liście miliardersów Billa Gatesa, którego majątek jest szacowany obecnie na 127,7 mld dol. To współzałożyciel Microsoftu był przez lata najbogatszą osobą na świecie. Finansowe zasoby Gatesa byłyby większe, ale przez dziesięciolecia

przekazał duże sumy na cele charytatywne. Dopiero w 2017 r. liderem rankingu został Jeff Bezos. Bloomberg wartość netto majątku szacuje nawet na 243 mld dol. On także zwiększył swoją fortunę w tym roku, gdy w czasie pandemii wzrósł popyt na usługi Amazona, dostarczającego do domów zamawiane przez internet towary. Założona przez Muska Tesla już teraz jest najcenniejszą firmą samochodową na świecie, mimo że produkuje ułamek liczby pojazdów schodzących z taśm takich rywali, jak: Toyota, Volkswagen i General Motors. Po latach strat firma Muska odnotowała pięć kolejnych kwartałów zysków, ponieważ mimo pandemii sprzedaż jej samochodów radziła sobie całkiem nieźle. (jak, PAP)

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

PIERWSZA NIEDZIELA GRUDNIA MA BYĆ HANDLOWA

HANDEL \ Niedziela 6 grudnia tego roku ma być handlowa – napisano w projekcie nowelizacji ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. W grudniu br. przewidziane są jeszcze dwie handlowe niedziele: 13 i 20.

FISKUS \ Resort finansów dementuje fałszywy alarm mediów związanych z opozycją

Podwyżki podatków nie będzie

Ministerstwo Finansów zapewniło, że nie planuje podwyżki podatków w przyszłym roku ani wprowadzenia dodatkowych danin i opłat. – Zakładamy, że wpływ jesiennej fali koronawirusa będzie mniejszy niż marcowo-kwietniowej – powiedział Łukasz Czernicki, główny ekonomista resortu finansów.

Jan Kamieniecki

Czernicki ocenił, że od stycznia do października dochody budżetu państwa były wyższe o 3,3 proc. Dodał, że dochody z podatków od początku roku kształtowały się na podobnym poziomie, co w 2019 r. i globalnie były tylko o 1 proc. mniejsze niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. – Jedynie wpływy z podatku PIT są niższe o ok. 5 proc. – dodał.

Według Czernickiego ma to związek nie tylko z gorszą sytuacją ekonomiczną, lecz także z reformą podatkową z 2019 r., związaną z obniżką stawki podatkowej i wprowadzeniem tzw. ulgi dla młodych. – Wpływ pandemii na wyniki podatkowe jest mniejszy niż się spodzie-

wano, zwłaszcza z podatku VAT, który jest wrażliwy na załamanie konsumpcji, co było widoczne szczególnie podczas pierwszej fali koronawirusa – powiedział.

Główny ekonomista Ministerstwa Finansów, odnosząc się do jesiennej fali wzrostu zakażeń koronawirusem, stwierdził, że jej wpływ na gospodarkę będzie mniejszy niż tej marcowo-kwietniowej. – Nauczyliśmy się żyć z pandemią, obostrzenia są mniejsze niż w trakcie pierwszej fali – dodał.

Czernicki uważa, że jest jeszcze zbyt wcześnie, by prognozować wpływ drugiej fali na dochody budżetu. – Jak wspominałem, na razie dane o dochodach z podatku VAT z października są na poziomie zeszłorocznym. Według mo-

Nie planujemy zwiększać w przyszłym roku podatków – twierdzi minister finansów Tadeusz Kościński | fot. Andrzej Hulimka/Forum

jej wiedzy nie są planowane ani podwyżki podatków, ani wprowadzenie dodatkowych danin i opłat – podsumował.

Odnosił się w ten sposób do sensacyjnych doniesień części mediów sugerujących, że w przyszłym roku możliwe są podwyżki podatków. Powołują się one na rozmowę ministra finansów Tadeusza Kościńskiego z portalem Money.pl, a właściwie na jedno zdanie. – My w ministerstwie na dzisiaj nie działamy, by zwiększyć jakieś podatki, ale niczego nie można wykluczyć, sytuacja jest dynamiczna – powiedział szef resortu.

– Ja jestem odpowiedzialny za politykę fiskalną i podatki. Nie mogę dać głowy, że ktoś nie wyjdzie z koncepcją jakiejś opłaty, bo ja za to nie odpowiadam – dodał Kościński. To wystarczyło, by „Gazeta Wyborcza” i Radio Zet zaczęły bić na alarm i informować o długiej liście podatków i danin, które zaczną obowiązywać w 2021 r.

(PAP)

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

Już w dzisiejszym wydaniu „GAZETY POLSKIEJ CODZIENIE”
bezpłatny dodatek

PATRIOTYZM
GOSPODARCZY

#kup dziennik „Gazeta Polska Codziennie” i #czytaj

A w nim:

→ **Transformacja energetyczna**
nie oznacza zwolnień w górnictwie

→ **W Polsce rosną nakłady na B+R**, choć do liderów innowacyjności jeszcze nam daleko

→ **Ponad stuletnie polskie przedsiębiorstwo powraca**
z nowym inwestorem

→ **Nasz eksport żywności** bije rekordy

DELOITTE: POLACY WYDADZĄ NA ŚWIĘTA 29 PROC. MNIEJ NIŻ ROK TEMU

Deloitte

WYDATKI \ W tym roku na prezenty, żywność, podróże oraz spotkania z najbliższymi na święta zamierzamy przeznaczyć średnio 1318 zł, czyli o 29 proc. mniej niż rok temu – wynika z międzynarodowego badania firmy Deloitte „Zakupy świąteczne 2020”. Mieszkańcy innych państw UE przewidują jeszcze głębsze cięcia, sięgające ponad 43 proc. Najwyższy budżet planują przeznaczyć na święta Hiszpanie (1660 zł), a najmniejszy Holendrzy (945 zł).

PIENIĄDZE \ Mamy prawo dokonywać płatności banknotami i monetami

NBP staje w obronie gotówki

Adam Glapiński, prezes Narodowego Banku Polskiego, zapowiedział wprowadzenie przepisu w ustawie o usługach płatniczych, który jednoznacznie rozstrzygnie, że Polacy mają prawo dokonywać płatności w formie gotówkowej zawsze i wszędzie. – NBP jako emitent narodowej waluty zawsze będzie obrońcą gotówki, polskich banknotów i monet – dodał.

Lucyna Piwowarska

Gotówka w trudnych czasach, a takim jest właśnie okres pandemii, zapewnia bezpieczne i nieprzerwane funkcjonowanie gospodarki; funkcjonowanie pozbawione zewnętrznych wpływów i ryzyka przerwania realizacji zobowiązań. Polskie banknoty i monety są nie tylko instrumentem płatniczym, ale też istotnym elementem stabilizacji infrastruktury całego państwa – podkreślił szef NBP.

Adam Glapiński przekazał, że NBP ponowi swój postulat o wprowadzenie stosownego przepisu w ustawie o usługach płatniczych, który wzmocni prawa konsumentów, rozstrzygając jednoznacznie, że mają oni prawo dokonywać płatności w formie gotówkowej zawsze

Gotówka, czyli banknoty i monety, to pełnoprawne środki płatnicze w Polsce – podkreśla prezes NBP | fot. mat. pras./d

i wszędzie. Bank stoi na stanowisku, że wszystkie instrumenty płatnicze (gotówka, karty płatnicze itd.) powinny być wspierane w równym stopniu, a ich wybór jest wyłącznym prawem konsumentów i obywateli.

Z ostatnich obserwacji analityków PKO BP wynika, że

tempo wzrostu gotówki na polskim rynku w październiku po raz kolejny wyraźnie przyspieszyło, potwierdzając, że strach przed pandemią zwiększa popyt na tę formę pieniądza. Minister finansów Tadeusz Kościński określa się jako zwolennik Polski bezgotówkowej. Wskazuje, że obrót

gotówkowy kosztuje ponad 1 proc. PKB. – To ogromny koszt dla gospodarki – mówił.

Jego zdaniem, 220 mld zł w banknotach i monetach w żaden sposób nie pracuje dla gospodarki. Gdyby te pieniądze trafiły do systemu finansowego, mogłoby to mieć pozytywny skutek dla gospo-

darki. Poza tym gotówka jest paliwem dla szarej strefy. Dzięki digitalizacji Polska odnosi sukcesy w walce z szarą strefą. W przyszłości gospodarka i biznes będą opierały się na danych. Jak podkreśla wielu finansistów, procesy digitalizacji pieniądza dzieją się już na świecie, np. w Szwecji czy Chinach, a Polska też idzie w tym kierunku.

Podczas VI edycji Kongresu Obsługi Gotówki prezes Glapiński ogłosił jednak rozpoczęcie prac pod przewodnictwem NBP nad strategią bezpieczeństwa gotówki. Kongres jest otwartą platformą dyskusji pomiędzy głównymi uczestnikami rynku a dostawcami technologii – NBP, Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, banki oraz firmy zajmujące się transportem, liczeniem i przechowywaniem gotówki.

(PAP)

Rośnie liczba niewypłacalnych firm

FINANSE \ W październiku opublikowano informacje o 144 niewypłacalnościach, tj. o 75 proc. więcej niż przed rokiem. Z analizy firmy Euler Hermes wynika, że nigdy jeszcze nie mieliśmy do czynienia z taką skalą wzrostu liczby niewypłacalności.

Analiza przygotowana na podstawie Monitorów Sądowych i Gospodarczych pokazuje, że problem wzrostu liczby niewypłacalności firm nie dotyczy tylko ostatniego miesiąca. W ciągu 10 miesięcy br. opublikowano informacje o 993 niewypłacalnościach, tj. o 18 proc. więcej w ujęciu rocznym, co jest również najwyższą liczbą w obecnej dekadzie.

Niewypłacalności obejmują niezdolność do regulowania zobowiązań wobec dostawców, skutkującą upadłością bądź którąś z form postępowania restrukturyzacyjnego. Wiążą się z brakiem środków na pokrycie zobowiązań u dostawców, powodując efekt domina – ich kłopoty z płynnością.

Od początku roku liczba niewypłacalnych firm usługowych wzrosła o ponad 50 proc., licząc rok do roku, ale w ostatnich miesiącach jest ona dużo wyższa (w paź-

dzierniku aż o 86 proc.). Duży wzrost liczby niewypłacalności w ostatnim czasie zanotowano też w produkcji i przetwórstwie żywności, budownictwie, transporcie, hotelarstwie i gastronomii.

Z analizy Euler Hermes wynika, że takiego wzrostu liczby niewypłacalności jak w październiku nigdy wcześniej nie notowano. Istotny jest wpływ nowej formy przyspieszonego postępowania restrukturyzacyjnego (skorzystało z niej w październiku 70 firm), nie umniejsza to jednak faktu bezprecedensowego wzrostu.

– Postępowania według nowego rodzaju procedury restrukturyzacyjnej są takim samym elementem obecnej sytuacji, reakcją na bezprecedensowy kryzys, jak publiczna pomoc finansowa dla przedsiębiorców. W jednym i w drugim przypadku jest to odpowiedź na potrzeby polskich firm wynikające z ich

niskiej płynności finansowej – komentuje Tomasz Starus, członek zarządu Euler Hermes.

– Pomoc niewątpliwie potrzebna, chociaż tak jak pomoc publiczna uratowała wiele firm, zwiększając zadłużenie skarbu państwa, tak samo prostsza restrukturyzacja pozwala szybciej i skuteczniej ratować firmy przed wierzycielami, ale za cenę przenoszenia na nich, na kolejnych przedsiębiorców problemów finansowych – dodaje Starus.

Z nowej ścieżki restrukturyzacji i ochrony przed wierzycielami skorzystało do końca października już 187 firm. Dużo jest w tej grupie firm małych, z sektora produkcji spożywczej, usług, gastronomii, transportu i handlu. Są też jednak duże firmy, które kryzys dotknął bezprecedensowo szybko.

Andrzej Ratajczyk

Spółka Orlenu przeszkoli gminy w sprawie jakości dróg

INWESTYCJE \ Spółka Orlen Asphalt inicjuje program, który ma pomóc w podnoszeniu jakości dróg w Polsce. Producent chce – poprzez szkolenia – podnosić świadomość samorządów w zakresie możliwości, jakie dzisiaj oferuje drogowcom technologia asfaltowa budowy dróg.

Chcemy edukować i zachęcać samorządy do stosowania innowacyjnych technologii i materiałów przy budowie dróg, a tym samym przyczynić się do rozwoju dróg samorządowych w Polsce – powiedział Marek Pietrzak, prezes Orlenu Asphalt. Spółka rozpoczęła nabór wniosków do Programu Innowacyjne Drogi Samorządowe.

O uczestnictwo w tym programie mogą ubiegać się nie tylko samorządy, lecz także jednostki organizacyjne podległe samorządowi terytorialnemu, zarządzające i realizujące inwestycje drogowe. Nabór wniosków będzie trwał do końca czerwca 2021 r. Rozpatrzy je kapituła, powołana przez zarząd Orlenu Asphalt.

Zakwalifikowani do programu uczestnicy otrzymają tytuł ambasadora. Nie tylko wezmą udział w serii szko-

leń i warsztatów, ale także będą mogli nawiązać relacje biznesowe na preferencyjnych warunkach. Zwieńczeniem każdej takiej współpracy będzie realizacja odcinka z wykorzystaniem asfaltów modyfikowanych lub wysokomodyfikowanych.

Orlen Asphalt niezwłocznie po wyłonieniu pierwszych ambasadorów rozpocznie realizację założeń programu. Organizator nie wyklucza, że będzie otwierał kolejne edycje, aby jak najwięcej samorządów objąć Programem Innowacyjne Drogi Samorządowe.

Szczegóły i dokumenty, w tym wnioski, dostępne są na internetowej stronie www.innowacyjnedrogi.pl. Wnioski należy przesłać przez stronę www.innowacyjnedrogi.pl lub za pośrednictwem poczty tradycyjnej.

(Ius, PAP)

PRENUMERUJ I WSPIERAJ

Media Strefy Wolnego Słowa dla **Fundacji Małych Stópek!**

Życie jest najważniejsze!

#NieStrajkuje #WybieramŻycie

Wspólnie możemy uczynić wiele dobra. Już od dziś do 24.12.2020 r.!

Kup prenumeratę elektroniczną „Gazety Polskiej” i/lub „Gazety Polskiej Codziennie”, a przychód ze sprzedaży w całości zostanie przeznaczony na Fundację Małych Stópek.

Nie od dziś idea obrony wartości ludzkiego życia od samego poczęcia aż do naturalnej śmierci oraz godności jego przekazywania jest bliska naszym redakcjom. W czasach, gdy ludzkie istnienie jest tak bezlitośnie niszczone w imię wolności drugiego człowieka, czujemy się zobowiązani do wsparcia działalności Fundacji ratującej życie i okazującej mu szacunek.

Poprzez niewielkie kroczki, Fundacja Małych Stópek, stanowi wielką opiniotwórczą siłę w przestrzeni publicznej.

A dzięki wspólnemu działaniu, w sposób realny możemy wpływać na otaczającą nas rzeczywistość.

Co więcej, możemy wspólnie uratować niejedno poczęte życie!

Wykupując prenumeratę elektroniczną pomożesz:

- przede wszystkim najmniejszym,
- samotnym mamom,
- w edukacji dla życia,
- uratować poczęte życie.

„Każdy dzień jest dobry, by bronić życia...”

Szczegóły na stronie

www.prenumerata.swsmedia.pl

Email: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto prenumeraty: 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017
Niezależne Wydawnictwo Polskie Sp z o.o.,
ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa

GAZETA POLSKA

NAGRODY MINISTRA 2020 \ Aktorzy Katarzyna Łaniewska i Wiesław Gołas, dyrygent Kazimierz Kord, rzeźbiarz Jacek Adamas, reżyser Maria Dłużewska, kompozytor Michał Lorenc oraz pisarz Wojciech Wencel to laureaci Dorocznej Nagrody Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Nagrodę specjalną im. Tomasza Merty otrzymał prof. Wojciech Roszkowski.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl CZWARTEK 26 LISTOPADA 2020

KULTURA

13

WYWIAD \ Z wicepremierem, ministrem kultury, prof. PIOTREM GLIŃSKIM rozmawia SYLWIA KRASNODEBSKA

Chcemy jak najszybciej przekazać pieniądze

Algorytm ma tę zaletę, że jest sprawiedliwy, a w gospodarce to jest najważniejsze. W Funduszu Wsparcia Kultury nie oceniamy, czy ktoś jest blondynem, czy brunetem, czy jest bogaty, czy biedny. Z powodu pandemii Unia Europejska zniósła zakaz pomocy publicznej. Możemy jako państwo wspierać polskie firmy.

Wstrzymanie Funduszu Wsparcia Kultury nie jest odejściem od chłodnej matematyki w stronę oceny wartości projektów?

Nie jest. To wciąż niezmienione jest program na podtrzymanie działalności instytucji i firm w obszarze kultury. Podtrzymanie działania firmy w kryzysie jest tańsze niż tworzenie jej na nowo po bankructwie. Wspieramy firmy, a tym samym miejsca pracy. Przy wydarzeniach kulturalnych pracuje wiele osób niezatrudnionych na etatach, to specyficzna branża i dlatego to program również dla tych, którzy są zatrudniani na umowy cywilno-prawne oraz dla samozatrudnionych. Tu pieniądze nie mogą iść na prywatne konto przedsiębiorcy, tylko na funkcjonowanie firmy. We wnioskach jest deklaracja, na jakie konkretne cele zostaną te pieniądze wydane. Do 30 proc. tych podmiotów będzie potem skontrolowanych. Taki jest mechanizm.

Walka toczy się o cztery rodzaje podmiotów – samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe, firmy prowadzące działalność w obszarze kultury i firmy scenotechniczne, które działają na zapleczu – tych zresztą jest najwięcej na liście beneficjentów.

Ze względu na kilkanaście wątpliwości na liście z ponad dwoma tysiącami beneficjentów trzeba było wstrzymać cały program?

Nie było innego wyjścia. Myśmy chcieli jak najszybciej przekazać pieniądze. Algorytm ma tę zaletę, że jest sprawiedliwy, a w gospodarce to jest najważniejsze. Nie oceniamy, czy ktoś jest blondynem, czy brunetem, czy jest bogaty, czy biedny. Swoją drogą ci bogaci są bardzo ważni, bo oni mogą stworzyć więcej miejsc pracy i prowadzić do rozwoju gospodarczego. Mądrość narodów, państw polega m.in. na

wspieraniu w kłopotach tych najmocniejszych. Tak postępują w tych sprawach m.in. Niemcy. Z powodu pandemii Unia Europejska zniósła zakaz pomocy publicznej. Możemy jako państwo wspierać polskie firmy. I mamy w tej sytuacji dyskutować o tym, czy pomagać polskim firmom, czy nie? Moim zdaniem, trzeba szybko i sprawnie pomagać. Także tym, którzy są w biznesie najlepsi, aktywni, przedsiębiorczy.

Nie ma Pan minister problemu z tym, by przyznać wysoką dotację zespołowi disco polo?

Nie mam z tym problemu, bo to też część polskiej gospodarki. Być może, jeśli z tym samym przedsięwzięciem będą związane dwie firmy, to wprowadzimy jakieś ograniczenie. Natomiast w interesie Polski jest, by przekazywać państwowe wsparcie dla gospodarki, a kultura jest elementem gospodarki. Jednym z najlepiej rozwijających

We wtorek rozpoczęły się konsultacje z beneficjentami i podpisywanie umów z tymi, których wnioski zostały już zweryfikowane | fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

się w tej chwili sektorów na świecie. I trzeba też dbać o ludzi tam zatrudnionych, by przetrwali trudny czas.

Kiedy spotkamy się w operze bez maseczek?

Mam nadzieję, że w przyszłym roku. Ale już teraz przygotowujemy system szczepień społeczeństwa

tak, by mogły się one odbyć za miesiąc. Co nie znaczy oczywiście, że szczepienia za miesiąc będą. Na razie czasy są ciężkie. Dla kultury szczególnie.

NIE PRZEGAP

Cały wywiad w aktualnym numerze „Gazety Polskiej”. Polecamy!

Cerkiew Zwiastowania Najświętszej Maryi Bogurodzicy w Supraślu | fot. Fotopolska.eu/d

Supraśl w nowym blasku

ZABYTKI \ Kolejny etap rekonstrukcji zabytkowej cerkwi w Supraślu został ukończony. Zrekonstruowano już malowidła na ścianach, a teraz pojawiły się nowe na filarach. Prace nadal trwają.

Na freskach pokrywających dwa filary główne świątyni widzimy czterdzieści osiem postaci ważnych dla prawosławnej wiary. – Na filarach w XVI w. przedstawieni byli święci żołnierze i męczennicy, którzy oddali swoje życie za Chrystusa – mówił w TVP Kultura hie-

romnich Pantelejmon z monasteru Zwiastowania NMP w Supraślu. Prace trwają od czterech lat. Rekonstrukcja malowideł we wnętrzu cerkwi tworzona jest tą samą metodą sprzed pięciuset lat. Powierzchnia cerkwi w Supraślu to prawie dwa tysiące metrów kwadratowych,

nowe freski pokrywają już prawie dwie trzecie jej powierzchni.

Cerkiew Zwiastowania Najświętszej Maryi Bogurodzicy w Supraślu została wysadzona w 1944 r. przez wycofujących się Niemców.

(sk. mat. pras.)

Premiera „Batmana” zaplanowana jest na marzec 2022 r. | fot. mat. pras./d

Jaskinia Batmana

KINO \ Trwają prace nad filmem „The Batman” z Robertem Pattinsonem w roli głównej w reżyserii Matta Reevesa. Twórcy udostępnili zdjęcia lotnicze z planu. A konkretnie kadry z jaskinią Batmana.

To jedna z najbardziej oczekiwanych premier. W sieci pojawiły się nowe zdjęcia z planu widowiska, przedstawiające siedzibę głównego bohatera. Umieszczona w oddzielnej części parceli filmowej, Batjaskinia wygląda imponująco dzięki swojej ogromnej skalnej ścianie, która została ozdobiona drzewami i krzewami, aby jeszcze bardziej wyolbrzymić ogromną strukturę. Twórcy planu stworzyli

też bardzo skrupulatnie fasady budynków i ulice Gotham City.

Wiosną zdjęcia zostały przerwane ze względu na pandemię koronawirusa, a krótko po ich wznowieniu okazało się, że zakażony jest Robert Pattinson. Na kwadrans udało się wtedy nie tylko aktor, lecz także wszyscy mający z nim kontakt członkowie obsady i ekipy.

Sylwia Krasnodebska

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13

KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

17

O SZTUCE

18

TV/MOTO

19-20

SPORT

Margaret Thatcher

(1925–2013) brytyjska polityk, prawnik i chemik, w latach 1979–1990 premier Wielkiej Brytanii
\\ UE jest skazana na niepowodzenie, gdyż jest czymś szalonym, utopijnym projektem, pomnikiem pychy lewicowych intelektualistów. \\

RELACJA Z BRUKSELI \ Budżet wcale nie taki pilny, czyli silva rerum z ostatniej listopadowej sesji PE

Zaskakujące priorytety europarlamentu, czyli Unia na równi pochyłej

Kiedy czytają Państwo te słowa, odbywa się ostatnia w listopadzie i przedostatnia w tym roku sesja Parlamentu Europejskiego w Brukseli. Obecne posiedzenie powinno być zdominowane przez unijny budżet na lata 2021–2027 i Fundusz Odbudowy, tymczasem posłowie zajęli się tą sprawą... dopiero w trzecim dniu sesji, i to podczas debaty o „Przygotowaniach do posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 10–11 grudnia 2020”. To, co ważniejsze, było, można się domyślać, wcześniej.

Ryszard Czarnecki

Na przykład raport pani europoseł Magdaleny Adamowicz zatytułowany „Wzmocnienie wolności mediów: ochrona dziennikarzy w Europie, nawoływanie do nienawiści, dezinformacja i rola platform”. Uszczegóławiając: w kwestii platform nie chodzi o Platformę Obywatelską...

O budżecie na szarym końcu

Debata na temat raportu europosłanki PO miała miejsce w poniedziałek. We wtorek zajęto się m.in. „Oceną wyborów europejskich”. Dyskusja o tym raporcie komisji spraw konstytucyjnych odbyła się 24 listopada 2020 r., a przypomnijmy, że wybory europejskie przeprowadzono... w maju 2019 r. Po półtora roku już wiemy, co o nich myśleć.

Ponadto zajęto się też „Sytuacją w zakresie praw podstawowych w UE – sprawozdanie roczne 2018–2019”. Problem polega na tym, że owe „prawa podstawowe” interpretuje się tak, że często są one w kolizji z prawem naturalnym.

Europarlamentarzyści ocenili ponadto „Unijną politykę handlową”, a także „Powództwa zbiorowe na rzecz ochrony zbiorowych interesów konsumentów”. Odbyły się też debaty na temat Turcji i jej konfliktu z Grecją i Cyprzem, wspieranymi przez Francję, oraz porozumień na Bliskim Wschodzie. Miała też miejsce debata zatytułowana „Walka z bezkarnością przestępstw przeciwko dziennikarzom na świecie”. O popychanych, bitych, szturchanych, niemal linczowanych dziennikarzach telewizji publicznej w Polsce mowy tam jakoś nie było.

Warto dodać, że poprzedniego dnia głosowano nad rezolucjami ws. „Problemu bezdomności w Unii Europejskiej”, a także „Systemu

Europarlament wrócił do pracy po trzytygodniowym całkowitym lockdownie. Obecnie pracuje w systemie hybrydowym – część europosłów pracuje z domu | fot. JOHANNA GERON / Reuters/Forum

Schengen i środków podjętych w czasie kryzysu związanego z COVID” oraz ws. uruchomienia wypłaty zaliczek dla kilku krajów w związku z „Wystąpieniem poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego”. Konkretnie chodzi o straty związane z zarazą. Pieńiędzy z tego tytułu trafią do: Niemiec, Grecji, Irlandii, Hiszpanii, Portugalii, Węgier i Chorwacji. Pomocy udzielono też Polsce, tyle że w związku z... klęskami żywiołowymi na naszym terytorium! Trochę to wyglądało, jakby u nas powodzie czy pożary lasów były groźniejsze niż pandemia. Ale zostawmy złośliwości. 7 mln euro dla Podkarpacia po lipcowych powodziach – cóż, dobre i to...

Wczoraj zajęto się w końcu budżetem. Ale i tak decyzje ostateczne nastąpią na szczycie Rady Europejskiej w Brukseli w przyszły czwartek i piątek.

Dziwne priorytety i groźne fungicydy

Wczoraj też odbyły się, po przerwie na głosowania, trzy fundamentalne z punktu widzenia teraźniejszości i przyszłości Unii Europejskiej debaty. Oto ich tytuły: 1. „Ingerencja Węgier w media w Słowenii i w Macedonii Północnej”. 2. „Prawo do aborcji w Polsce”. 3. „Nowa strategia dotycząca osób

LGBTIQ”. Jak widać, Unia Europejska, a ściślej jej parlament, przedstawiła swoje priorytety. Czy są one zbieżne z priorytetami blisko pół miliarda obywateli krajów członkowskich UE – to już Państwo ocenią sami.

Zaraz po tych jakże ważkich debatach przyszedł czas na głosowanie. Głosowano m.in. rezolucje w następujących sprawach: „Ołów amunicji śrutowej na obszarach wodno-błotnych i wokół nich”, a także „Substancje czynne, w tym chlorotoluron” i „Karbendazym do stosowania w niektórych produktach biobójczych”. W dniu, w którym ten artykuł się ukaże, Komisja Europejska przedstawi europarlamentarzystom „Strategię farmaceutyczną dla Europy”. Odbędą się też tradycyjne debaty na temat przestrzegania praw człowieka w świecie. Tym razem mamy mówić o Algierii, Etiopii i ponownie o Białorusi – w szczególności po morderstwie Ramana Bondarenki.

Praca hybrydowa po lockdownie

Sesja Parlamentu Europejskiego odbywa się w trybie hybrydowym. Oznacza to, że część MEPs (od: Member of European Parliament) przyjechała jednak do Brukseli, a część została w swoich krajach członkowskich i stamtąd głosuje. Je-

tek 27 i poniedziałek 30 listopada.

Bardzo znacząco ograniczono obecność asystentów i innych pracowników w Parlamencie Europejskim. W praktyce przeszło 80 proc. z nich pracuje zdalnie. Jeżeli dany poseł ma jednego asystenta – ja na przykład mam trzech – to w PE fizycznie może przebywać tylko jeden. Jest to bardzo skrupulatnie wyliczane i jeżeli drugi asystent, nawet bez chęci łamania przepisów, tylko z braku wiedzy, że kolega czy koleżanka już są w gmachu europarlamentu, przyjdzie i będzie chciał wejść, pokazując identyfikator, to system go wypłynie i zatrzyma.

Znacząco też zmalała liczba dziennikarzy. Na ostatnim briefingu prasowym europosłów Prawa i Sprawiedliwości, czyli frakcji Europejskich Konserwatystów i Reformatorów, w której uczestniczyłem z posłankami Jadwigą Wiśniewską i Beatą Kempą oraz posłem Patrykiem Jakim, nie było – zwykle zawsze asystujących przy takich okazjach – korespondentów Polsatu i TVN. Obecni byli wyłącznie przedstawiciele PAP, Polskiego Radia i TVP.

Europarlament funkcjonuje, ale Unia Europejska znalazła się na zakręcie i wiele wskazuje na to, że wjedzie z niego wprost na równię pochyłą...

OGŁOSZENIE PŁATNE

RIM KOWALCZYK sp. j. z siedzibą w Jankach informuje, iż wprowadzony do obrotu podnośnik trapezowy 1,5 tony nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn, z uwagi na niespełnianie wymagań wytrzymałości na ściskanie, co może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia użytkowników. Ogłoszenie publikuje się w związku z wprowadzonym postępowaniem przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Jarosław Kaczyński
(ur. 1949) polityk, twórca i prezes partii politycznych Porozumienie Centrum oraz Prawo i Sprawiedliwość, w latach 2006–2007 premier rządu RP, obecnie wicepremier
\\ W dokumentach, w szczególności tych unijnych, nie mówi się o demokratycznym państwie prawa, nie mówi się o naszej konstytucji. Mówi się o państwie prawa, a (...) to nie znaczy to samo, to jest coś zupełnie różnego. Państwo prawa nie musi być państwem demokratycznym. \\

RECENZJA \ Rozmowy o Jerzym Brzęczku, które pozostawiają poważny niedosyt – czyli „W grze” Małgorzaty Domagalik

Wielkie marzenie chłopaka z Truskolasów

Po biografii Kuby Błaszczykowskiego, która spotkała się z umiarkowanie przychylnymi reakcjami, Małgorzata Domagalik postanowiła zająć się kolejną postacią, która przykuwa uwagę piłkarskiej Polski. Tym razem to wuj piłkarza, selekcjoner reprezentacji narodowej – Jerzy Brzęczek. Efekt okazał się wątpliwy, choć w tej dziwnej i nierównej książce są momenty poruszające.

Leszek Galarowicz

Moim marzeniem jest zapisanie się w historii polskiej piłki jako ten, który coś w niej stworzył. To mój cel” – zwierza się Jerzy Brzęczek, którego portret próbowała nakreślić Małgorzata Domagalik. Czy ta misja miała szansę powodzenia? Wprawdzie autorka orientuje się w piłkarskich niuansach, ale nie okazało się to gwarancją sukcesu.

„W grze” napisana jest w konwencji rozmów dziennikarki z jego najbliższymi, trenerami, kolegami z boiska, które momentami sprawiają wrażenie dość chaotycznych. Domagalik nie poległa z kretesem, ale książka jest nierówna. Obok fragmentów, z których przebija prawda, szczerść, pojawiają się takie, w których za bardzo angażuje się w jego obronę, przedstawia go jak ofiarę niewyobrażalnego hejtu.

Niestety, często błądzi zwłaszcza w momentach, kiedy kreśli portret trenera. Najlepszym przykładem jest zestawienie go z Adamem Nawałką czy Kazimierzem Górskim, nawet jeśli chodzi tylko o kwestie medialnego wizerunku tych panów.

Brzęczek kontra reszta świata

Fatalnym pomysłem, który wyrządza krzywdę samemu Brzęczkowi, okazało się ustawienie go w kontrze do reszty świata. Choć autorka wektor kładzie przeciwnie i mówi raczej o hejcie na ogromną skalę, który spotkał selekcjonera. Dziennikarka do znudzenia powiela schemat, w którym mamy złych dziennikarzy, kibiców i prześladowanego przez media Jerzego Brzęczka. Lansuje przy tym tezę, że krytyka wymierzona przeciw Brzęczkowi jest zjawiskiem nadzwyczajnym, wyjątkowym, którego wcześniej nie doświadczył żaden selekcjoner. A przecież doskonale wia-

domo, że łaska opinii publicznej na pstrym koniu jeździ, a decyzje wielu trenerów były komentowane, krytykowane, często wręcz bezpardonowo, ponadto hejt w internecie nie jest zjawiskiem nowym.

Ciekawiej robi się, gdy Domagalik oddaje głos przyjaciołom, kolegom z boiska, trenerom, którzy pokazują prawdziwą twarz selekcjonera, np. Grzegorzowi Mielcarskiemu, który mówi o nim tak: „Trudnego klienta ma pani do opisanie. Był zawsze bardzo przewidywalny, poukładany, niezaskakujący (...) nie można go powiązać ze sprawami korupcyjnymi”.

Z medialnego punktu widzenia Brzęczek wydaje się zupełnie nieatrakcyjny. Jawi się jako człowiek z innej epoki. Nie ma konta na Twitterze czy Facebooku. Nie jest typem skandalisty. Ani on, ani żona nie lansują się w mediach. Synowie nie wchodzą w konflikty z prawem. Dziennikarz sportowy Stefan Szczepiek bez ogródek mówi o nim, że „to mało ciekawy facet”.

Inaczej spogląda na niego rodzina. Synowie opisują go w samych superlatywach: „Wspaniały człowiek, można z nim porozmawiać na różne tematy. (...) Porządny, skromny, inteligentny człowiek z charakterem. Dla nas jest autorytetem”.

Brzęczek według tej książki dąży do wyznaczonych celów. Jest człowiekiem skromnym, uczciwym, rodzinnym i pracowitym. Jedną z podstawowych spraw jest dla niego szacunek dla drugiej osoby. Bardziej przemawiają fragmenty, w których autorka sięga do czasów dzieciństwa. Nie daje prostej odpowiedzi, dlaczego chłopak z Truskolasów stał się porządnym gościem. Prowokuje do zwierzeń o trudnych doświadczeniach z dzieciństwa, problemie alkoholowym ojca, przemoc, która nierzadko gościła w rodzinnym domu. Brzęczek opowiada, że nieraz musiał uciekać z domu przez okno. Do tego, że udało mu się wyjść na ludzi, przyczyni-

niła się w dużym stopniu mama, którą opisywał jako osobę silną, która miała szacunek do pracy, pozytywnie patrzyła na życie, choć to ją nie rozpieszczało, poświęcała wszystko dla rodziny.

Jak sam wspomina, ojciec nie zajmował się wychowaniem, rodzice w ogóle byli cały czas czymś zajęci. Ojciec miał trudny charakter, był wybuchowy, agresywny. Młody Jurek musiał walczyć z nim o własne zdanie. Bolesnym doświadczeniem był dla niego zawał ojca przed pierwszym meczem na turnieju olimpijskim. Zawał, po którym, kilka miesięcy później, ojciec zmarł.

Piłkarz z błyskiem

Jurek podobno miał pociąg do grania od małego. Koledzy opisują, że nie rozstawał się z piłką, z którą chodził po lekcjach i w przerwach między lekcjami. Trener Andrzej Strejlau wspomina go z czasów młodości jako dobrego, praktycznego piłkarza, ale z błyskiem.

Hubert Kostka, który trenował wówczas Olimpię Poznań, tak opisał młodego Brzęczka: „Ja mam perłę, młody chłopak, którego na dodatek inni słuchają. On wszędzie był kapitanem, nie duży, z podczęstochowskiej wsi, ale zakasowuje tych wszystkich cwaniaczków”.

Brzęczek nie był może super-talentem, ale był ambitny, widział swoje błędy, chciał nad sobą pracować. Brakowało mu szybkości. Z polskiej ligi wyjechał do austriackiej, do FC Tirol Innsbruck. Potem występował w innych austriackich klubach. Po drodze była też Hajfa. Największy sukces Brzęczka to srebrny medal olimpijski z Barcelony. Świetny turniej, widowiskowa gra, dramatyczny finał z Hiszpanami. W pierwszej reprezentacji nie zbliżył się do tego osiągnięcia. 42 razy wystąpił w koszulce z Orłem Białym na piersi, strzelił cztery bramki, w tym pamiętną bramkę na Wembley, ale nigdy nie awansował do wielkiego turnieju.

Trener problematyczny

Można mieć spore wątpliwości, czy z książki dowiemy się, jakim trenerem naprawdę jest Jerzy Brzęczek. Przede wszystkim dlatego, że autorka za wszelką cenę stara się być adwokatem selekcjonera i udowodnić wszystkim dookoła, jak wybitnym jest trenerem, a krytyka jego poczynań niezasłużona, natomiast media i kibice tak naprawdę się na niego uwzięli.

Z sobie wiadomych powodów zestawia go z Adamem Nawałką, choć tamten jako trener osiągnął jak na polskie warunki spore sukcesy, z ćwierćfinałem mistrzostw

Europy na czele. Brzęczek jak na razie może się pochwalić tylko awansem do imprezy tej rangi, co więcej, z dość słabej grupy eliminacyjnej.

Niejedynym ekspert, dziennikarz, kibic zastanawiał się, co skłoniło Zbigniewa Bońka do zaufania Jerzemu Brzęczkowi, który w trenerce klubowej nic szczególnego nie osiągnął, choć nie można powiedzieć, żeby się w niej w ogóle nie sprawdził. Kilkuletnia przygoda z Rakowem Częstochowa jest oceniana niejednoznacznie, potem roczny pobyt w Lechii Gdańsk, którą z 14. miejsca doprowadził w lidze do piątego, ale po słabym początku kolejnego sezonu stracił posadę. W Katowicach walczył o awans do ekstraklasy, ale się nie udało. Najlepszy dla niego okres przypadł na pracę z Wisłą Płock, która zakończyła ekstraklasowe rozgrywki na piątym miejscu.

„W grze”, mimo dobrych chęci, okazała się porażką Małgorzaty Domagalik, nie tylko przez jej nadgorliwość, brak obiektywizmu, ciągłe powracanie do wątku Jerzego Brzęczka ofiary ekspertów, dziennikarzy, kibiców. Męczą te fragmenty, w których Domagalik popada w patos. Czasem zdarza się jej uderzyć w megalomańskie tony: „Łapię się na tym, że pisząc książkę o tobie, piszę ją w jakimś sensie o Polsce”.

Innym razem raczy nas mądrościami rodem z programu Jerry’ego Springera: „Wszystko, co dotąd wydarzyło się w życiu Jerzego Brzęczka, to uniwersalna i skłaniająca do refleksji historia o tych, którzy wierzą, że w życiu nie ma rzeczy niemożliwych”.

Ratują ją momenty, w których próbuje poznać jego rodzinę, dzieciństwo, opowiedzieć o relacjach z ojcem czy o tym, jakim naprawdę jest człowiekiem. Jest też jakiś dramatyzm we fragmentach szczerzej rozmowy z Kubą Błaszczykowskim, w których wyczuwa się, że wybór jego wujka na selekcjonera okazał się problematyczny.

ZAMÓW DOWOLNĄ PRENUMERATĘ ZYSKAJ DO 15% RABATU

NA ZAKUPY W SKLEPIE GAZETY POLSKIEJ

Sprawdź naszą ofertę na stronie
prenumerata.swsmedia.pl

**RABAT ZALEŻY
OD OKRESU
PRENUMERATY!**

**PRENUMERATA
KWARTALNA**

**5%
RABATU**

**PRENUMERATA
PÓŁROCZNA**

**10%
RABATU**

**PRENUMERATA
ROCZNA**

**15%
RABATU**

Start promocji od 19.10.2020 r. Kupony rabatowe są przydzielane za prenumeraty zakupione do 30.11.2020 r.

GAZETA POLSKA

NIEZALEŻNA GAZETA POLSKA
NONE PANSTWO

Wejście na stronę www
przez kod QR.
Zeskanuj kod aplikacją
do odczytu
kodów QR w telefonie.

Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl | tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto prenumeraty: 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017
Niezależne Wydawnictwo Polskie Sp z o.o.,
ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa

MUZEA \ Na Starym Rynku w Poznaniu w trzech kamieniczkach mieści się Muzeum Instrumentów Muzycznych. Ten Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu jest jedyną taką placówką w Polsce i jedną z nielicznych w Europie. Do najcenniejszych eksponatów należą wykonane w XVII i XVIII w. chordofony smyczkowe, wśród których znajdują się skrzypce i viole da gamba powstałe w polskich warsztatach lutniczych.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl CZWARTEK 26 LISTOPADA 2020

O SZTUCE

17

WIZERUNKI \ Święci w sztukach pięknych

Św. Cecylia – patronka muzyków

22 listopada Kościół obchodził wspomnienie św. Cecylii, w sztukach pięknych obrazowanej z najróżniejszymi instrumentami muzycznymi. Czy można więc powiedzieć, że św. Cecylia była, jak to dziś by określono, multiinstrumentalistką, biegle grającą na instrumentach zarówno klawiszowych, jak i smyczkowych? Podstawą legendy mówiącej o muzycznych talentach św. Cecylii była dedykowana jej antyfona z VIII w.

Rafael Santi, Św. Cecylia | fot. Wikipedia/d

Guido Reni, Św. Cecylia ze skrzypcami | fot. Wikipedia/d

Świątą przedstawiano muzykującą nie tylko na klawesynach, lutniach i harfach, lecz także na różnych instrumentach strunowych | fot. Wikipedia/d

Jarosław Kossakowski

Słowa antyfony: „cantantibus organis”, sprawiły, że powierzone jej patronat nad muzyką. Ówczesni badacze tekstu odczytali go jako „przy dźwiękach organów” i ogłosili świętą Cecylię wynalazczynią organów, czyniąc z tego instrumentu popularny atrybut świętej. Okazało się jednak, że we wczesnym średniowieczu słowem „organum” określało każdy instrument muzyczny, co potwierdzają słowa św. Augustyna: „Organa dicuntur omnia instrumenta misicorum...” („organami nazywamy wszystkie instrumenty muzyczne, a nie tylko te, których dźwięk wydobywa się przy pomocy miechów”). Tak więc można św. Cecylii przypisać znajomości gry nie tylko na portatywie (maleńkie, ręczne organy), często widzianym na obrazach portretujących świętą, lecz także na innych instrumentach.

Męczeńska śmierć

Pochodząca z rzymskiego rodu senatorów Ceccilianów Cecylia wychowana została w wierze chrześcijańskiej. Nie znamy jednak konkretnych dat z jej życia. Przypuszczalnie męczeńską

śmierć poniosła w roku 230, jej dzieje natomiast spisano dwa wieki później. Kierując się wolą rodziny, rękę swoją Cecylia oddała poganinowi Walerianowi, któremu w dniu zaślubin powiedziała, że strzeże jej Anioł Stróż, a oblubieniec dostrzec go będzie mógł dopiero, jak sam przyjmie chrzest. Walerian wraz ze swoim bratem Tyburecjuszem przyjęli więc chrzest z rąk papieża Urbana I w rzymskich katakumbach. Już jako chrześcijanie obaj bracia zwrócili uwagę pogańskich urzędników, gdy uroczyście grzebali świętych męczenników. Zostali pojmani i skazani na ścięcie. Po wykonaniu wyroku prefekt Rzymu wezwał Cecylię i nakazał oddać majątek męża i jego brata, a jej samej złożyć ofiarę pogańskim bogom. „Ich dobra rozdałam ubogim, a ofiar bożkom nie złożę” – odpowiedziała Cecylia. Ze względu na senatorski ród postanowiono zgładzić ją bez rozgłosu. Miała udusić się w rozgrzanej domowej łaźni, jednak jak mówi legenda, ocalała ją niebiańska rosa. Prefekt nakazał więc ściąć jej głowę. Trzykrotne uderzenie miecza nie pozbawiło jej jednak głowy i życia. Ponieważ prawo rzymskie nie pozwalało wymierzać skazańcowi wię-

cej niż trzy ciosy, pozostawiono konającą Cecylię przy życiu. W tym zawieszeniu pomiędzy śmiercią a życiem trwała Cecylia dwie doby, trzeciego dnia przybył do niej papież Urban I. Po uzyskaniu błogosławieństwa i przekazaniu papieżowi swojej ostatniej woli: „Polecam Waszej Świątobliwości moich ubogich, których co dzień żywiłam, i daruję mój dom, aby stał się na zawsze kościołem”, Cecylia zasnęła w Panu.

Kult świętej

Na Zatybrzu w Rzymie, w miejscu gdzie mieszkała Cecylia, już w IV w. stał kościół pod jej wezwaniem. Z Rzymu kult św. Cecylii rozszerzył się na całą północną Italię i dalsze kraje Europy. Podczas prac remontowych w rzymskim kościele św. Cecylii w roku 1599 w sarkofagu odkryto cyprysową skrzynię, a w niej nietkniętą przez upływ czasu ciało świętej, leżące na prawym boku i przykryte jedwabną tkaniną. Rzymski rzeźbiarz Stefano Maderno sporządził na miejscu rysunek, który stał się później podstawą do znanej rzeźby usytuowanej w kościele św. Cecylii i ukazującej świętą w pozycji, w jakiej odnaleziono

ją w sarkofagu. O bazylice Santa Cecilia in Trastevere tak pisał w książce pt. „Mój Rzym” Jan Parandowski: „Wchodzi się do tego kościoła jak do pięknego domu rzymskiego, bo przed portykiem jest dziedziniec, właściwie ogród, a wewnątrz ma ujmujący wdźwięk starych bazylik, migocących mozaikami”.

Św. Cecylia jest patronką katedry w Albi we Francji, jej relikwie zdobią katedry w Paryżu i Tours. Kościoły pod wezwaniem św. Cecylii znajdują się także w Niemczech, w Kolonii i w Hildesheim, gdzie podziwiać można poświęcone jej dekoracyjne retabula ołtarzowe i srebrne relikwiarze.

W dziełach malarskich

Jednym ze starszych wizerunków św. Cecylii jest jej pełnopostaciowy portret widniejący wśród innych świętych w ołtarzu kościoła pw. św. Kolumby (irlandzki opat i misjonarz) w Kolonii w Niemczech. Autorem malowanego ołtarza był tzw. Mistrz Ołtarza św. Bartłomieja – anonimowy artysta niemiecki działający w latach 1470–1510 w Utrechcie i Kolonii. Typowo średniowieczne ujęcie ołtarzowych postaci na tle złocistej tkaniny ukazuje św. Cecylię

stojącą koło św. Bartłomieja i grającą na portatywie trzymanym przez niewielkiego aniołka. Francuski malarz epoki baroku Nicolas Pousin (1594–1665) też uwiecznił św. Cecylię grającą na organach (Prado w Madrycie), natomiast malarze włoscy postrzegali świętą jako osobę muzykującą nie tylko na klawesynach, lutniach i harfach, lecz także na różnych instrumentach strunowych. Jeden z największych mistrzów renesansu Rafael (1483–1520) na obrazie przechowywanym w bolońskiej pinakotece namalował św. Cecylię trzymającą w dłoniach odwrócone miniatury organy, zaś u jej stóp widać leżące instrumenty „z tego świata”: violę da gamba, flety, tamburini, małe kotły. Święta Cecylia jednak nie korzysta z żadnego z nich, z wzniesionymi do góry oczyma jest wsłuchana w niebieską muzykę anielskich chórów. Rafael tym malarskim przekazem podkreślił wyższość skierowanej ku ludzkiej duchowości muzyki niebiańskiej nad „zmysłową” muzyką ziemską. Święta Cecylia na obrazach malarskich mistrzów przedstawiana jako uosobienie muzyki jest także patronką kompozytorów, organistów, śpiewaków i lutników.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13 KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

17

O SZTUCE

18 TV/MOTO

19-20

SPORT

fot. IPN/d

„**ROTMISTRZ PILECKI – PRZYWRÓCENIE PAMIĘCI**” CZ. 2 \ Autorzy dokumentu przypominają osobę Witolda Pileckiego, ukazując różne jego losy, nie tylko z okresu, gdy przebywał w Auschwitz, lecz także wcześniejsze jego działania niepodległościowe i podejście do polskości.

Programy autorów „Codzienniej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

	TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	REPUBLIKA	TRWAM
RANO	08:00 Wiadomości	07:10 Spiszmy się, jak na rolników przystało!	06:50 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News	07:00 Transmisja mszy świętej z Jasnej Góry	08:00 Informacje dnia
	08:15 Kwadrans polityczny	07:20 Familiada - telet.	08:00 Dzień Dobry TVN	08:40 Malanowski i partnerzy (779) - serial	07:30 Polska na dzień dobry	08:15 Polski punkt widzenia
	08:40 Ranczo (124) - serial	07:55 Pytanie na śniadanie	11:30 Ukryta prawda (1201) - serial	09:10 Malanowski i partnerzy (780) - serial	09:20 Bajka w Telewizji Republika	08:40 Słowo życia
	09:40 Komisarz Alex (147) - serial	10:45 Panorama	12:30 Rozwody (26) - serial	09:40 Sekrety rodziny (15) - serial	09:40 Telezakupy	08:45 Syria - Damaszek i okolice
	10:35 Ojciec Mateusz (197) - serial	10:55 Pytanie na śniadanie	13:30 Szpital (997) - serial	10:40 Dlaczego ja? (1017) - serial	09:55 Pilnujmy Polski!	09:00 Na zdrowie
	11:25 Kasta - serial	11:25 Rodzinka.pl (5) - serial	14:25 Detektywi (742) - serial	11:40 Gliniarze (336) - serial	10:20 Telezakupy	09:30 Moja Fatima
	12:00 Wiadomości	11:55 Barwy szczęścia (2333) - serial	15:00 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.	12:40 Dzień, który zmienił moje życie (63) - serial	10:35 Dziennikarski poker	10:00 Informacje dnia
	12:10 Agrobiznes	12:25 Koło fortuny - teleturniej	16:00 Szpital (998) - serial	13:40 Trudne sprawy (894) - serial	10:55 Codziennie ***** burza	10:15 Rozmowy niedokończone
	12:30 Agropogoda	13:00 Va banque - teleturniej	17:00 Rozwody (27) - serial	14:40 Dlaczego ja? (900) - serial	11:05 W punkt	11:35 Przyroda i ludzie
	12:35 To się opłaca	13:35 Uzdrowisko - serial dok.	18:00 Ukryta prawda (1202) - serial	15:50 Wydarzenia	11:20 Telezakupy	12:00 Anioł Pański
12:50 Natura w Jedyńce	14:10 Na dobre i na złe (789) - serial	19:00 Fakty	16:15 Interwencja	11:40 Polska na dzień dobry	12:03 Informacje dnia	
14:00 Elif (865) - serial	15:10 Doktor z alpejskiej wioski - nowy rozdział (170) - serial	19:35 Sport	16:30 Na ratunek 112 (362) - serial	13:10 Telezakupy	12:20 Po stronie prawdy	
15:00 Wiadomości	16:00 Koło fortuny - teleturniej	19:45 Pogoda	17:00 Gliniarze (520) - serial	13:25 Wolne głosy	12:50 Wyszyński - historia	
15:15 Alarm!	16:35 Familiada - teleturniej	20:10 Doradca smaku	18:00 Pierwsza miłość (3120) - serial	13:45 Mówi się... Telezakupy	13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”	
PO POŁUDNIU	15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	16:55 Uwaga!	20:15 Na Wspólnej (3131) - serial	18:50 Wydarzenia	14:00 Telezakupy	13:30 Msza święta
	16:05 Przysięga (306) - serial	20:55 Milionerzy - teleturniej	20:55 Last Minute - komedia, Polska 2013. Wygrana wycieczka do Egiptu miała być dla Tomka, jego pełnej energii matki, nastoletniej córki i syna przygodą życia. Tymczasem na lotnisku gubią ich bagaże, w hotelu dają zły pokój, w kuchni nie dają jedzenia, na domiar złego Tomek w hotelowym lobby przypadkowo spotyka licealną miłość.	19:30 Gość „Wydarzeń”	14:25 Biznes Polska	14:30 Łaski pełna
	17:00 Teleexpress	17:10 Więzień miłości (439) - serial	21:30 Kuchenne rewolucje - pr. rozryw.	19:45 Sport	14:45 Telezakupy	15:50 Ma się rozumieć
	17:25 Jaka to melodia? - pr. rozryw.	18:00 Panorama	22:35 Last Minute - komedia, Polska 2013. Wygrana wycieczka do Egiptu miała być dla Tomka, jego pełnej energii matki, nastoletniej córki i syna przygodą życia. Tymczasem na lotnisku gubią ich bagaże, w hotelu dają zły pokój, w kuchni nie dają jedzenia, na domiar złego Tomek w hotelowym lobby przypadkowo spotyka licealną miłość.	20:05 Nasz nowy dom - reality show	15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	16:00 Informacje dnia
	18:00 Klan (3705) - serial	18:20 Pogoda	00:15 Wiecznie żywy - horror komediowy, USA 2013	21:05 Przyjaciółki (194) - serial	15:30 Republika po południu	16:10 Z wędką nad wodę
	18:30 Kasta - serial	18:30 Va banque - teleturniej	02:25 Uwaga!	22:05 Skąd wiesz? - komedia, USA 2010.	17:15 Wolne głosy	16:35 Porady medyczne bonifratrów
	18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej	19:00 Uzdrowisko - dok.		19:50 Uwaga na zdrowie	17:40 Ostry dyżur prawniczy	17:00 Akademia pro-life
	19:25 Sport	19:35 Barwy szczęścia (2333) - serial		20:00 W punkt	18:00 Moja droga do wolności	17:05 Procesja dziejów
	19:30 Wiadomości	20:10 Barwy szczęścia (2334) - serial		20:25 Mówi się...	18:15 Ekonomia raport	17:30 Okiem kamery
	20:05 Pogoda	20:40 Piłka nożna: Liga Europy - studio		21:00 Biznes Polska	18:30 Dzisiaj - serwis inform.	18:00 Anioł Pański
20:10 Alarm!	20:55 Piłka nożna: Liga Europy, mecz: Standard Liege-Lech Poznań		21:30 Otwartym tekstem		18:05 Informacje dnia	
WIECZOREM	20:30 Leśniczówka (292) - serial	23:15 Za linią wroga - film sensacyjny, USA 2001		22:00 Poland Daily	18:47 Prognoza pogody	18:15 Rozmowy niedokończone
	20:55 Ojciec Mateusz (314) - serial	01:10 Cztery wesela i pogrzeb - komedia romantyczna, Wielka Brytania 1994		22:25 Ekonomia raport	18:50 Sport w Republice	19:25 Święty na każdy dzień
	21:40 Sprawa dla reportera			22:50 Suma dnia	19:00 Oddaję Państwu głos	19:30 Moja katolicka rodzina:
	22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas			23:22 Poland Daily - Culture	19:50 Uwaga na zdrowie	20:00 Informacje dnia
	23:05 Motel Polska - reality show			23:32 Poland Daily - History	20:00 W punkt	20:20 Różaniec
	23:40 Magazyn kryminalny 997			23:42 Poland Daily - Travel	20:25 Mówi się...	20:50 Głos Polski
	00:30 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat			23:52 Poland Daily	21:00 Biznes Polska	21:00 Apel Jasnogórski
	01:05 Ja wam pokażę! (12) - serial			00:00 Poland Daily - Weather	21:30 Otwartym tekstem	21:20 Informacje dnia
					22:00 Poland Daily	21:40 Polski punkt widzenia
					22:25 Ekonomia raport	22:00 Rotmistrz Pilecki - przywrócenie pamięci
				22:50 Suma dnia	22:30 Z wędką nad wodę	
				23:22 Poland Daily - Culture	23:00 Święty Patryk, apostoł Irlandii	
				23:32 Poland Daily - History	00:00 Słowo Życia	
				23:42 Poland Daily - Travel		
				23:52 Poland Daily		
				00:00 Poland Daily - Weather		

Strefa Wolnego Słowa

„GAZETA POLSKA” \ Tygodnik

Problemy polskiej policji

W numerze 48/2020 polecamy Państwu tekst Huberta Kowalskiego „Wieczne wakaty i złe wyszkolenie”. W przeszłości policja odrzucała najlepszych kandydatów, którzy mogli się stać przydatnymi funkcjonariuszami. Z powodu pustej kasy akceptowano braki kadrowe, by móc „łatać dziury” środkami z wakatów. Problemy rozwiązywano wolno, a gdy stopniowo sytuacja finansowa zaczęła się poprawiać, nadeszła pandemia, która obnażyła wcześniejsze zaniedbania. Na 1 października 2020 r. w policji było oficjalnie 6545 wakatów.

Znacie? To zajrzyjcie do środka | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska (3)

Bagażnik jest bardzo duży, ale konkurencja bywa już obszerniejsza

Zupełnie inna niż w innych odmianach deska rozdzielcza

MOTORYZACJA \ Opel Astra Sports Tourer Turbo 1.2 145 KM

Wielkie atrakcje w znanym opakowaniu

Igor Szczęsławicz

Topowe wcielenie opła astry w wersji Sports Tourer (czyli kombi) ze 145-konnym silnikiem z turbodoładowaniem to samochód wymarzony do dalekich podróży i bardzo wygodny. Jego design w środku różni się znacznie od innych astr. Jest zbliżony do tego znanego z insygn. W środku nabywcę samochodu czekają (i to w standardzie) luksusy. Czego tu nie ma? Jest duży ekran środkowego wyświetlacza, dokładna nawigacja, dwustrefowa klimatyzacja

cia i do tego jeszcze bardzo precyzyjna skrzynia biegów. Podkreślę jeszcze raz: to wszystko w standardzie.

Kabina jest wystarczająco pojemna dla czterech dorosłych osób, a bagażnik auta dla ich bagaży. Dodajmy do tego silnik – bardzo elastyczną jednostkę o 225 niutonometrach momentu obrotowego. Może nie jest zbyt dynamiczna – do setki auto rozpędza się w nieco więcej niż 10 sekund, za to jazda z prędkościami autostradowymi jest bardzo swobodna, a przyspieszanie nie sprawia proble-

mu. Średnie spalanie utrzymuje się na zadowalającym poziomie ok. 7,5 l na 100 km. To nieco więcej niż obiecuje producent, ale różnica nie jest bardzo duża.

Jeśli chodzi o wygląd zewnętrzny samochodu, to niewiele się on zmienił. W mojej opinii auto, mimo licznych liftingów, zdążyło się już opatrzyć i zestarzeć, więc nowa generacja astry jest coraz bardziej potrzebna, żeby nie było nudno.

Auto, mimo swojej długości, nie ma tendencji do nad- czy podsterowno-

DANE TECHNICZNE	
Silnik/pojemność (ccm)	1199
Moc (kW/KM/obr./min)	107 kW/145 KM przy 5500 obr./min
Maks. mom. obr. (Nm/obr)	225/2000-3500
Przyspieszenie 0-100 km/h (s)	10,5
Prędkość maks. (km/h)	220
Zużycie paliwa wg prod. (średnie)	5,9 l/100 km
Masa własna/dop. masa (kg)	1409/1980
Wymiary (dł./szer./wys. mm)	4702/1809/1510
Pojemność bagażnika (l)	540/1630
Cena auta od 83 900 zł (wersja edition benzyna 1.2 110 KM)	
Samochód testowy (wersja ultimate plus opcje):	ok. 120 000 zł
Wyposażenie m.in.: 6 poduszek, klima aut. dwustrefowa, ABS, ESP, system multimedialny, czujniki i kamera parkowania, nawigacja, system Opel OnStar	

\\ Astra z najmocniejszym benzynowym silnikiem w wersji Sports Tourer (czyli kombi) to uniwersalne auto dla rodzin, którym nie przeszkadza nieco opatrzonej już widok obecnego od wielu lat na naszym rynku samochodu. \\

ści, prowadzi się je bardzo dobrze. Wyposażenie zaś w wersji ultimate (cena ok. 120 tys. zł) zadowoli nawet wybrednego nabywcę.

ODSZEDŁ „SUPER ZENON”

POŻEGNANIE \ W środę w wieku 67 lat zmarł jeden z najwybitniejszych polskich żużlowców – Zenon Plech. O śmierci „Super Zenona”, indywidualnego wicemistrza świata z Chorzowa z 1979 r. i wielokrotnego medalisty mistrzostw kraju, poinformował klub Wybrzeże Gdańsk.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl CZWARTEK 26 LISTOPADA 2020

SPORT

19

LIGA MISTRZÓW \ Chelsea, Sevilla, Barcelona i Juventus z Wojciechem Szczęsnym już w 1/8 finału

Wyłamał się tylko Lipsk

Czwarta kolejka fazy grupowej Ligi Mistrzów udowodniła dominację klubów z największych lig Europy. Po dwie wygrane (komplet) zanotowały kluby z Anglii, Hiszpanii i Włoch. Z wielkiej czwórki z kompletu wygranych nie cieszyli się tylko Niemcy – Borussia Dortmund wygrała swój mecz, ale przegrał RB Lipsk. Za to z nie byle kim, tylko z tegorocznym finalistą Champions League – Paris Saint-Germain 0:1.

Artur Szczepanik

Wygrane dały awans do 1/8 finału Barcelonie, Seville, Chelsea i Juventusowi. Blisko awansu są też Lazio Rzym, Borussia Dortmund i Manchester United. W grupach, które grały we wtorek, czyli E, F, G i H, pozostała w zasadzie tylko jedna nie wiadoma – kto zajmie drugie miejsce w ostatniej z nich: Paris Saint-Germain czy RB Lipsk.

Prowadzi Manchester United (9 pkt) przed mistrzami Francji (6 pkt) i klubem Red Bulla (także 6 pkt). PSG ma jednak korzystniejszy podział bramek od Lipska. Wyścig o awans między tymi zespołami będzie trwał do końca rozgrywek grupowych.

Lazio chwalone, Juventus krytykowany

Zgodnie z oczekiwaniami oba włoskie zespoły grające we wtorek w piłkarskiej Lidze Mistrzów wygrały swoje mecze. Lazio bardzo pewnie pokonało Zenit Sankt Petersburg 3:1, natomiast w Turynie Juventus dopiero w 92. minucie zapewnił sobie zwycięstwo 2:1 nad Ferencvárosi. Billy Costacurta

Wojciech Szczęsny i jego koledzy awans do 1/8 finału zapewnili sobie w doliczonym czasie meczu z Ferencvárosi
| fot. MASSIMO PINCA / Reuters/Forum

podsumował mecz w Rzymie krótko: „Lazio zagrało bardzo dobrze mecz, a Immobile – znakomicie”.

Snajper rzymian Ciro Immobile strzelił piękną pierwszą bramkę z dystansu, a potem wywalczył i wykorzystał karnego. „La Gazzetta dello Sport” podsumowała: „Ten mecz był dla Lazio formalnością. Za tydzień pojedynek z Dortmundem o zwycięstwo w grupie”.

Ogromnie rozczarował zaś Juventus. Po 20 minutach i kontrataku na prowadzenie niespodziewanie wyszli goście. Wyrównał Ronaldo. Ale mecz zakończyłby się

remisem, gdyby nie geniusz pomocnika Juana Cuadrado.

Fabio Capello, obecnie komentator w Fox Sports Italia, w pomeczowym komentarzu był bezlitosny: – Tempo i jakość gry bardzo niskie. Za dużo małej, krótkiej gry. Pchali się ciągle środkiem. Stworzyli tylko dwie sytuacje bramkowe. I nic więcej. Za mało jak na drużynę o takich ambicjach. Dziś widzieliśmy bardzo przeciętny Juventus. Nie było jakości ani idei.

Trener Juventusu Andrea Pirlo przyznał, że drużyna zagrała słabo, a największym mankamentem było wolne rozgrywanie piłki.

Ale mimo tych wszystkich narzekań Juventus jest już w kolejnej rundzie, a chwalone Lazio – jeszcze nie.

Jest w niej także krytykowana Barcelona, która po raz czwarty sięgnęła po komplet punktów w obecnej edycji rozgrywek, pokonując w Kijowie Dynamo 4:0. Dwa gole uzyskał duński napastnik Martin Braithwaite, który zastąpił w podstawowej jedenastce Lionela Messiego. Argentyńczyk nie przyjechał na Ukrainę, gdyż trener Ronald Koeman pozwolił mu odpocząć.

Całe spotkanie w barwach Dynamo rozegrał obrońca

reprezentacji Polski Tomasz Kędziora.

Håland wciąż zadziwia

We wtorek rozstrzygnięły się także losy awansu do fazy pucharowej w grupie E. Chelsea Londyn i Sevilla zapewniły sobie udział w 1/8 finału, wygrywając po golach w doliczonym przez sędziego czasie gry.

Angielski zespół pokonał na wyjeździe debiutującą w Champions League ekipę Rennes 2:1, a sukces na ojczyźnie zapewnił mu Francuz Olivier Giroud.

Jeszcze dłużej, bo do piątej minuty doliczonego czasu gry, na gola na wagę zwycięstwa czekali piłkarze i kibice Seville. Triumfator poprzedniej edycji Ligi Europy po trafieniu Munira El Haddadiego pokonał w Rosji innego debiutanta w Lidze Mistrzów – FK Krasnodar 2:1.

Łukasz Piszczek z ławki rezerwowych Borussii Dortmund obserwował wygraną z Club Brugge 3:0. Dwa gole strzelił Erling Håland. 20-latek z sześcioma trafieniami jest najsukuteczniejszy w bieżącej edycji Champions League, a łącznie w tych rozgrywkach uzbierał ich już 16, czego dokonał w... 12 występach.

Norweg jest najmłodszym piłkarzem, który osiągnął granicę 15 goli w Champions League. We wtorek miał 20 lat i 126 dni. O 180 dni starszy był Francuz Kylian Mbappé, Messi takim wynikiem mógł się pochwalić w wieku 21 lat i 288 dni, a Lewandowski – gdy miał 25 lat i 111 dni.

Borussia z 9 pkt wciąż prowadzi w tabeli grupy F. Punkt mniej ma Lazio.

Nabożeństwo na skoczni w Willingen

INICJATYWA \ Skocznia w niemieckim Willingen będzie w tym roku wykorzystana do wyjątkowego wydarzenia. W wieczór wigilijny zostanie na niej odprawione nabożeństwo. W ten sposób proboszcz parafii ewangelickiej chce zmniejszyć zagrożenie zakażeniem koronawirusem wśród wiernych.

Nabożeństwo zaplanowano na godz. 16 w Wigilię. Zostanie odprawione w reżi-

mie sanitarnym, co oznacza, że wszyscy uczestnicy będą musieli mieć założone ma-

seczki, nie mogą podawać sobie rąk, muszą też zachować odpowiedni dystans.

Pastor Christian Röhling, który wpadł na ten pomysł, na co dzień pomaga także w organizacji zawodów na skoczni. Jest wiernym kibicem i wolontariuszem miejscowego klubu narciarskiego.

– W tym roku pandemia kieruje całym naszym życiem. Wiele wydarzeń jest odwoływanych, mamy zakaz spotykania się w większym gronie, społecznie i ekonomicznie wiele straciliśmy. Chciałbym jednak spotkać się

z wiernymi w tym wyjątkowym dniu, a myślę, że skocznia jest odpowiednim do tego miejscem, bo bezpiecznym – powiedział pastor Röhling.

Zawody Pucharu Świata w Willingen mają się odbyć pod koniec stycznia.

(paw)

Pastor Christian Röhling (na zdjęciu drugi z prawej) jest znany z wielu zaskakujących inicjatyw | fot. Facebook/d

KONDOLENCJE

Można odejść na zawsze, by stale być blisko

ks. J. Twardowski

Agnieszce Sygitowicz

Wiceprezes Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej

wyrazi głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy

oraz wsparcia i otuchy w tych trudnych chwilach składają:

Prezes zarządu Marek Michalik

i pracownicy ŁSSE

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

13

KULTURA

14-15

PUBLICYSTYKA

17

O SZTUCE

18

TV/MOTO

19-20

SPORT

DIEGO MARADONA NIE ŻYJE

PIŁKA NOŻNA \ Nie żyje Diego Armando Maradona – podał argentyński dziennik „Clarín”. Legenda argentyńskiego futbolu miała doznać ataku serca. Lekarzom nie udało się go uratować. Maradona zmarł 25 listopada rano czasu lokalnego. Był uważany za jednego z najlepszych graczy w historii futbolu.

PLEBISCYT FIFA \ Robert Lewandowski wśród nominowanych do prestiżowej nagrody

Najlepszy na świecie w erze COVID-19

Robert Lewandowski (ani żaden inny piłkarz) nie dostanie w tym roku Złotej Piłki, jest za to faworytem innego prestiżowego plebiscytu The Best – na Piłkarza Roku FIFA. Polski napastnik ma szansę na więcej tego typu nagród. Kilka dni temu nominowano go także do Globe Soccer Awards, przyznawanej przez Europejski Związek Agentów Piłkarzy (EFAA) oraz Europejski Związek Klubów Piłkarskich (ECA).

Artur Szczepanik

To coś wyjątkowego. Wszystkie tego typu nagrody są wyjątkowe – skomentował nominację Lewandowski. Polski napastnik otrzymał już nagrodę dla Piłkarza Roku UEFA. Nie będzie jednak miał szans na zdobycie Złotej Piłki, bo organizujący plebiscyt magazyn „France Football” z powodu pandemii odwołał tegoroczną edycję. – To nie ma znaczenia. Ktoś podjął taką decyzję i już. Życie toczy się dalej – powiedział wówczas Lewandowski.

W poprzednim sezonie Bayern wygrał Ligę Mistrzów, a także zdobył mistrzostwo i Puchar Niemiec. Lewandowski był najlepszym strzelcem wszystkich trzech rozgrywek. – Wygraliśmy wszystko, co się dało. To było niesamowite. Mnóstwo ludzi, zawodników ma świadomość, jak wielkiego wyczynu dokonaliśmy – podkreślił Lewandowski.

Kolejną nagrodą, którą może zgarnąć polski napastnik, jest tytuł Piłkarza Roku FIFA. Nagroda przyznawana jest od 1991 r. Wśród jej lau-

Robert Lewandowski ma największe szanse na wygraną plebiscytu FIFA | fot. CHRISTOF STACHE / Reuters/Forum

reatów oprócz Leo Messiego (6 razy) i Cristiana Ronaldo (5 razy) możemy znaleźć także inne sławy, jak Zinedine Zidane, Ronaldo z Brazylii (po trzy wygrane) czy Ronaldinho (dwie).

Lewandowski znalazł się na liście 11 zawodników nominowanych w plebiscycie FIFA na najlepszego piłkarza 2020 r. Zwycięzca ogłoszony zostanie 17 grudnia podczas ceremonii, która z powodu pandemii COVID-19 odbę-

dzie się za pośrednictwem internetu. Sześć dni wcześniej FIFA ogłosi finałowe trójki wszystkich kategorii plebiscytu The Best.

Wśród nominowanych znalazł się tylko jeden inny piłkarz Bayernu, który zresztą już w tym klubie nie gra, bo przeniósł się latem do Liverpoolu – Hiszpan Thiago Alcântara. Za to w kategorii najlepszy trener za faworyta można uznać opiekuna Bawarczyków Hansiego Flicka,

a na tytuł najlepszego bramkarza szansę ma Manuel Neuer.

Na liście jest trzech zawodników Liverpoolu: Senegalczyk Sadio Mané, Egipcjanin Mohamed Salah i Holender Virgil van Dijk, a także dwóch piłkarzy finalisty minionego sezonu Ligi Mistrzów Paris Saint-Germain: Brazylijczyk Neymar i Francuz Kylian Mbappé.

Nie zabrakło Portugalczyka Cristiana Ronaldo z Ju-

ventusu Turynu oraz Argentyńczyka Lionela Messiego z Barcelony, którzy tytuł najlepszego piłkarza świata dzielili między sobą w latach 2008–2017. Ich dominację przerwał Chorwat Luka Modrić, ale w ubiegłym roku znów wygrał Messi.

Listę stworzoną przez grupę ekspertów FIFA uzupełniają Belg Kevin De Bruyne z Manchesteru City i kapitan Realu Madryt Hiszpan Sergio Ramos.

Głosowanie jest otwarte dla internautów na oficjalnej stronie FIFA i potrwa do 9 grudnia. Będą się także liczyć głosy trenerów i kapitanów drużyn narodowych (Lewandowski nie może oddać głosu na siebie) oraz dziennikarzy.

W kategorii najlepsza piłkarka znalazło się aż pięć zawodniczek, które bronią lub broniły w 2020 r. barw Olympique Lyon: Angielka Lucy Bronze (latem przeniosła się do Manchesteru City), Japonka Saki Kumagai, Niemka Dzsenifer Marozsán oraz Francuzki Delphine Cascarino i Wendie Renard. Wszystkie przyczyniły się do piątego z rzędu triumfu tego klubu w Lidze Mistrzyń.

KRZYŻÓWKA

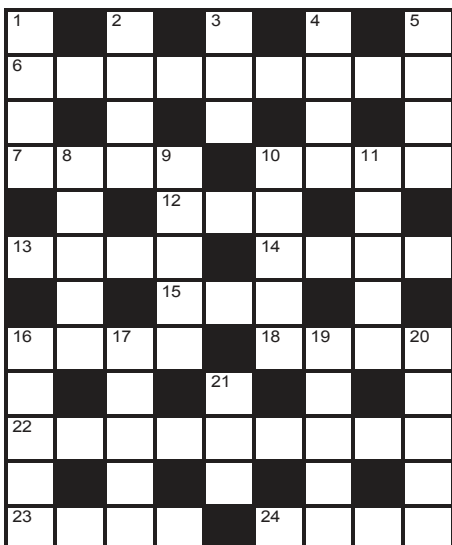
POZIOMO

- 6) stolica Danii
- 7) waluta Meksyku
- 10) kwaśna przyprawa
- 12) drąg ostrokołu
- 13) bez butów
- 14) ulubieniec tłumów
- 15) król zwierząt
- 16) morskie lub radiowe
- 18) alkohol do ciast
- 22) Michał, jedyny prezydent ZSRS
- 23) tłuszcz z ryb
- 24) niesportowe zachowanie

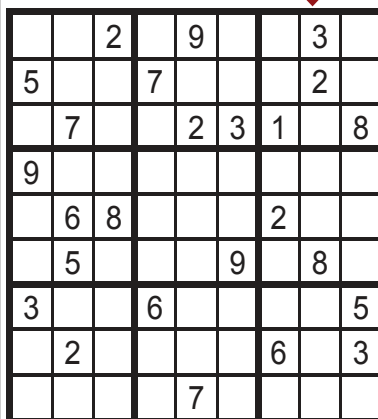
PIONOWO

- 1) frontowy wykop
- 2) krótka charakterystyka
- 3) dziedziczny kod
- 4) taniec z Wiednia
- 5) bal bez tańców
- 8) np. lodowcowa

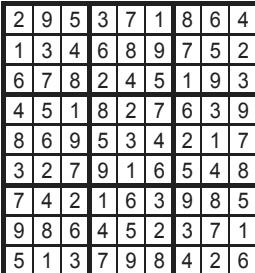
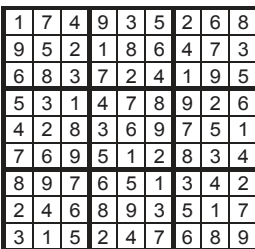
- 9) rozśpiewane nad Odrą
- 10) na wierzch wypływa
- 11) szal z futra
- 16) instrument dęty
- 17) gąsienica lub kijanka
- 19) witka do bicia
- 20) podkuwa konie
- 21) dumny kurak

SUDOKU

ROZWIĄZANIA

**Gazeta
Polska
codziennie**

e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrów 63/43,
02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępcy red. nac.: Katarzyna Gójska,
Olga Dołężniak-Harczuk
Wydawca numeru: Jarosław Molga
Sekretarz redakcji: Katarzyna Ruczkowska-Szczęsniewicz
Z-cy: Joanna Szczurowska, Małgorzata Ablewska
Polska: Dorota Kania (kier.), Igor Szczęsniewicz (z-ca)
Świat: Konrad Wysocki (kier.)
Obrona narodowa: Igor Szczęsniewicz
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)
Gospodarka: Marek Michałowski (p.o. kier.)
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.),
Anna Krajewska (z-ca)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Wywiady: Olga Alehno
Mazowsze: Natalia Karcz-Kaczowska (p.o. kier.)
Dolny Śląsk: Janusz Wolniak (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.),
Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Raczewski,
Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kielucki
Wydawca: Forum SA; **Zarząd:** Beata Drózd
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)
Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl
Reklama, promocja, ogłoszenia:
reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74,
kom. 505 942 582

Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:
Anna Kazimierzczuk, tel. 603 117 483,
Ewa Wójcik,
tel. 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl

Druk: Seregni Printing Group: Warszawa, Sosnowiec
Prenumerata: www.prenumerata.swsmedia.pl
Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017
(przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

Czwartek
26/11/2020

gpcodziennie.pl | niezalezna.pl | facebook.com/GPCodziennie
twitter.com/GPCodziennie | redakcja@gpcodziennie.pl
Biuro ogłoszeń: reklama@gpcodziennie.pl, tel. 22 659 01 74

KGHM SOLIDARNOŚCIOWY KORPUS WSPARCIA SENIORÓW

Pomoc dla najbardziej potrzebujących

Wsparcie KGHM w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów wyniosło do tej pory ponad 380 tys. zł
| fot. KGHM/d

KGHM angażuje się w działania w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów. Pracownicy firmy, we współpracy z domami opieki społecznej i Caritasem, na bieżąco odpowiadają na potrzeby osób starszych z całego regionu. KGHM przeznaczył niemal 400 tys. zł na wsparcie działań wolontariuszy.

Janusz Wolniak

KGHM wraz z regionalnymi ośrodkami pomocy społecznej, Caritasem i lokalnymi organizacjami zaplanował działania zwiększające bezpieczeństwo i komfort seniorów na Dolnym Śląsku. Tylko w tym tygodniu wolontariusze KGHM pojawią się m.in. w Głogowie, Chojnowie i Chocianowie. Pracownicy firmy i lokalne organizacje wsparte przez KGHM przygotowują i przekazują paczki z żywnością oraz będą dystrybuować ciepłe posiłki.

Wsparcie KGHM w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów wyniosło do tej pory ponad 380 tys. zł. Pomoc trafi do ponad 28 tys. osób starszych w regionie. – Przygotowaliśmy kompleksowy pakiet wsparcia dla osób starszych z Dolnego Ślą-

ska. Przeprowadziliśmy, w koordynacji z przedstawicielami rządu, samorządami i pracownikami opieki społecznej, szczegółowe analizy potrzeb, żeby pomoc była naprawdę skuteczna. Korpus Wsparcia Seniorów to jedna z najważniejszych rządowych inicjatyw w skali całego kraju. Pomaga wytrwać w izolacji najbardziej narażonym członkom naszych społeczności. Pokazuje w pełni odpowiedzialność za seniorów i jest sprawdzianem naszej międzypokoleniowej solidarności. Wspieramy ją z pełnym zaangażowaniem. Bardzo dziękuję wolontariuszom za udział w działaniach – powiedział Marcin Chłodziński, prezes zarządu KGHM Polska Miedź SA.

W pakietach znajdują się najbardziej potrzebne produkty, głównie artykuły spożywcze o długim terminie ważności.

W czasie pandemii zakupy są utrudnione i wiążą się z narażeniem zdrowia. W najbliższym czasie KGHM dostarczy do potrzebujących starszych osób blisko 27 tys. pakietów zawierających środek dezynfekujący Nitrosept, maseczki oraz broszurę informacyjną dotyczącą prawidłowych zachowań w czasie pandemii. Pakiety z przyłbicami medycznymi i środkami dezynfekcji otrzymają opiekunowie seniorów.

We współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi z Chojnowa, Lubina i Głogowa wolontariusze KGHM będą przygotowywać paczki dla seniorów. Upominek będzie zawierał nie tylko produkty z dawką witaminy C poprawiającą odporność, ale też słodkości i kartki z życzeniami świątecznymi.

(mat. pras. KGHM)

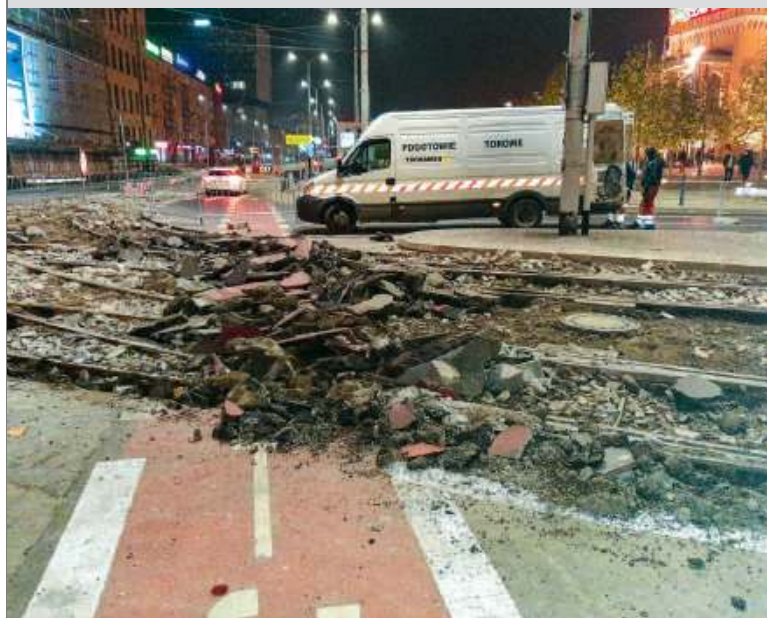
MPK

Praca w nocy

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne prowadzi prace w różnych częściach miasta. Części z nich – jak np. remont skrzyżowania przy dworcu głównym czy wymiana rozjazdów na Podwalu – nie da się przeprowadzić bez zamknięcia ruchu i wyznaczenia objazdów dla komunikacji miejskiej. Kiedy tylko jest to możliwe, roboty są organizowane w taki sposób, by nie zakłócały ruchu na ulicach. Ekipy torowe pracują wtedy w nocy – gdy tramwaje stoją już w zajezdniach, a ruch samochodów niemal zamiera. W tym krótkim, wynoszącym zaledwie kilka

godzin czasie, robotnicy starają się wymienić szyny, których stan generuje hałas i wibracje podczas przejeżdżania wagonów. Czasami ich praca jest jednak przerywana przez niektórych mieszkańców. Tak było w ostatnią niedzielę na ul. Trzebnickiej, gdzie MPK wymieniało część torów na prośbę mieszkańców, aby tramwaje mniej hałasowały. Konieczność zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom czy każdorazowe wyjaśnianie przybyłym na miejsce policjantom, na czym polega praca nad poprawą stanu torowisk kosztuje ekipy miejskiego przewoźnika dużo czasu. To wydłuża czas trwania robót na kolejne noce.

(jw. MPK)

POLSKI PRODUCENT WYBUDUJE HAŁĘ

INWESTYCJE \ Świdnicka firma Fire Family zainwestuje w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Polski producent podpałek grillowych i kominkowych wybuduje halę w gminie Jaworzyna Śląska. Inwestycja opiewa na blisko 4,5 mln zł. Nowy zakład zostanie wybudowany w miejscowości Pasieczna. Na działce powstanie hala produkcyjno-magazynowa, w której zatrudnionych zostanie kilkudziesięciu pracowników.

fot. mat. pras./d

fot. Janusz Wójcik/Gazeta Polska

PRZEMYSŁ

Mają zamówienia w całej Europie

W ciągu ostatniego roku Volvo otrzymało z ponad 50 europejskich miast zamówienia na ponad 850 autobusów miejskich z napędem elektrycznym – podała w poniedziałek spółka. Wszystkie pojazdy produkowane są w całości we wrocławskiej fabryce koncernu.

Anna Nojszewska z Volvo Polska poinformowała, że Volvo Buses sprzedało dotychczas ponad 5 tys. zelektryfikowanych autobusów. Tylko w ostatnim czasie firma otrzymała zamówienia na ponad 850 takich pojazdów – z ponad 50 europejskich miast. Jak wyjaśniła, większość zamówień dotyczy nowego przegubowego modelu Volvo 7900 Electric Articulated. Takie pojazdy zamówili operatorzy transportu publicznego z Łodzi, Göteborga, Malmö i Jönköping w Szwecji, a także z Bodö w Norwegii

i Stuttgartu w Niemczech. Pozostałe to zamówienia na Volvo 7900 Electric, które zostaną dostarczone do Aarhus w Danii, Alesund w Norwegii, Hertogenbosch w Holandii, Gliwic, a także do Luksemburga. Prezes Volvo Buses zwrócił uwagę, że wiele miast ma ambitne cele w zakresie poprawy jakości powietrza, a zelektryfikowana flota pojazdów miejskich stwarza nowe możliwości osiągnięcia tych celów.

(jw, PAP)

POLITECHNIKA

Docenione projekty

Jedenaście projektów badawczych zgłoszonych przez naukowców z Politechniki Wrocławskiej otrzyma łącznie 12,5 mln zł dofinansowania z NCN.

Wśród projektów, które otrzymały wsparcie znalazły się m.in. opracowanie modeli rozpoznawania emocji czy związków poprawiających rozwój roślin. Projekty zgłoszone przez naukowców z Politechniki Wrocławskiej otrzymały dofinansowanie z konkursów Opus i Preludium, organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki – poinformował Michał Ciepielski z biura prasowego wrocławskiej uczelni. – Tym razem do dofinansowania skierowano 352 projekty o łącznej wartości ponad 450 mln zł, wśród których jedenaście bę-

dzie realizowanych na Politechnice Wrocławskiej – przekazał Ciepielski.

– Głównym celem projektu jest wytworzenie szerokiej gamy nowych bioinspirowanych związków jonowych, mających korzystny wpływ na rozwój i funkcjonowanie roślin. Ponadto w projekcie wytworzone zostaną materiały hydrożelowe oraz materiały hydrożelowe w formie 3D zawierające immobilizowany, aktywny biologicznie związek jonowy – powiedziała dr hab. Feder-Kubis.

(jw, PAP)

WYWIAD

Marcin Krzyżanowski, wicemarszałek województwa dolnośląskiego | fot. Janusz Gajdamowicz/Gazeta Polska

O specjalnej sesji sejmiku, walce z pandemią i wyzwaniach czekających służbę zdrowia mówi wicemarszałek sejmiku dolnośląskiego MARCIN KRZYŻANOWSKI w rozmowie z JANUSZEM GAJDAMOWICZEM.

Panie Marszałku, zanim przejdziemy do spraw zawodowych, muszę zapytać o zdrowie.

Dziękuję, na razie z moim zdrowiem nie najgorzej. Pracuję i staram się jak najlepiej angażować we wszystkie obowiązki, zachowując oczywiście wszelkie możliwe zasady bezpieczeństwa obowiązujące nas podczas pandemii koronawirusa.

W ubiegłym tygodniu odbyła się specjalna sesja Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, zwołana na wniosek Koalicji Obywatelskiej, a poświęcona sprawom zdrowia i bezpieczeństwa Dolnoślązaków w kontekście walki z epidemią spowodowaną wirusem COVID-19.

Zdrowie zawsze było dla nas ważne, ale teraz te tematy nabierają jeszcze większego znaczenia, a skoro taka była wola i chęć opozycji, to trzeba na te tematy szczerze, otwarcie i rzeczowo rozmawiać. Tak też przebiegała ta sesja i myślę, że jej wnioskodawcy byli zadowoleni z informacji, któ-

re od nas otrzymali. Mam też nadzieję, że za pośrednictwem licznych mediów dotrą one do mieszkańców naszego regionu, bo to właśnie dla nich jest cała nasza codzienna praca, dzisiaj szczególnie skierowana na front walki z pandemią. Dlatego ta sesja była bardzo potrzebna. Pokazała też, że mimo gorącej temperatury sporu politycznego w sejmiku o tych sprawach można rozmawiać spokojnie.

Codziennie obserwuje Pan sytuację i podejmuje ważne decyzje. Jak to dzisiaj wygląda?

Z pewnością jesteśmy w sytuacji dynamicznego rozwoju pandemii, mamy w skali województwa i kraju duże wskaźniki zachorowalności. Na szczęście w ciągu kilku ostatnich dni były też pewne optymistyczne sygnały, bo notujemy mniej osób zakażonych i – co za tym idzie – jest mniej pacjentów w szpitalach. Bufor łóżek covidowych w szpitalach na Dolnym Śląsku wynosi ok. 40 proc. Ta stabilizacja przebiega sprawnie, bo

zbliża się z powrotem do ok. 1000 przypadków dziennie, podczas gdy w szczycie notowaliśmy ponad 2000. To bardzo dobry sygnał, ale wciąż są to wysokie liczby. Miejmy jednak nadzieję, że sytuacja będzie coraz lepsza. Musimy mieć świadomość, że czeka nas jeszcze kilka trudnych miesięcy. Na tej specjalnej sesji wybrzmiało to jasno i klarownie w informacjach przedstawianych przez dyrektorów naszych wojewódzkich placówek.

Od kilku miesięcy nasza uwaga skupia się na walce z koronawirusem. Jak wygląda sytuacja pozostałych pacjentów?

Niezwykle ważne jest, aby oprócz pacjentów zakażonych koronawirusem zapewniać obsługę, pomoc i leczenie pacjentom chorującym na inne choroby. Jak podkreślali dyrektorzy, wkładają w to bardzo dużo wysiłku i jest to teraz niezwykle trudne. Przykładem niech będzie szpital na Brochowie i jego część ginekologiczno-położniczą, w której

PRACE NA CHOPINA

SZCZAWNO-ZDRÓJ \ Budowa chodnika pomiędzy ul. Chopina a ścieżką pieszo-rowerową w Szczawno-Zdroju to początek zmian w dobrym kierunku. W połowie listopada rozpoczęły się prace związane z budową 115 m chodnika.

fot. mat. pras./d

ODZYSKALI SAMOCHÓD

POLICJA \ Kryminalni z wałbrzyskiej komendy odzyskali skradziony w ubiegłym tygodniu samochód dostawczy o wartości 50 tys. zł. We współpracy z funkcjonariuszami z Boguszuwa-Gorców zatrzymali dwóch podejrzanych o tę kradzież.

fot. Policja.gov.pl/d

notujemy spadek liczby pacjentów o ok. 6 proc. Jest to zauważalne, a powodów mamy oczywiście kilka. Z jednej strony szpital, który specjalizował się w tej dziedzinie, teraz musi zmierzyć się z pandemią, ale z drugiej strony część pacjentów po prostu się boi i przekłada leczenie na później. Sytuacja jest niestety złożona, ale np. w przychodni na ul. Dobryńskiej z porad lekarzy specjalistów i rehabilitacji korzysta dziennie ponad 1000 pacjentów, a teleporad jest niewiele. Z kolei w Dolmedzie przy ul. Legnickiej mamy ok. 700 wizyt i ponad 300 teleporad. Działają też SOR-y, które przyjmują ok. 100 przypadków dziennie. Widać tu, że każdego dnia dbamy, aby inni pacjenci nie pozostali bez opieki.

Czy możemy już myśleć o tym, co będzie po pandemii?

O tym, co dalej, rozmawialiśmy też na tej nadzwyczajnej sesji. Na pewno włączymy się w specjalny program odbudowy zaprezentowany przez stronę rządową. Będzie on realizowany już od 1 stycznia 2021 r. i w dużym stopniu skupi się na profilaktyce oraz bi-

W przychodni na ul. Dobryńskiej z porad lekarzy specjalistów i rehabilitacji korzysta dziennie ponad 1000 pacjentów, a teleporad jest niewiele. Z kolei w Dolmedzie przy ul. Legnickiej mamy ok. 700 wizyt i ponad 300 teleporad. Działają też SOR-y, które przyjmują ok. 100 przypadków dziennie

lansie 40-latka. Patrząc z kolei na nasz region, kilka dni temu podpisaliśmy w Kamiennej Górze deklarację z kolejnym już samorządem w kwestii promocji profilaktyki i leczenia nowotworów jelita grubego, podejmujemy konkretne działania. Ruszyło wydawanie specjalnych testów na krew utajoną, które trafią najpierw do Dolnośląskiego Centrum Onkologii, a po badaniu – jeżeli będzie

taka potrzeba – pacjenci będą poddawani kolonoskopii, a jeśli okaże się, że trzeba podjąć dalsze skoordynowane leczenie, to odbędzie się ono w ramach naszych programów onkologicznych. Pierwszego dnia zgłosiło się na te testy ok. 20 osób., a takich i podobnych działań podejmujemy bardzo wiele. Podczas swojego wystąpienia w trakcie ostatniej sesji pierwsze słowa skierował Pan do tych, którzy pracują na pierwszej linii frontu walki z COVID-19.

Należą się im ogromne podziękowania i wielki szacunek. Cały personel medyczny – lekarze, pielęgniarki, noszowi, sanitariusze, ratownicy medyczni, diagności – i wszyscy, których trudno tu wymienić, poświęcają swoje umiejętności i siły, aby uratować i wyleczyć jak największą liczbę pacjentów. Ale pamiętamy też o innych służbach: policji, wojsku czy straży pożarnej, które też na co dzień włączyły się w działania związane z pandemią. Bardzo za to wszystko dziękujemy, życzymy dużo sił oraz zdrowia, żywiąc nadzieję, że już wkrótce walka z tym wirusem przejdzie do historii, a nasze życie wróci do normalności.

O TYM I OWYM

WARSZTATY

Laboratorium Fermentacji

Laboratorium Fermentacji

ZAKWAS CHLEBOWY

WARSZTATY ONLINE

Mikrogranty

27.11 godz. 17:00

Laboratorium Fermentacji to pomysł na połączenie kulinarnych eksperymentów na własną rękę z poznawaniem procesów chemicznych związanych z fermentacją. Organizatorzy zapraszają na cykl wydarzeń o procesie fermentacji. Tajniki zakwasu chlebowego to temat pierwszego spotkania cyklu. Warsztaty poprowadzi Pan Kłós – fachowiec w tej dziedzinie. To opowieść o kapryśnym życiu drożdży i klejącej naturze mąki i wody. Będzie sporo teorii, trochę historii, mało nieprzydatnych przepisów i pełna garść praktycznych wskazówek. Uczestnictwo w warsztatach możliwe

będzie jedynie po wcześniejszym zapisaniu się i odebraniu pakietu warsztatowego. Zapisy trwają do 25 listopada (laboratorium.fermentacji@gmail.com – w tytule mejla: „Warsztaty. Zakwas chlebowy”). Odbiór pakietów możliwy będzie po wcześniejszym mejlowym uzgodnieniu godziny i miejsca. Warsztaty odbędą się 27 listopada o godz. 17 z wykorzystaniem platformy ZOOM – link uczestnicy otrzymają mejlowo. Do uczestnictwa w warsztatach zapraszamy wszystkich zainteresowanych: młodzież (od 14. roku życia), dorosłych i dzieci pod opieką rodziców.

KONCERT

Leszek Cichoński z orkiestrą symfoniczną

THANKS JIMI SYMPHONIC

LESZEK CICHONSKI AND FRIENDS

ORKIESTRA FILHARMONII SUDECKIEJ

28.11

Z okazji urodzin Jimiego Hendrixa Leszek Cichoński, pomysłodawca Gitarowego Rekordu Guinnessa, szykuje jesienny hołd dla artysty – 28 listopada we wrocławskim Imparcie odbędzie się koncert z największymi przebojami gitarzysty wszech czasów. Obok Leszka Cichońskiego na scenie pojawią się Łukasz Łyczkowski, finalista The Voice of Poland, Marek Bałata i Damian Szewczyk, a także kilkudziesięcioosobowa Orkiestra Filharmonii Sudeckiej pod batutą Jerzego Koska. Koncert został przenie-

siony do sieci i będzie transmitowany m.in. na oficjalnym fanpage'u miasta Wrocław. Występ będzie okazją, by usłyszeć na żywo materiał z wydanego w tym roku nowego krążka Cichońskiego. „Thanks Jimi Symphonic” to pierwszy na świecie symfoniczny program z muzyką Jimiego Hendrixa, który został wydany na płycie. Premiera albumu Leszka Cichońskiego zbiegła się z 50. rocznicą śmierci legendarnego artysty. Tytułowym utworem jest kompozycja pt. „Thanks Jimi” – hymn Gitarowego Rekordu Guinnessa.

WYZWANIE PRZED ZAGŁĘBIEM

PIŁKA RĘCZNA \ Dzisiaj o godz. 17 Zagłębie Lubin zmierzy się na wyjeździe z Azotami-Puławy w zaległym meczu czwartej kolejki PGNiG Superligi. Zespół z województwa lubelskiego zajmuje trzecią pozycję. Azoty-Puławy rozegrały tylko pięć spotkań, ale wszystkie wygrały. Zagłębie w dziewięciu meczach odniosło trzy zwycięstwa, a trzy porażki poniosło po rzutach karnych.

fot. Zagłębie Lubin.pl/d

PIŁKA NOŻNA

Miedź chce wyrównać rachunki z Odrą | fot. Miedzlegnica.eu/d

Trzeci rewanż

Miedź Legnica po 13 kolejkach znajduje się na dziesiątej pozycji w Fortuna 1. Lidze, tracąc 5 pkt do miejsc barażowych. Szansa na zbliżenie się do czołówki nadarzy się już w piątek, gdy zielono-niebiesko-czerwoni podejmą piątą Odrę Opole.

Paweł Sasiela

W ubiegłym sezonie zespół z Kaczawy w dwóch starciach z niebiesko-czerwonymi zdobył zaledwie punkt. Szczególnie bolesna była dla legniczan wyjazdowa porażka w Opolu, gdzie Miedź przegrała 0:3. Takim samym stosunkiem w minionych rozgrywkach zielono-niebiesko-czerwoni przegrali tylko w Radomiu, natomiast w Tychach ulegli 1:4. Za wyjazdowe porażki z Radomiakiem i GKS zespół z Legnicy zdołał się zrewanżować w obecnych rozgrywkach, wygrywając dwukrotnie 2:0. Zwycięstwo w Tychach w ostatniej kolejce zapewniły bramki Kamila Zapolnika i Szymona Matuszka.

– Na pewno patrząc na ostatni mecz wyjazdowy w Opolu, chcemy się odegrać. Wiadomo, że trochę zmian u nas było, ale jest jeszcze paru zawodników, którzy mają to z tyłu głowy – mówi cytowany przez klubowy portal Adrian Purzycki. – Przede wszystkim mam nadzieję, że po zwycięstwie z GKS jesteśmy w stanie złapać pewność siebie, ponieważ kontrolowaliśmy przebieg tego spotkania. Mam nadzieję, że pójdziemy za ciosem – dodaje pomocnik.

Zadanie nie będzie jednak łatwe. W tym sezonie Odra zdobyła już 24 pkt. To o siedem więcej niż

Miedź. Opolanie odnieśli siedem zwycięstw, zanotowali trzy remisy, a w trzech potyczkach musieli uznać wyższość rywali. Bilans bramkowy przeciwników legniczan wynosi 13:12. Na obcym terenie podopieczni trenera Dietmara Brehmera nie uznają kompromisów. Odnieśli już cztery wyjazdowe zwycięstwa, a przegrali tylko w Niepołomicach z Puszczą (0:1). Wyjazdowy bilans bramkowy Odry wynosi 8-4.

W zespole z Opola występuje dwóch graczy w przeszłości związanych z Miedzią. Rafał Niziołek nie zdołał przebić się do pierwszej drużyny legniczan, a Dawid Kort w ubiegłym sezonie w 17 spotkaniach zdobył trzy gole. Przez dolnośląskich kibiców kojarzeni powinni być też bramkarz Mateusz Kuchta (w przeszłości związany z KGHM Zagłębiem Lubin), pomocnicy Sebastian Bonecki (KGHM Zagłębie, Chrobry Głogów), Krzysztof Janus (MKP Wołów, Gawin Królewska Wola, Górnik Polkowice, KGHM Zagłębie), Mateusz Gancarczyk (MKS Oława), Miłosz Trojak (Górnik Wałbrzych) oraz napastnik Arkadiusz Piech (Polonia/Sparta Świdnica, Gawin, KGHM Zagłębie, Śląsk Wrocław). Początek piątkowego meczu na Stadionie im. Orła Białego w Legnicy o godz. 17.40.

PIŁKA NOŻNA

Kończą zmagania

W najbliższy weekend odbędzie się ostatnia kolejka rundy jesiennej w III grupie III ligi, w której rywalizują dolnośląskie zespoły. Tydzień wcześniej zmagania zakończyli piłkarze Zagłębia II Lubin, którzy w 19. kolejce będą pauzować. Wszystkie pozostałe dolnośląskie drużyny zagrają w sobotę o godz. 13. Piast Żmigród podejmie Miedź II Legnica, Polonia-Stal Świdnica zagra u siebie z Foto-Higieną Błyskawicą Gać, a Ślązka Wrocław pojedynkować się będzie z Gwarkiem Tarnowskie Góry. W tym samym terminie Rekord Bielsko-Biała spotka się z Polonią Nysa, Polonia Bytom zmierzy się ze Stalą Brzeg, Warta Gorzów Wielkopolski gościć będzie LKS Goczałkowice-Zdrój, a Lechia Zielona Góra podejmie ROW 1964 Rybnik. Z kolei w sobotę o godz. 18 dojdzie do meczu Ruchu Chorzów z Górnikiem II Zabrze. W niedzielę o godz. 13 MKS Kluczbork sprawdzi formę Pniówka '74 Pawłowice. Liderem jest Ruch, który zgromadził 41 pkt. Druga jest mająca 39 oczek Polonia Bytom, a trzecie miejsce zajmuje Ślązka Wrocław (35 pkt). Tabele z 10 oczkami na koncie zamyka beniaminek Polonia-Stal Świdnica.

SIATKÓWKA

Podbijają lidera

We wtorek siatkarze eWinner Gwardii Wrocław ponieśli drugą z rzędu porażkę w Tauron 1. Lidze. Zespół ze stolicy Dolnego Śląska na okazji do rehabilitacji nie musi długo czekać. Już dzisiaj o godz. 17.30 podopieczni Krzysztofa Janczaka podejmą liderów z Bielska-Białej.

BBTS w obecnym sezonie pozostaje niepokonany. Zespół spod Klimczoka odniósł komplet dziesięciu zwycięstw z 28 pkt przewodzi tabeli zaplecza PlusLigi. Bielszczanie czterokrotnie wygrywali stosunkiem 3:0, czterokrotnie zwyciężali 3:1 oraz dwukrotnie pokonywali rywali po tie-breaku. W swoim ostatnim meczu BBTS wygrał 3:1 (25:23, 25:19, 22:25, 26:24) w Tomaszowie Mazowieckim z miejscową Lechią. Drugi w tabeli wrocławianie przegrali natomiast 2:3 (28:26, 23:25, 25:23, 19:25, 6:15) w Bydgoszczy z będącą tuż za nimi BKS Visłą. EWinner Gwardia traci do liderów 6 pkt i jeśli chce myśleć o awansie do siatkarskiej elity, musi znaleźć sposób na najpoważniejszych konkurentów. W Hali Orbita szykują się więc wielkie emocje. Wrocławianie na własnym parkiecie pozostają niepokonani, a ich sympatycy wierzą, że po dwóch porażkach zespół powróci na właściwe tory. Lepiej okazji na udowodnienie własnej wartości siatkarze ze stolicy Dolnego Śląska wymarzyć sobie nie mogli.

(ps)

Czwartek
26/11/2020

GOSPODARKA ODPADAMI UCHWAŁA ŚMIECIOWA SKIEROWANA DO WSA

Kontrowersje wokół uchwały śmieciowej

Wprowadzone w połowie października zmiany w ustawie śmieciowej spowodowały falę niezadowolonych | fot. Leszek Szymański/PAP

Zmiany w zapisach w tzw. uchwale śmieciowej w Warszawie budzą zastrzeżenia ze strony Regionalnej Izby Obrachunkowej, a także Prokuratury Okręgowej w Warszawie. W związku z zastrzeżeniami ze strony RIO stołeczni radni muszą spotkać się na sesji nadzwyczajnej.

Natalia Karcz-Kaczkowska

Mieszkańcy Warszawy powinni uważnie przyglądać się temu, co dzieje się obecnie w sprawie zapisów uchwały śmieciowej. Wprowadzone w połowie października zmiany, które wywołały falę niezadowolonych z wielu stron, m.in. mieszkańców czy spółdzielców, być może będą musiały być zmienione. Wiadomo, że wspomnianym zapisom przyglądała się Regionalna Izba Obrachunkowa i zgłosiła do nich swoje zastrzeżenia. Dlatego nad uchwałą ponownie muszą się pochylić stołeczni radni. Sesja odbędzie się dziś.

„Wystąpiliśmy jako Warszawa o zwołanie w trybie pilnym sesji Rady Warszawy, na której radni zdecydują o wprowadzeniu zmian w związku z zastrzeżeniami RIO. Dotyczą one jedynie sposobu obliczenia zużycia

wody, a dokładnie dokumentu, z którego mieszkaniec może brać dane” – poinformowała w mediach społecznościowych rzecznik stołecznego ratusza Karolina Gałęcka.

Jednak nie tylko RIO zgłosiło zastrzeżenia do przyjętej uchwały. Uchylenie jej w całości domaga się Prokuratura Okręgowa w Warszawie. Jak informuje rzecznik prasowy Prokuratury Aleksandra Skrzyniarz, zdaniem śledczych przyjęta w październiku uchwała to istotne naruszenie prawa, w tym m.in. przepisów ustawy z 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Naruszenie to ma dotyczyć zastosowania metody naliczenia opłaty od ilości zużytej wody również dla nieruchomości zamieszkałych, nie wyposażonych w wodomierz główny, niepodłączonych do sieci wodociągowej lub nieruchomości, dla których braku-

je odpowiednich danych dotyczących zużycia wody. Prokuratura zaskarżyła też ustalenie miesięcznego zużycia wody w wysokości 4 metrów sześciu na jednego mieszkańca. Według śledczych to wszystko ma naruszać konstytucyjną zasadę równości. – Należy zaznaczyć, że z uwagi na wiele stwierdzonych w uchwale uchybień Prokuratura Okręgowa w Warszawie wystąpiła również z wnioskiem o wstrzymanie wykonania zaskarżonej uchwały – podkreśla Aleksandra Skrzyniarz. Sprawa została skierowana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Do sprawy odniósł się stołeczny ratusz. – Nie zgadzamy się z tą oceną i nie zgadza się z nią również organ nadzoru, który nie stwierdził naruszenia w zakresie, jaki został opisany przez prokuraturę – powiedział rzecznik stołecznego ratusza Karolina Gałęcka.

DROGI

Wiadomo, kiedy otworzą część POW

Zakończenie budowy drogi ekspresowej S2 Południowej Obwodnicy Warszawy na odcinkach C i B, przebiegających przez teren Wawra i Wilanowa, oraz ursynowskiego odcinka A (bez tunelu), nastąpi do końca 2020 r. – poinformowała Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Tunel kierowcy powinni pojechać w II kwartale 2021 r. Jak zapewnia rzecznik warszawskiego oddziału GDDKiA Małgorzata Tarnowska, wykonawca ursynowskiego odcinka prowadzi prace w tunelu oraz poza nim. Południowa

Obwodnica Warszawy to droga ciągnąca się od węzła Puławska przez nowy most przez Wisłę do węzła Lubelska. Cała droga ma długość 18,5 km. Budowa obwodnicy została podzielona na trzy odcinki. Pierwszy to węzeł Puławska–węzeł Przyczółkowa. Drugi odcinek to fragment od węzła Przyczółkowa (z węzłem) do węzła Wał Miedzeszyński (z węzłem). I trzeci odcinek od węzła Wał Miedzeszyński (bez węzła) do węzła Lubelska (bez węzła).

(oprac. nkk)

RADOM

Dobre wieści z budowy mieszkań+

Mieszkania będą gotowe w październiku 2021 r. Budowa rozpoczęła się w grudniu 2019 r. Teraz stawiamy wiechę – to jest bardzo ważny moment, zakończenie konstrukcji, a nawet nieco bardziej zaawansowany etap, ponieważ na jednym z budynków jest już widoczna elewacja. Ta inwestycja sięgnęła już 40 proc. zaawansowania. Będą to mieszkania wykończone, gotowe do wprowadzenia – podkreśla Wojciech Caruk, prezes PFR Nieruchomości SA odpowiedzialnego za inwestycję.

Radomianie czekają na kryteria, które należy spełnić, aby móc ubiegać się o przyznanie mieszkania. Te powinny zostać uchwalone na najbliższej sesji rady miasta, która odbędzie się 30 listopada o godz. 9. – Chcemy przede wszystkim premiować ludzi aktywnych, którzy płacą podatki w Radomiu, jak również ludzi, którzy zawodowo chcą związać swoje losy z miastem – podkreśla prezydent Radomia Radosław Witkowski.

(oprac. nkk)

KORONAWIRUS \ Jak wynika z danych opublikowanych przez Ministerstwo Zdrowia, na terenie Mazowsza liczba osób zakażonych koronawirusem wyniosła wczoraj 1577. Liczba przypadków śmiertelnych w ciągu doby wyniosła 94. 83 osoby miały choroby współistniejące, a 11 zmarło w związku z zakażeniem COVID-19. W całym kraju zmarły z tego powodu 152 osoby, przybyło 15 362 zakażonych.

fot. Jan Środa/Gazeta Polska

BUDŻET

Wydatki zaplanowane, a zadłużenie rośnie

Samorząd Mazowsza zaplanował miliard złotych na inwestycje. Przyszłoroczny budżet województwa ma być niewiele mniejszy od obecnego. Czy ambitne plany mimo trwającej pandemii są rozsądne i nie zadłużą dodatkowo naszego regionu?

Anna Gębalska-Berekets

3,6 mld zł po stronie wydatków i ponad 1 mld zł na inwestycje – tak przedstawiają się plany budżetowe Mazowsza na 2021 r. Jak zapewnia marszałek województwa Adam Struzik, przyszłoroczny budżet ma być niewiele mniejszy od tego na 2020 r. Ponadto władze regionu nie zamierzają zrezygnować z przeprowadzenia drugiej edycji Budżetu Obywatelskiego Mazowsza oraz realizacji niektórych programów wsparcia.

Zgodnie z przekazanymi przez samorząd informacjami największym z nich będzie instrument zadań ważnych, na co władze regionu przeznaczą w przyszłym roku ponad 100 mln zł. Wśród inwestycji drogowych znalazły się m.in.: budowa zachodniej obwodni-

cy Grodziska Mazowieckiego w ciągu drogi wojewódzkiej nr 579, remont drogi wojewódzkiej nr 637 Warszawa-Węgrów, droga wojewódzka nr 634: Warszawa-Zielonka-Wołomin-Tłuszcz-Wólka Kozłowska, budowa tunelu drogowego oraz drogi wojewódzkiej nr 638 pod linią kolejową nr 2 w Sulejówku oraz budowa nowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 635 do węzła „Wołomin” na trasie S8.

Samorząd Mazowsza planuje też przeznaczyć 280 mln zł na działania na rzecz ochrony zdrowia. Mieszkańcy regionu wierzą, że dzięki tym środkom poprawią się warunki leczenia. Wszakże poza koronawirusem są też inne choroby, które wymagają leczenia, jak zauważyła Elżbieta Lenc, członek zarządu województwa mazowieckiego.

W kwestii zadłużenia nic się nie zmienia. Jest się czym martwić, bo wynosi ono już 1 mld zł – mówi „Dodatkowi Mazowieckiemu” radny sejmiku Jakub Kowalski

W planach są m.in. rozbudowa i przebudowa istniejącego budynku szpitala przy ul. Barskiej w Warszawie, modernizacja pomieszczeń II piętra budynku A dla potrzeb Oddziału Okulistyki w Szpitalu Dziecięcym im. Bogdanowicza w Warszawie, modernizacja i doposażenie oddziałów szpitalnych w Szpitalu Wojewódzkim w Ciechanowie i utworzenie tam ośrodka udarowego. Władze Mazowsza nie zamierzają zapominać o inwestycjach na rzecz kultury. Do wydania zaplanowano 76 mln zł. W przyszłorocznym budżecie znajdują się również środki na oświatę, wsparcie dla gmin i powiatów oraz na realizowane przez lokalne samorządy zadania.

Czy biorąc pod uwagę trudną i niepewną sytuację pandemiczną proponowany budżet jest dobry? Pozostaje też jedno z waż-

3,6 mld zł po stronie wydatków i ponad 1 mld zł na inwestycje

niejszych pytań dotyczących polityki zadłużania Mazowsza. Warto dodać, że w przyszłym roku planowane dochody mają wynieść 3,4 mld zł, a wydatki mają oscylować na poziomie 3,6 mld zł.

Radni województwa mazowieckiego zapowiadają analizę

RADOMSKIE LOTNISKO

Kolejna umowa podpisana

Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” podpisało umowę na wykonanie na terenie lotniska Warszawa-Radom im. Bohaterów Radomskiego Czerwca 1976 r. dwóch obiektów – budynku Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej oraz wieży Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej. Umowa przewiduje również wykonanie prac uzupełniających w rejonie strażnicy LSRG – poinformowało wczoraj Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze.

Wiadomo, że w postępowaniu przetargowym zwyciężyła firma Anna-Bud z Warszawy, która dobrze zna radomskie lotnisko, ponieważ jest odpowiedzialna za budowę tzw. budynków kubaturowych. Jak wyjaśnia PPL, firma ma za zadanie opracować kompletną wielobranżową dokumentację projektową, uzyskać pozwolenia na użytkowanie, wykonać prace projektowe oraz wybudować budynek LSRG i wieżę PAŻP. Ponadto wykonawca będzie musiał wykonać niezbędne prace uzupełniające. Co ważne, na tej umowie PPL zaoszczędzi ponad 4 mln zł. PPL założył, że może na ten cel wydać ponad 42 mln zł, a wartość podpisanej umowy to ponad 38 mln zł. Zakończenie prac projektowych przewidziane jest na 2022 r., umowny czas realizacji to 66 tygodni. W imieniu PPL umowę podpisał prezes Stanisław

Wojtera, stronę wykonawcy reprezentował Artur Bławat. Obecnie na lotnisku trwają prace związane z budową terminalu, obiektów kubaturowych i konstrukcją dróg kołowania oraz płyt postojowych we wschodniej części portu.

Wielu ekspertów od lotnictwa wskazuje w wielu rozmowach, że lotnisko to ogromna szansa rozwojowa dla miasta. W najbliższy poniedziałek odbędzie się sesja rady miasta, w trakcie której radni zajmą się uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefy przylotniskowej. Plan ma określić przeznaczenie terenów oraz sposoby ich zagospodarowania i zabudowy. Plan będzie obejmował tereny położone wzdłuż ul. Lubelskiej, al. Wojska Polskiego, a także położone w rejonie ulic Odrodzenia, Komunalnej, Ka-

W imieniu PPL umowę podpisał prezes Stanisław Wojtera, a stronę wykonawcy reprezentował Artur Bławat | fot. Michał Chrzanowski/d

zubskiej, Litewskiej, Wrocławskiej i Porannej.

– Punktem wyjścia przy tworzeniu planu będzie wstępna koncepcja opracowana przez

Miejską Pracownię Urbanistyczną. Zakłada ona stworzenie zwartej strefy gospodarczej, która będzie obejmować tereny położone pomiędzy śró-

mieściem a lotniskiem. Zależy nam na tym, aby w tej części miasta zostały dokładnie określone funkcje poszczególnych terenów i aby nie mieszała się np. drobna zabudowa mieszkaniowa ze strefą przemysłową czy usługową – wyjaśnia wiceprezydent Radomia Katarzyna Kalinowska. W jednym z programów telewizyjnych ekspert z Instytutu Sobieskiego dr Łukasz Zaborowski podkreślał, że lotnisko jest zlokalizowane jedynie 3 km od ścisłego centrum miasta. – Podstawowe jest odpowiednie rozłożenie funkcji. Trzeba podkreślić, że dzielnica nie ma być jedynie przemysłowa. Osią tej dzielnicy powinien być korytarz lotniskowy, gdzie powinniśmy raczej wspierać zabudowę dużo bardziej intensywną niż przemysłowa. Taką, która wymaga dużej dostępności transportem publicznym, np. o charakterze biurowym. Dlatego uważam, że podstawową rzeczą jest odpowiednie strefowanie. Chodzi o to, żeby ruch inwestycyjny, który będzie przychodził do Radomia, został odpowiednio skanalizowany, przez co będzie przynosił korzyść inwestorom i kształtował odpowiednią przestrzeń urbanistyczną – podkreślał ekspert.

(oprac. nkk)

OSZCZĘDNOŚCI NA METRZE

KOMUNIKACJA \ Nocne kursy metra w weekendy zostaną zawieszone. Zmiany wchodzą w życie już od najbliższego weekendu. Według danych ZTM w kursujących nocą pociągach metra obecnie jest ok. 24 proc. liczby pasażerów w porównaniu z analogicznym okresem ub.r.

fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

GAPOWICZE Z MAZOWSZA

STATYSTYKI \ BIG InfoMonitor przygotował raport dotyczący długów gapowiczów. Wynika z niego, że długi te wciąż rosną. Najwięcej gapowiczów pochodzi z Mazowsza. Według przedstawionych danych jest to 29 tys. osób, a ich zaległości sięgają ponad 46 mln zł.

fot. Wikipedia/d

westycje – tak przedstawiają się plany budżetowe Mazowsza na 2021 r. | fot. Filip Błażejowski/Gazeta Polska

budżetu i prace nad nim na komisjach. – Niestety zadłużanie naszego województwa to od wielu lat polityka marszałka Struzika i jego współpracowników z PO i PSL. W kwestii zadłużenia nic się nie zmienia i będzie tak do czasu, gdy władza województwa się nie zmieni. Jest się czym

martwić, bo zadłużenie wynosi już 1 mld zł – mówi „Dodatkowi Mazowieckiemu” Jakub Kowalski, radny sejmiku województwa mazowieckiego z PiS.

Zdaniem radnego w polityce zarządzania marszałka brakuje sprawiedliwego podziału finansów. – Subregion płocki, z które-

go pochodzi marszałek Struzik, jest przeinwestowany w stosunku do innych regionów – dodaje radny Kowalski. Radny sejmiku Mazowsza Wojciech Zabłocki (PiS) zwraca dodatkowo uwagę na znaczne, 12-mln wydatki na promocję, w tym na artykuły i audycje sponsorowane.

| fot. mat. pras./d

KULTURA

Wystawy w sieci

Placówki kultury pozostają zamknięte, co nie oznacza, że zamknęły się zupełnie na odbiorców sztuki. Wiele z nich swoją działalność przynajmniej częściowo przeniosło do sieci. Tak działa m.in. stołeczne Muzeum Sportu i Turystyki. Od wczoraj w internecie będzie można zapoznać się z losami kilku znakomitych sportowców, którzy reprezentowali kluby kolejowe, a w grudniu przypomniany zostanie olimpijski szlak polskich siatkarek i siatkarzy. Wczoraj swoją internetową premierę miała wystawa „Kolej na relaks. Sport i turystyka w życiu kolejarzy”. Jak wyjaśniają organizatorzy ekspozycji, jest to próba zaprezentowania bogatego dziedzictwa środowiska kolejarskiego w obszarze kultury fizycznej, turystyki i sportu wyczynowego. Pokażemy nieznane historie dotyczące roli pracowników Polskich Kolei Państwowych w rozwoju polskiego sportu.

„Zaprezentujemy unikatowe dokumenty, fotografie, pamiątkowe puchary i medale. Przypomniana zostanie historia gwiazd sportu kolejowego: Jerzego Szczakiela, rodziny Marszałków czy Jerzego Wojnara. Odkryjemy także kulisy mało znanych, a organizowanych na dużą skalę spartakiad i rajdów turystycznych kolejarzy. Fragmentem scenograficznej instalacji będą obrazy inspirowane tematyką kolejową” – czytamy w komunikacie muzeum. Do powstania ekspozycji oprócz Muzeum Sportu

i Turystyki przyczyniły się Stacja Muzeum w Warszawie, Stowarzyszenie Krzewienia Sportu Kultury i Turystyki „Kolejarz” oraz miłośnicy i kolekcjonerzy kolejowi z Mazowsza i innych regionów.

Jednak to nie koniec wystaw online. Już 8 grudnia zostanie zaprezentowana wystawa „Olimpijski szlak polskich siatkarek i siatkarzy” (to na razie roboczy tytuł). Wystawa ta też będzie prezentowana w internecie. Nowości można śledzić na profilu muzeum na Facebooku. Trzeba podkreślić, że stołeczne Muzeum Sportu i Turystyki jest jedną z najstarszych placówek muzealnych o profilu sportowym na świecie. Powstało na początku lat 50. ubiegłego wieku, a od 2005 r. ma siedzibę w Centrum Olimpijskim im. Jana Pawła II. W zbiorach ma ponad 65 tys. eksponatów. Posiada wyjątkową kolekcję medali i pochodni olimpijskich, najmnieszą książkę olimpijską w historii, a także unikalne w skali światowej pamiątki z konspiracyjnych igrzysk zorganizowanych w niemieckich obozach jenieckich, m.in. w oflagach w Wol-denbergu II C i Gross-Born II D. Posiada także wyjątkowe zbiory filatelistyczne i numizmatyczne, ponad 56 tys. fotografii, 37 tys. książek i czasopism oraz tysiące dokumentów i archiwaliów, a kolekcję uzupełniają dokumentacja filmowa i dźwiękowa.

.....
(oprac. nkk, mat. pras. PAP)

Janusz Sujecki

W pierwszych dniach października pisałem o zniszczeniu dwóch ostatnich stylowych latarni, które wprowadzano na masową skalę w latach 50. XX w. jako oświetlenie centrum Warszawy. Choć wiele osób nadal uważa, że forma latarni socrealistycznych, zwanych też latarniami typu MDM, była efektem „kopiowania moskiewskich wzorców”, faktycznie nawiązywały one do kształtów nowsze-

Stylizacji nie będzie

W mediach pojawiła się też niepokojąca informacja, że na wybrane ulice stolicy powrócą nie repliki soc-latarni, reprezentujących przecież jedną z faz rozwoju miejskiego oświetlenia, tylko stylizacje jedynie nawiązujące do formy latarni typu MDM. Zastanawiałem się wtedy nad sensem

formie i liczbie egzemplarze latarni typu MDM zostały cyfrowo zeskanowane, co pozwoliło na wykonanie trójwymiarowej, szczegółowej dokumentacji technicznej. Została ona udostępniona zainteresowanym firmom zajmującym się produkcją sprzętu oświetleniowe-

\\ „Jesteśmy przeciwni wprowadzaniu modeli stylizowanych, niebędących wiernymi kopiami historycznych oryginałów” – napisała wicedyrektor BSKZ Sylwia Brzezińska \\

go typu warszawskiej latarni gazowej. Soc-latarnie zaczęły znikać już we wczesnych latach 70. ubiegłego stulecia. Wypierała je marnej jakości „nowoczesność” – standardowe oprawy montowane na metalowych lub betonowych słupach.

W rezultacie pozostały jedynie dwa takie relikty, znajdujące się między pawilonami dworca PKP Warszawa Śródmieście. Niestety zostały one zniszczone we wrześniu br. Część ozdobnych opraw odcięto i wstawiono w ich miejsce współczesne konstrukcje.

tego projektu. Po co tworzyć stylizacje, skoro dysponujemy zarówno oryginalnymi oprawami, jak i wysięgnikami takiego oświetlenia?

Okazało się, że tego samego zdania jest Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków (BSKZ). „Jesteśmy przeciwni wprowadzaniu modeli stylizowanych, niebędących wiernymi kopiami historycznych oryginałów” – napisała wicedyrektor BSKZ Sylwia Brzezińska, odpowiadając na moje pytania i wątpliwości. „Zachowane w szczątkowej

go. Na jej podstawie powstają prototypy słupów i latarni typu MDM. Ostateczna forma tych latarni jest konsultowana z naszym biurem. Powstałe modele będą wiernymi kopiami oryginalnych słupów i opraw z końca lat 40. i 50. XX w.” – poinformowała „Dodatek Mazowiecki” Sylwia Brzezińska. Stanowisko BSKZ to dobra wiadomość dla wszystkich miłośników Warszawy, którym leży na sercu sprawa zachowania w przestrzeni miejskiej przykładów oświetlenia ulicznego z każdej epoki.

NIE ŻYJE MARIA ZUCHOWICZ

POŻEGNANIE \ W Warszawie zmarła w wieku 90 lat wybitna prawniczka i działaczka ruchu olimpijskiego, komentatorka telewizyjna Maria Zuchowicz. W latach 1948–1952 była członkinią kadry narodowej w łyżwiarstwie figurowym, a od 1956 r. arbitrem w tej dyscyplinie. Pełniła funkcję wiceprezesa Trybunału Arbitrażowego PKOl i sędziego Trybunału Sportowego w Lozannie.

fot. Facebook/d

TENIS

Iga Świątek zawodniczką WSG przestała być tuż przed 18. urodzinami | fot. Tomasz Hamrat/Gazeta Polska

Spór Igi Świątek i WSG nierozwiązany

Spotkanie ugodowe przedstawicieli Igi Świątek i Warsaw Sports Group nie przyniosło porozumienia – przekazał reprezentujący tenisistkę mecenas Jarosław Chałas. Wskazana agencja w przeszłości prowadziła karierę 19-latk, a spór dotyczy rozliczeń.

Artur Szczepaniak

Pierwotnie to spotkanie miało się odbyć 28 października, ale odwołała je z powodu zakażenia COVID-19 kancelaria reprezentująca WSG. Doszło do niego w kolejnym ustalonym terminie, ale strony – podobnie jak podczas wcześniejszych rozmów – nie wypracowały porozumienia. – Zarząd WSG nie przedstawił żadnych akceptowalnych i udokumentowanych propozycji. Wbrew powielanym błędnym sugestiom WSG nie przysługuje żadne zadośćuczynienie, a tylko zwrot kosztów poniesionych przez agencję na rozwój sportowy tenisistki, do których nieprawidłowo zaliczane są dodatkowe, wątpliwe wydatki, niemające najmniejszego związku z rozwojem Igi Świątek. Kosztów tych WSG nie jest ani w stanie wykazać, ani racjonalnie uzasadnić – zaznaczył Chałas.

Jak dodał, ze strony triumfatorce tegorocznej edycji wielkoszlemowego turnieju French Open przygotowywane są kolejne kroki prawne skierowane w stosunku do Fundacji WSG. Przyznał, że zawodniczka z Raszyna będzie domagać się odszkodowania. – Z tytułu rozpowszechniania nieuprawnionych i nieprawdziwych informacji, których bezpośrednim skutkiem była utrata kontraktu reklamowego na przeszło dwa miliony złotych. Agencja WSG, w opinii mojej klientki, nie wywiązywała się w rażący sposób ze swoich umownych zobowiązań, m.in. nie pozyskała ani jed-

nego sponsora czy reklamodawcy podczas trzech lat trwania kontraktu mimo wcześniejszych zapewnień formułowanych przed podpisaniem umowy – argumentował.

W ubiegłym tygodniu prawnik tenisistki powiadomił zaś, że w ramach postępowania z powództwa Świątek sąd 13 października wydał postanowienie zabezpieczające, zgodnie z którym zakazał WSG rozpowszechniania nieprawdziwych informacji i składania podmiotom trzecim oświadczeń informujących o obowiązywaniu umowy oraz wyłączności fundacji do reprezentowania interesów tenisistki.

Spór dotyczy rozliczeń za czas obowiązywania umowy wypowiedzianej przez ojca zawodniczki Tomasza Świątkę w ub.r., tuż przed 18. urodzinami tenisistki. Chałas zapewnił, że na konto WSG trafiła już pewna suma stanowiąca zwrot udokumentowanych wydatków poniesionych na rozwój 17. rakiety świata. Nie wykluczył też, że dokonana zostanie kolejna wpłata, o ile będą to pozycje udokumentowane w postaci faktury czy przelewu.

Przedstawiciele Świątek wnioskuje o stwierdzenie pełnego rozliczenia z tytułu wypowiedzianej umowy i potwierdzenia, że nie wiąże ona już stron.

HISTORIA

Cykl wystaw online w Muzeum Sportu i Turystyki

Stołeczne Muzeum Sportu i Turystyki kontynuuje cykl wystaw online. Od środy w internecie będzie można zapoznać się z losami kilku znakomitych sportowców, którzy reprezentowali kluby kolejowe, a w grudniu przypomniany zostanie olimpijski szlak polskich siatkarek i siatkarzy.

W środę na naszej stronie internetowej zaprezentujemy wystawę „Kolej na relaks. Sport i turystyka w życiu kolejarzy” – powiedział dyrektor placówki Sławomir Majcher. Bohaterami wystawy będą znakomici przed laty sportowcy reprezentujący barwy klubów kolejowych: nieżyjący już trzykrotny medalista świata w saneczkarstwie i trzykrotny rekordzista globu w szybownictwie Jerzy Wojnar (KS Olsza Kraków), zmarły w tym roku pierwszy polski indywidualny mistrz świata w jeździe na żuźlu z 1973 r. Jerzy Szczakiel (Kolejarz Opole) i specjalizująca się w biegach długodystansowych 53-letnia Krystyna Chmarzyńska-Kuta, mistrzyni Polski w maratonie m.in. Kolejarza Bydgoszcz. Wstępem do wystawy był muzealny podcast „Sport kolejowy”, w którym o historii tego elementu polskiego sportu opowiadał dr Robert Gawkowski, historyk kultury fizycznej i sportu z Uniwersytetu Warszawskiego. Jak przekazał Majcher, 8 grudnia – także w formie online – muzeum zaprezentuje wystawę noszącą roboczy tytuł: „Olimpijski szlak polskich siatkarek i siatkarzy”.

(PAP)

(asz)

FOT. ADOBE STOCK

Transformacja energetyczna - twardy orzech do zgryzienia

Zamiana węgla na atom i OZE w polskim miksie energetycznym to ogromne wyzwanie przed państwem, wymagające nakładów liczonych w bilionach złotych - mówili uczestnicy debaty „Bezpieczeństwo energetyczne” podczas VI Nadzwyczajnego Zjazdu Klubów „Gazety Polskiej”.

Polityka innowacyjności przynosi efekty

W ostatnich dwóch latach nakłady na działalność badawczo-rozwojową rosły w rekordowym tempie, szybko zwiększa się też liczba firm zaangażowanych w prace B+R.

Polskie meble komfortowe i poszukiwane

Polska plasuje się w pierwszej dziesiątce największych globalnych producentów mebli. Kryzys związany z pandemią trochę pomógł branży - ludzie siedzący w domach zaczęli zmieniać wystrój swoich mieszkań.

Stany Zjednoczone patronem Trójmorza

W zeszłym tygodniu izba niższa Kongresu Stanów Zjednoczonych jednogłośnie przyjęła ponadpartijną rezolucję wspierającą Inicjatywę Trójmorza.

PATRIOTYZM GOSPODARCZY

PATRIOTYZM GOSPODARCZY

PARTNER WYDANIA

Spis treści

s. 04 Transformacja energetyczna - twardy orzech do zgryzienia

Zamiana węgla na atom i OZE w polskim miksie energetycznym to ogromne wyzwanie przed państwem, wymagające nakładów liczonych w bilionach złotych – mówili uczestnicy debaty „Bezpieczeństwo energetyczne” podczas VI Nadzwyczajnego Zjazdu Klubów „Gazety Polskiej”.

s. 07 Polityka innowacyjności przynosi efekty

W ostatnich dwóch latach nakłady na działalność badawczo-rozwojową rosły w rekordowym tempie, szybko zwiększa się też liczba firm zaangażowanych w prace B+R.

s. 08 Kioski Ruchu wracają z nowym inwestorem

Zgodnie z zapowiedziami PKN Orlen przejął kontrolę nad spółką Ruch. Stało się to po objęciu przez płocki koncern 65 proc. akcji dystrybutora prasy.

s. 09 Budowa szpitala tymczasowego na Pomorzu

Trwają prace związane z organizacją szpitala tymczasowego w Gdańsku. W placówce budowanej przez LOTOS stanie ponad 400 łóżek dla pacjentów chorych na COVID-19.

s. 10 Polskie meble komfortowe i poszukiwane

Polska plasuje się w pierwszej dziesiątce największych globalnych producentów mebli. Kryzys związany z pandemią trochę pomógł branży – ludzie siedzący w domach zaczęli zmieniać wystrój swoich mieszkań.

s. 12 Stany Zjednoczone patronem Trójmorza

W zeszłym tygodniu izba niższa Kongresu Stanów Zjednoczonych jednogłośnie przyjęła ponadpartijną rezolucję wspierającą Inicjatywę Trójmorza.

s. 14 Pomimo pandemii rośnie eksport polskiej żywności

Koronawirus nie zmniejszył apetytu na polską żywność. W ciągu trzech pierwszych kwartałów 2020 r. wartość eksportu towarów rolno-spożywczych przekroczyła 25 mld euro, co oznacza prawie 7-proc. wzrost w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku.

s. 15 Świątecznego targowania w tym roku nie będzie

W związku z epidemią koronawirusa tegoroczny jarmark bożonarodzeniowy na Rynku Głównym w Krakowie się nie odbędzie. Podobną decyzję podejmują praktycznie wszystkie miasta w Polsce i Europie, w których świąteczne targowiska odbywały się od lat. Jarmarkowy handel, podobnie jak ten codzienny, w coraz większym stopniu przenosi się do sieci.

Wstęp

Po kilkuset latach wydobywania w Polsce węgla nasz kraj zamierza odejść od tego paliwa na rzecz innych źródeł energii.

W ostatnich latach Polska znalazła się pod coraz większą presją ze strony rynków finansowych i Unii Europejskiej, w której nowy Zielony Ład wymaga jak najszybszego pozbywania się paliw kopalnych. Nie bez znaczenia pozostaje też fakt, że węgiel w Polsce jest wydobywany z pokładów znajdujących się na głębokości 1 kilometra. Powoduje to stosunkowo wysokie koszty produkcji, zwłaszcza w porównaniu z kopalniami, gdzie węgiel jest na znacznie mniejszych głębokościach, czy – jak w Australii – jest wydobywany tanimi metodami odkrywkowymi.

Według ambitnego, rządowego planu stopniowego odchodzenia od górnictwa węgla kamiennego, cel ten ma być osiągnięty do 2049 r., na rok przed terminem, w którym cała Unia Europejska ma stać się neutralna klimatycznie.

Zmiany w kierunku źródeł nisko- i zeroemisyjnych będą jednak dokonywane przy utrzymaniu strategicznej roli węgla, ale z jego malejącym udziałem w miksie energetycznym. Udział czarnego złota w produkcji energii elektrycznej w 2030 roku nie będzie przekraczać 56 procent. – Przy podwyższonych cenach uprawnień do emisji CO₂ może spaść nawet do poziomu 37,5 procent – czytamy w PEP 2040, dokumencie będącym przewodnikiem po polskiej transformacji energetycznej.

W 2033 r. ma zostać uruchomiony w Polsce pierwszy blok jądrowy o mocy 1–1,6 GW. Kolejne mają powstawać co 2–3 lata. Łącznie na terenie naszego kraju pracować będzie sześć bloków dających 6–9 GW mocy. Według rządowego scenariusza atom uzupełniony energią z gazu, morskich farm wiatrowych oraz fotowoltaiki będzie podstawą systemu energetycznego. – Elektrownie jądrowe zapewnią stabilność wytwarzania energii przy zerowej emisji zanieczyszczeń powietrza. Jednocześnie możliwa jest dywersyfikacja struktury wytwarzania energii po racjonalnym koszcie – podkreślił resort klimatu w dokumencie.

Co w takim razie stanie się z blisko stu tysiącami polskich górników? Jak zapewniają nasi rozmówcy, każdy górnik, który będzie chciał kontynuować pracę w sektorze wydobywczym, nie straci etatu aż do swojej emerytury. Jaki jest na to plan? O tym przeczytacie Państwo w aktualnym numerze „Patriotyzmu Gospodarczego”, do lektury którego serdecznie zapraszam. RS

Paweł Woźniak

redaktor naczelny
@Pawel_Wozniak

PATRIOTYZM
GOSPODARCZY

WYDAWCA
FORUM SA

02-056 Warszawa ul. Filtrowa 63 lok 43

Magazyn „Patriotyzm Gospodarczy” jest dołączany do dziennika „Gazeta Polska Codziennie”

PREZES ZARZĄDU: **Beata Drózd**

REKLAMA: +48 505 942 582

REDAKTOR NACZELNY: **Paweł Woźniak**

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: **Mariusz Andrzej Urbanke, Andrzej Ratajczyk, Anna Woźniak**

KOREKTA: **Justyna Foksowicz**

SKŁAD I OPRACOWANIE GRAFICZNE: **Mariusz Trolński STUDIO**

KOORDYNATOR PROJEKTU: **Maciej Tomaszewski**

Transformacja energetyczna - twardy orzech do zgryzienia

Zamiana węgla na atom i OZE w polskim miksie energetycznym to ogromne wyzwanie przed państwem, wymagające nakładów liczonych w bilionach złotych – mówili uczestnicy debaty „Bezpieczeństwo energetyczne” podczas VI Nadzwyczajnego Zjazdu Klubów „Gazety Polskiej”. Ich zdaniem takiej transformacji nie można dokonać z dnia na dzień, ale perspektywa trzech dekad jest jak najbardziej realna. Przekonywali też, że każdy pracujący obecnie górnik, który będzie chciał kontynuować swoją pracę w sektorze wydobywczym, będzie miał taką możliwość aż do swojej emerytury.

Tekst **Paweł Woźniak**

W ocenie Artura Sobonia, pełnomocnika rządu do spraw transformacji spółek energetycznych i górnictwa węglowego oraz wiceministra aktywów państwowych, skuteczna transformacja polskiej energetyki jest jednym z filarów bezpieczeństwa energetycznego Polski. – Przed nami, w perspektywie kilku dekad, jest zapewnienie stabilnego źródła zasilania, które w ramach miksu energetycznego zastąpiłoby węglową energetykę konwencjonalną. Takim projektem jest budowa polskich bloków jądrowych – powiedział Soboń.

Według wiceszefa MAP podstawowym zadaniem transformacji, obok oczywistych korzyści klimatycznych, jest zahamowanie wzrostu cen energii. – Trzeba sprawić, aby polska energia nie była nadmiernie droga, aby stała się konkurencyjna na poziomie europejskim – mówił Soboń. Dodał, że trzeba będzie zapewnić też odpowiednio duże moce wytwórcze. – Nie może dochodzić w polskim systemie energetycznym do niedoborów mocy, które pociągają za sobą niekorzystne zjawiska z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego. Import energii powinien być zjawiskiem marginalnym – podkreślił, przypominając, że niedobór energii jest dziś kompensowany importem. – W ubiegłym roku sięgnął on 9 proc. naszego systemu energetycznego, co z punktu widzenia bezpieczeństwa jest zjawiskiem niekomfortowym – wskazał wiceminister.

Polski zielony ład

Drugim, obok atomu, rozwijanym filarem polskiego koszyka energetycznego mają być odnawialne źródła energii (OZE). Ogromne inwestycje w ich zakresie zapowiedziała w swojej nowej strategii PGE Polska Grupa Energetyczna. – Nowa strategia PGE przyspieszy polskie inwestycje w odnawialne źródła energii, a jednocześnie w okresie przejściowym zapewni bezpieczeństwo energetyczne Polski – wskazała prezes PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna, Wioletta Czemieli-Grzybowska. – Strategia stawia przed naszą spółką bardzo dużo wyzwań, przede wszystkim podział na część węglową oraz pozawęglową. PGE będzie dalej rozwijać energetykę zieloną, która odseparowana od aktywów węglowych będzie miała możliwość łatwiejszego pozyskiwania źródeł finansowania przede wszystkim na instalacje wiatrowe i fotowoltaiczne – wyjaśniła prezes PGE GiEK. Przypomniała, że pozostała część, czyli aktywa węglowe, korzystając z pomocy publicznej ma funkcjonować do roku 2050. – Te aktywa mają być eksploatowane jako fundament systemu elektroenergetycznego w Polsce aż do momentu, gdy zastąpi je energetyka jądrowa tudzież inne rozwinięte, alternatywne źródła energii, które pozwolą przejść Polsce do tego zielonego ładu. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że na dzień dzisiejszy i na przyszłe dziesięciolecia aktywa węglowe będą w polskim systemie energetycznym stanowiły fundament, bo z roku na rok nie uda się zbudować od podstaw obszaru tzw. zielonej energii – tłumaczyła Czemieli-Grzybowska.

Wiceminister Soboń zauważył jednak, że prognozowanie w tak długim okresie czasu jest trudne, bo „gdybyśmy rozma-

wiali dekadę temu, to nikt z nas nie przypuszczałby, jak zaawansowane technicznie będą technologie oparte o odnawialne źródła energii”. – Obecnie trudno przewidywać, w jaki sposób te technologie będą ewoluowały. Nasze spółki energetyczne pracują dzisiaj nad wieloma rozwiązaniami związanymi z czystą energetyką – wskazywał pełnomocnik rządu. Wymienił tu technologie w zakresie elektromobilności, wodoru i innych paliw alternatywnych, a także technologie magazynowania energii, systemów pomiarowych i zarządzania energią czy „innych rozwiązań, które są związane z nowoczesną energetyką”. – Nasze największe spółki mają w tym zakresie swój potencjał i starają się wykorzystać te możliwości, które niosą najnowsze odkrycia – zapewnił.

Zwrócił też uwagę na czyste technologie węglowe. – To są nowoczesne technologie znane już na świecie i nad tymi rozwiązaniami pracujemy też w Polsce. Zobaczymy, w jaki sposób będą one mogły być komercjalizowane, ale byłoby to niezwykle pożądane, aby kilka z nich w najbliższych latach udało się wdrożyć, tak aby pokazać, że można realizować inwestycje oparte o niską emisję, jednocześnie w których paliwem jest węgiel – zaznaczył Soboń, podkreślając, że posiadanie przez Polskę złóż to jedno, a techniczne i ekonomiczne możliwości ich eksploatacji to drugie. – Z tym jest niestety coraz trudniej ze względu na geologię – zauważył wiceszef aktywów państwowych.

Co więc z węglem?

Soboń zaznaczył, że budowanie alternatywy wobec energetyki węglowej powinno następować przy jednoczesnym rozpoznaniu, jak wielkie znaczenie z punktu widzenia polskiego systemu energetycznego ma w najbliższej perspektywie czasowej energetyka oparta na węglu. Jak mówił, w przypadku węgla kamiennego jest to nie tylko ponad 80 tys. zatrudnionych, ale także około 135 tys. osób, które są pośrednio związane z wydobyciem węgla kamiennego i energetyką na nim opartą. Jeżeli wliczymy także produkcję branż powiązanych z węglem, ich wartość przekroczyłaby 80 mld zł. Koncentrują się one przede wszystkim w regionie śląskim, w 43 gminach górniczych, które bez rozłożenia transformacji energetycznej w czasie w sposób planowy i przemysłowy zostałyby dotknięte skutkiem redukcji związanej z odchodzeniem od produkcji węgla, a tym samym z odchodzeniem od energetyki wytwórczej opartej na węglu.

Stanowi to gigantyczne wyzwanie dla polskiej gospodarki. – To wyzwanie powinno być rozłożone w czasie, powinno być zaplanowane – podkreślił Soboń. – Powinno też być wsparte dodatkowymi środkami zarówno europejskimi, jak i krajowymi, np. środkami zarządzanymi w ramach europejskiego funduszu sprawiedliwej transformacji, a także w ramach pomocy publicznej, którą będzie objęta i elektroenergetyka oparta na węglu, i samo górnictwo. Tak jak to miało miejsce w Niemczech – wskazał wiceminister aktywów państwowych.

Soboń nawiązał też do utrudnień w finansowaniu spółek, które mają w port-

felu aktywa węglowe. Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Europejski Bank Inwestycyjny i banki komercyjne mają w tym zakresie sztywną politykę. W jego ocenie finansowanie inwestycji opartych na węglu poprzez banki prawdopodobnie nie będzie możliwe, w związku z tym sektor będzie musiał liczyć na wsparcie państwa. Chociaż sposób realizacji tych przedsięwzięć nie jest jeszcze doprecyzowany, to jednak wiadome jest, że ich rolą będzie zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwu oraz wykorzystanie potencjału węgla jako paliwa, które Polska posiada. – Pomimo wszystkich istniejących obciążeń regulacyjnych i rynkowych węgiel będzie przez długie jeszcze lata stanowił podstawowe paliwo dla polskiej elektroenergetyki, więc konsolidacja sektora pozwoli w pełni wykorzystać ten potencjał – powiedział Soboń. – Sytuacja wygląda zupełnie inaczej z węglem koksowym, który jest krytycznym surowcem w Unii Europejskiej, niezbędnym do produkcji metalu. Będzie mógł być finansowany z zewnątrz także przez banki. Tutaj mamy daleko idące plany inwestycyjne, przede wszystkim w Jastrzębskiej Spółce Węglowej – dodał Soboń.

Wygaszanie kopalń

Zgodnie z porozumieniem ze stroną społeczną Ministerstwo Aktywów Państwowych planuje rozłożyć czas wygaszania kopalń i produkcji do roku 2049. Zdaniem wiceszefa resortu jest to plan spójny z polityką energetyczną państwa do roku 2040, która w zależności od cen emisji zostawia po roku 2040 również miejsce dla energetyki opartej na węglu. Jednocześnie ministerstwo omawia z Komisją Europejską rozwiązanie oparte na analizie ekonomicznej i technicznej, w ramach której ma zostać utworzony ranking kopalni. Ich produkcja będzie ewentualnie wygaszana ze względu na ich efektywność. Kopalnie są dodatkowo powiązane z opartymi na węglu blokami energetycznymi. Analogicznie ministerstwo pracuje nad transformacją spółek energetycznych i wydzielaniem tychże bloków energetycznych do odrębnego podmiotu, który będzie realizował politykę bezpieczeństwa energetycznego państwa. Podmiot ten będzie gwarantował stabilność systemu przez następne lata, ale jednocześnie nie będzie obciążał możliwości rozwoju i inwestowania w inne źródła wytwórcze polskich spółek energetycznych, niezależnie od ich docelowego kształtu. – Dzisiaj chcielibyśmy doprowadzić do separacji między aktywami węglowymi opartymi na węglu a pozostałymi aktywami wytwórczymi – przyznał Soboń. – To jest proces, który będzie realizowany w najbliższym czasie. Chcielibyśmy już na przełomie roku mieć wstępną strategię, jak tego dokonać. Prawdopodobnie w pierwszym kwartale przyszłego roku będą prowadzone konsultacje w ramach rządu oraz ze stroną społeczną, a także z samorządami i ze wszystkimi zainteresowanymi procesem, tak aby był on transparentny, publicznie znany. Kolejne kwartały przyszłego roku to etap wdrażania tego procesu. Nie będzie on łatwy, dotyczy bowiem aktywów o gigantycznej wartości, które mają znaczenie i dla samych spółek energetycznych, i z punktu

Podstawowym zadaniem transformacji, obok oczywistych korzyści klimatycznych, jest zahamowanie wzrostu cen energii.

#

widzenia bezpieczeństwa państwa, więc będzie trzeba go rozłożyć na pewne etapy, ale chcielibyśmy go w przyszłym roku rozpocząć – dodał wiceminister.

Bełchatów przynajmniej na dwie dekady

W strukturach nowej spółki węglowej z pewnością znajdzie się Elektrownia Bełchatów. Jak mówiła prezes PGE GiEK, nie oznacza to jednak, że Bełchatów w jakikolwiek sposób będzie marginalizowany. – Nie patrzymy na omawianą transformację przez pryzmat ograniczenia roli Bełchatowa, bo nawet jeżeli będziemy rozwijać alternatywne źródła energii, to zajmie to lata – stwierdziła Wioletta Czemieli-Grzybowska.

Warto przypomnieć, że Elektrownia Bełchatów i cały kompleks Bełchatów to obecnie 20 proc. dostaw energii w skali całej Polski. Przystosowane do takiego układu są nie tylko aktywa PGE, ale także cała sieć elektroenergetyczna, która jest układem wieńcowym na terenie województwa łódzkiego i która pozwala spółce dystrybuować z przepustowością 5 tys. MW. Podejmując przez ostatnie miesiące bardzo szeroko zakrojone działania w zakresie projektów alternatywnych, PGE chciałoby wykorzystać funkcjonującą sieć elektroenergetyczną do tego, aby w Bełchatowie nadal produkować energię. Jednak złożę, z którego korzysta elektrownia Bełchatów, jest złożem na wyczerpaniu. Szacuje się, że około 2040 r. zakończy się jego eksploatacja.

– Dlatego sytuacja ta bardzo dobrze wpisuje się w całą transformację energetyczną – zauważyła Czemieli-Grzybowska. – Mamy też nadzieję, że przez te lata powstaną alternatywne źródła energii, natomiast nie ma szans, aby w ciągu najbliższych 10 lat przenieść serce polskiej energetyki z Bełchatowa w inne miejsce – kontynuowała. Prezes PGE GiEK podkreśliła, że w Bełchatowie spółka angażuje się nie tylko w dotychczasową działalność opartą na górnictwie, ale „wykorzystując kompetencje, zaangażowanie i oddanie tysięcy pracowników oraz potencjał i majątek, którym

disponuje na tym terenie” chce też rozwijać produkcję energii w formule odmiennej od tradycyjnej. – Rozważane są tu także projekty, które dotyczą wykorzystania przynajmniej przejściowo gazu, oraz innowacyjne rozwiązania w zakresie wykorzystania wodoru. W związku z tym nie poprzestajemy na tym, aby rezygnując za te kilkanaście lat z węgla wygasić kompletnie na tym terenie działalność energetyczną. Wręcz przeciwnie – już podejmujemy działania, aby w tym miejscu za kilka, kilkanaście lat były używane inne źródła energii – podkreśliła szefowa energetycznej spółki.

Transformacja społeczna

Istotna część dyskusji nawiązywała do wymiaru społecznego transformacji. Zdaniem pełnomocnika rządu mechanizmy zawarte we wrześniowym porozumieniu dotyczącym zasad i tempa transformacji górnictwa są podstawą dla skutecznego odejścia Polski od węgla. – Zgoda społeczna jest korzystna nie tylko sama w sobie, bo oczywiście zawsze lepiej jest realizować duże projekty gospodarcze przy powszechnym konsensusie, ale przede wszystkim ma znaczenie dla efektywności całego procesu – zauważył Soboń. – Bo jeśli projekt ma wymiar gospodarczy i społeczny, jeśli jesteśmy w stanie wśród interesariuszy znaleźć porozumienie, to łatwiej jest realizować cele przedsięwzięcia, także te, które zostały wyznaczone w ramach Unii Europejskiej. Ta zgoda ma więc fundamentalne znaczenie i dlatego dzisiaj bez przeszkód możemy realizować to porozumienie – dodał wiceminister.

Jak zaznaczył, we wszystkich grupach górniczych pracują zespoły, które realizują to porozumienie w różnych dziedzinach: w obszarze złóż, w obszarze możliwości ich komercjalizacji oraz w obszarze likwidacji kopalń i skutków tej likwidacji dla pracowników. W tym ostatnim, społecznym obszarze pracuje zespół do spraw czystych technologii. Ministerstwo planuje także utworzenie zespołu do spraw pomocy publicznej. Do Komisji Europejskiej zostały już wysłane wstępne propozycje kształtu tego wsparcia. – Ta kwestia wymaga

specjalnego traktowania Polski, nasz kraj jest bowiem w wyjątkowej sytuacji, jeśli chodzi o węgiel. W przeszłości podobna sytuacja miała miejsce w Niemczech – zaznaczył Soboń. Przypomniat, że Polska posiada zgodę Komisji Europejskiej na łagodzenie skutków likwidacji kopalń, która obowiązuje do roku 2027. Prezes Czemieli-Grzybowska zwróciła uwagę, że z jednej strony transformacja wymaga czasu i nakładów finansowych, a z drugiej pociąga za sobą dużą zmianę mentalności społecznej. – Jeżeli mówimy o górnictwie, zarówno kamiennym jak i brunatnym, to mówimy o pokoleniach górników, którzy na dzień dzisiejszy nie wyobrażają sobie innego funkcjonowania w swoich społecznościach – podkreślała szefowa PGE GiEK.

Przypomniała, że obecnie w ramach aktywów węgla brunatnego w PGE zatrudnionych jest około 18 tys. ludzi. – Do tej liczby doliczyć należy usługobiorców, usługodawców, ale także wykonawców i podwykonawców. Trzeba pamiętać, że transformacja dotyczy ich wszystkich. W ramach strategii PGE zostały wyznaczone kierunki, które pozwalają podejmować działania do jej operacjonalizacji. Miedzy innymi realizowany jest projekt związany z instalacjami termicznego przekształcania odpadów z odzyskaniem energii; utworzono farmy wiatrowe; kolejne grunty na terenie Bełchatowa zostały przeznaczone pod farmy wiatrowe czy elektrownie słoneczne. Inwestycje są lokowane przede wszystkim w tych miejscach, w których obecnie podstawowe zatrudnienie jest zatrudnieniem w górnictwie węgla brunatnego – wyjaśniła.

Emerytury częścią rozwiązania

Istnieje jeszcze jeden ważny aspekt społecznego wymiaru transformacji. – Obecnie w całym PGE ponad 50 proc. osób zatrudnionych w górnictwie i w elektrowniach węglowych stanowią osoby powyżej 50. roku życia. W ciągu najbliższych 10 lat ponad połowa tych pracowników nabydzie prawa emerytalne. W ciągu ostat-

nich lat i w roku 2020 uprawnienia emerytalne nabyło około 8 tys. osób. Transformacja energetyczna w ramach PGE nie będzie zatem przebiegała poprzez utratę miejsc pracy. Nie będzie zwolnień, nie będzie programów dobrowolnych odejść – zapewniała szefowa PGE GiEK, dodając, że grupa kapitałowa PGE przewiduje, że będzie bazować przede wszystkim na naturalnych odejściach. Do 2030 r. 50 proc. zatrudnionych uzyska uprawnienia emerytalne, a tym samym około 12 tys. pracowników odejdzie na emeryturę. W ich miejsce powstaną nowe miejsca pracy oparte już o nowe technologie. – Proszę zwrócić uwagę, że nawet jeżeli ktoś ma dzisiaj trzydzieści czy trzydzieści kilka lat, to do roku 2050 spokojnie dopracuje i również uzyska prawa emerytalne – zauważyła Czemieli-Grzybowska. – To też jest warte podkreślenia, bo te obawy, które związane są z transformacją energetyczną, przede wszystkim bazują na tym, że będą likwidowane miejsca pracy. Strategia tego nie uwzględnia, mamy przechodzić przez to ewolucyjnie, a nie rewolucyjnie, i wszyscy ci, którzy na dzień dzisiejszy są zatrudnieni w ramach PGE, mogą spokojnie pracować w swoim miejscu pracy i doczekać emerytury – uspokajała prezes. Podobnego zdania był wiceminister Soboń. – Jeśli przyjrzymy się górnictwu węgla kamiennego i temu, w jaki sposób pracowników w poszczególnych grupach górniczych będzie ubywać, to także tutaj górnicy będą mieli możliwość dopracowania spokojnie do swojej górniczej emerytury, tak aby nie zdarzały się dramatyczne sytuacje związane ze zwolnieniami – powiedział. Podkreślił, że dodatkowo będzie istniała możliwość alokacji pracowników do innych zakładów górniczych. – Chcemy także, w oparciu o ustawę, stworzyć możliwości wcześniejszego świadczenia emerytalnego dla pracowników podziemnych, dla pracowników przeróbki, być może także wypłaty jednorazowe dla pracowników, którzy będą chcieli z takich świadczeń skorzystać – uzupełnił. – Zakładamy, że wychodzenie z sektora górniczego będzie procesem rozłożonym w czasie i będzie pozwalało tym osobom, które będą chciały pracować w górnictwie, aby dopracowały do swojej emerytury – zapewnił wiceminister Soboń.

Polsce jeszcze daleko do światowych liderów innowacyjności. W tegorocznym Światowym Indeksie Innowacyjności (Global Innovation Index), opracowywanym od kilkunastu lat przez Światową Organizację Własności Intelektualnej ONZ (WIPO), Uniwersytet Cornell's SC Johnson College of Business oraz Szkołę Biznesu INSEAD, nasz kraj uplasował się na 38. miejscu wśród 131 gospodarek świata (o jedną pozycję wyżej niż rok wcześniej). Jest jednak szansa, że w kolejnych edycjach pozycja Polski znacznie wzrośnie. Ostatnie kilka lat było bowiem okresem intensywnych zmian w rozwoju innowacyjności. Wprowadzono wiele korzystnych zmian prawnych, ulg podatkowych, zachęcających firmy do prowadzenia działalności rozwojowo-badawczej. Uruchomiono m. in. program dla startupów Start In Poland, a w ramach programów unijnych zrealizowano wiele proinnowacyjnych projektów.

Rosną nakłady na badania i rozwój

Według danych GUS w 2019 r. nakłady krajowe brutto na działalność B+R (GERD) wzrosły w stosunku do poprzedniego roku o 18,1 proc. i osiągnęły wartość ponad 30 mld zł. Wskaźnik intensywności prac B+R, stanowiący udział nakładów krajowych brutto na działalność B+R w PKB, wzrósł do 1,32 proc. (w 2018 r. – 1,21 proc.). – To efekt wszystkich reform podejmowanych, aby zwiększyć poziom innowacyjności naszego kraju, w tym głównie tych ukierunkowanych na stworzenie ram prawnych, które zachęcają przedsiębiorców do podejmowania prac badawczo-rozwojowych. Stymulują one tworzenie i rozwój innowacji. Przykładem takich rozwiązań jest ulga podatkowa B+R oraz ulga IP Box – skomentował Jarosław Gowin, wicepremier, minister rozwoju, pracy i technologii.

Wśród sektorów wykonawczych najwięcej, bo aż 19 mld zł, na prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych przeznaczył sektor przedsiębiorstw. Stanowiło to 62,8 proc. nakładów krajowych brutto na działalność B+R. Drugim pod względem wielkości nakładów sektorem jest szkolnictwo wyższe (35,6 proc.). W 2019 r. nastąpił wzrost, w porównaniu z poprzednim rokiem, nakładów na działalność B+R dla wszystkich – poza rządowym – sektorów wykonawczych, przy czym największy odnotowano w sektorze szkolnictwa wyższego (32,7 proc.). Biorąc pod uwagę skalę inwestycji w B+R, równie pozytywnie oceniany jest wzrost o 12,3 proc. w sektorze przedsiębiorstw. Według resortu rozwoju, pracy i technologii korzystne zmiany w zakresie działalności B+R widać również na przykładzie systematycznie poprawiających się danych dotyczących liczby podmiotów w działalności B+R oraz personelu zaangażowanego w działalność badawczo-rozwojową. Choć pod względem wskaźnika intensywności prac B+R Polska odstaje od unijnej średniej (w 2018 r. relacja GERD/PKB dla UE-28 wynosiła 2,11 proc.), dystans ten jest systematycznie nadrabiany dzięki utrzymującej się wysokiej dynamice wzrostu nakładów, głównie sektora przedsiębiorstw. Przedsiębiorcy dostrzegają potrzebę inwestowania w prace badawcze i rozwojowe oraz korzyści płynące z tego tytułu. Z ulgi B+R na prace badawczo-rozwojowe skorzystało w 2019 r. 1277 podatników CIT oraz 1192 podatników PIT. Podatnicy CIT odliczyli w ubiegłym roku od podstawy opodatkowania 2,162 mln zł (wzrost o 29 proc.), a podatnicy PIT 275 mln zł i było to więcej o 54 proc. Z ulgi IP Box skorzysta-

Polityka innowacyjności przynosi efekty

Wprowadzanie rozwiązań zachęcających przedsiębiorców do rozwoju innowacyjności, takich jak ulga podatkowa B+R czy ulga IP Box, przynosi efekty. W ostatnich dwóch latach nakłady na działalność badawczo-rozwojową rosły w rekordowym tempie, szybko zwiększa się też liczba firm zaangażowanych w prace B+R.

Tekst **Andrzej Ratajczyk**

ło w 2019 r. 1650 podatników IP Boxa, a kwota zapłaconego przez nich „IP podatku” wyniosła 44 mln zł.

Pandemia przyspieszyła procesy innowacyjne

Paradoksalnie, do rozwoju innowacyjności w Polsce może przyczynić się kryzys wywołany pandemią COVID-19. Badania prowadzone przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) pokazują, że przedsiębiorstwa stawiające na rozwój radzą sobie znacznie lepiej niż ich mniej innowacyjni konkurenci. W latach 2017–2019 firmy innowacyjne stanowiły 30 proc. przedsiębiorstw. To organizacje, które wprowadziły w tym czasie przynajmniej jedną innowację produktową w zakresie wyrobów, usług lub procesów biznesowych. Firmy te stanowiły 29 proc. mikroprzedsiębiorstw i 39 proc. małych firm. Wśród średnich firm stanowiły 43 proc., a wśród dużych – aż 57 proc. – Już teraz wiemy, że pandemia COVID-19 uruchomiła w firmach innowacje procesowe i organizacyjne, których celem było zaadaptowanie się do nowej sytuacji. Projekty odkładane w przeszłości, w szczególności informatyczne, stają się w tej chwili priorytetowe. Potrzeba innowacji wcale się nie zmniejszyła w wyniku kryzysu, za to wiadomo, w jakich konkretnie segmentach innowacyjność jest

bardzo potrzebna. Dlatego odsetek innowacyjnych firm może się utrzymać lub nawet podnieść w latach 2020–2022 – podkreśla Paulina Zadura, dyrektor Departamentu Analiz i Strategii w PARP. Jej zdaniem firmy będą więcej i częściej współpracowały, próbując, w oparciu o połączone know-how szybciej zaadaptować się do zmian. To też wpłynie na rozwój nowych produktów i usług.

Polska w grupie liderów cyfrowej rewolucji

Pandemia znacząco przyspieszyła też proces cyfryzacji Polski. Według analizy firmy McKinsey & Company w okresie od stycznia do maja 2020 r. rozwój gospodarki cyfrowej był 2,5-krotnie wyższy niż średni wzrost w poprzednich dwóch latach, osiągając poziom 18,4 proc. Z raportu „Digital Challengers in the next normal. Central and Eastern Europe on a path to digitally-led growth” McKinsey & Company wynika, że Polska jest jednym z dziesięciu krajów regionu, które ze względu na cyfrowy potencjał mogą być postrzegane jako tzw. cyfrowi challengerzy (pretendenci). Oprócz Polski w skład tej grupy wchodzi: Bułgaria, Czechy, Chorwacja, Litwa, Łotwa, Rumunia, Słowacja, Słowenia i Węgry. W regionie Europy Środkowo-Wschodniej w latach 2017–2019 gospodarka cyfrowa rosła na poziomie niemal 8 proc. w skali roku, osiągając wartość 94 mld

euro w 2019 r. Polska w tym okresie zanotowała wzrost gospodarki cyfrowej o 7,2 proc., do poziomu 32,7 mld euro. Ten dynamiczny rozwój znacznie przewyższył tempo zmian zachodzących w największych gospodarkach zachodnioeuropejskich. Jednak poziom cyfryzacji zarówno w Polsce, jak i w pozostałych krajach z regionu jest wciąż niższy niż u cyfrowych liderów z Europy Północnej, którym udało się rozwijać nawet szybciej.

Plan odbudowy i rozwoju gospodarki

Rozwój innowacyjności ma być jednym z elementów planu odbudowy i rozwoju polskiej gospodarki, przygotowywanego przez resort rozwoju, pracy i technologii. – Potrzebujemy planu na przyszłość – precyzyjnego planu działań restartu gospodarki. Będzie to przemyślana sekwencja działań na okres po pandemii. Liczymy na to, że plan odbudowy i rozwoju będzie można wdrażać od trzeciego kwartału przyszłego roku. Ratowanie tych, w których uderzyła pandemia, jest obowiązkiem państwa. Jednak dynamiczny rozwój osiągniemy wtedy, gdy postawimy na branżę, które są lokomotywami rozwojowymi. Jeżeli chcemy zwiększać przewagi konkurencyjne polskich firm, to musimy w większym stopniu stawiać na nowoczesne technologie – stwierdził wicepremier Gowin.

Kolportaż i prenumerata, szeroka sprzedaż detaliczna, e-commerce czy nawet logistyka – tym wszystkim chce zajmować się Ruch w nowym otwarciu. Firma zarządzająca znanymi od dziesięcioleci kioskami wreszcie uwolniła się od spraw związanych z wnioskami o ogłoszenie upadłości, postępowaniami układowymi oraz wypowiedzianymi przez partnerów umowami. Legendarna marka, z ponad 100-letnią historią, szczęśliwie przetrwała zawirowania, choć była już na krawędzi bankructwa. Dziś z nowym inwestorem spółka zamierza poprawić efektywność działania, zwiększyć własną sieć sprzedaży oraz – we współpracy z Orlenem – przygotować nowy format punktów sprzedaży, który umożliwi pokazanie realnej zmiany w swojej działalności.

Orlen wchodzi do Ruchu

Zgodnie zapowiedziami PKN Orlen przejął kontrolę nad spółką Ruch. Stało się to po objęciu przez spółkę koncernem 65 proc. akcji dystrybutora prasy. Odbijające się we wtorek Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Ruchu zdecydowało o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki oraz emisji nowych akcji. Działania te były wypełnieniem podpisanej w czerwcu tego roku umowy, która zakładała, że akcjonariuszem większościowym Ruchu zostanie PKN Orlen, pozostałymi zaś akcjonariuszami: PZU i PZU Życie oraz Alior Bank.

Zanim doszło jednak do podpisania umowy, Orlen przeprowadził analizy rynkowe, które potwierdziły potencjał rozwoju formatu poza stacjami paliw z wykorzystaniem aktywów spółki Ruch. Dodatkowo ostatnie wyniki płockiej firmy pokazały, że segment detaliczny w Polsce ma olbrzymi potencjał. Tylko w trzecim kwartale br. obszar ten wypracował dla Orlenu rekordowy zysk EBITDA na poziomie 1 mld zł. Plany rozwoju biznesu detalicznego wpisują się też w obecne trendy w Europie Środkowo-Wschodniej.

Transakcja oznacza dla Orlenu nowy, dodatkowy kierunek rozwoju obszaru detalicznego, opartego o lokalizacje poza stacjami paliw. Jak wskazywał Daniel Obajtek, prezes PKN Orlen, dzięki przejęciu kontroli na Ruchem Orlen może od razu wykorzystać pewne synergie, które wzmacniają spółkę i wprowadzą jej biznes detaliczny na wyższy poziom. – Na bazie spółki Ruch chcemy m.in. rozwijać segment usług kurierskich oraz nowe formaty gastronomiczno-sklepowe – wyjaśnił Obajtek. – Poprzez efektywne wykorzystanie akty-

Kioski Ruchu wracają z nowym inwestorem

Obecnie Ruch otwiera nowy rozdział w swojej historii – powiedział nowo wybrany prezes Ruch S.A. Piotr Regulski po objęciu przez PKN Orlen 65 proc. akcji dowodzonej przez niego spółki. Płocki koncern chce m.in. rozwijać segment usług kurierskich oraz nowe formaty gastronomiczno-sklepowe. Nowy szef Ruchu pomysłów na biznes ma jednak więcej.

Tekst **Paweł Woźniak**

wów Ruch i Grupy Orlen znacząco wzbogacimy naszą ofertę, na czym niewątpliwie skorzystają klienci, a także nasi akcjonariusze – dodał szef multienerygetycznego koncernu.

Nowy inwestor i nowy prezes

Dla Ruchu wejście nowego inwestora to przede wszystkim możliwość działania na pełnych obrotach, co do tej pory było utrudnione przez prowadzone sprawy sądowe.

Nad sprawną organizacją pracy będzie czuwać nowy prezes spółki. Wczoraj stanowisko to objął bowiem jej dotychczasowy wiceszef Piotr Regulski. W rozmowie z naszym magazynem zapewnił, że przy

wspieraniu partnerów o silnej pozycji rynkowej, takich jak PKN Orlen czy pozostałe spółki będące akcjonariuszami, możliwe będzie wypracowanie zakładanych efektów, wynikających z trwającego procesu odbudowy znaczenia rynkowego Ruchu. – Wtorkowe Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Ruch S.A. podjęło decyzję kluczową dla dalszej działalności spółki. Podjęta została uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Ruch S.A. To wydarzenie zwińczyło proces restrukturyzacji spółki, a było uzależnione od prawomocnego wyroku stwierdzającego wykonanie układów z wierzycielami Ruch S.A. Do spłaty zobowiązań doszło w ubiegłym tygodniu, wczoraj możliwe było więc przejęcie spółki przez docelowych właścicieli – wyjaśnił Regulski. Fakt uregulowania przez Orlen zobowiązań Ruchu względem wierzycieli – wydawców prasy, zgodnie z warunkami spłaty wierzy-

telności, w ramach przyspieszonych postępowań układowych oznaczało zakończenie trwającego ponad 2 lata procesu restrukturyzacji sądowej Ruchu.

Perspektywiczny partner biznesowy

Jak zaznaczył Regulski, ostatnie wydarzenia są przełomem dla spółki. – Obecnie Ruch otwiera nowy rozdział w swojej historii – podkreślił, dodając, że teraz spółka może wreszcie skupić się na jak najbardziej efektywnym biznesowo podejściu do wypracowania kluczowych dla niej – oraz jej właścicieli – obszarów działalności. – Wszystkie nasze aktywności sprowadzać będą się do dwóch kluczowych priorytetów: zaspokajania potrzeb klientów aktywnych na wielu rynkach, korzystających z określonych produktów i usług, oraz synergii biznesowych z obecnym właścicielem, który już na etapie złożenia pierwszej oferty inwestycyjnej dostrzegł szansę na dywersyfikację przychodów w obrębie własnej działalności biznesowej – wskazał Regulski. Szef Ruchu podkreślił, że firma zamierza iść drogą zrównoważonego rozwoju, który, jak wskazał, „niesie za sobą jeszcze jeden ważny aspekt”. – Stajemy się perspektywicznym partnerem biznesowym. Myślę tutaj o naszych dostawcach, klientach czy kluczowych partnerach w postaci wydawców prasy, którzy mogą planować długoterminową współpracę z naszą organizacją – zapewnił Regulski. – Ruch jest także solidnym partnerem dla osób zainteresowanych prowadzeniem własnego punktu prasowego – kiosku czy saloniku prasowego. Planujemy rozwijać własną sieć sprzedaży, będziemy też wdrażać nowe formaty opracowane wspólnie z PKN Orlen – dodał. W jego ocenie wszystkie te działania przekładają się na szanse rozwoju zawodowego dla obecnych oraz potencjalnych, przyszłych współpracowników Ruchu. – Przed nami lata rozwoju we wszystkich obszarach działalności firmy – od kolportażu i prenumeraty, przez logistykę i usługi kurierskie po e-commerce i sprzedaż detaliczną. Będziemy wdrażać nowe rozwiązania, tak by nadążać za ciągle zmieniającymi się potrzebami naszych klientów. Wierzę, że efekty naszej pracy przełożą się także na zrównoważony wzrost udziału Ruchu w rynku sprzedaży prasy, co będzie niosło za sobą namacalny dowód na to, że współpraca z naszą firmą przynosi dla wydawców wymierne korzyści – podsumował prezes spółki.

SZUKAMY PERSONELU MEDYCZNEGO

DO TYMCZASOWEGO SZPITALA NA POMORZU

amberexpo

Budowa szpitala tymczasowego na Pomorzu

Trwają prace związane z organizacją szpitala tymczasowego w Gdańsku. Projekt koordynuje Grupa LOTOS. W najbliższych dniach na terenie hal AmberExpo zostanie zainstalowany zbiornik na tlen. Wszyscy zainteresowani pracą w nowopowstającej placówce mogą zgłaszać się za pomocą specjalnej platformy online: www.szpitaletymczasowe.gda.pl.

LOTOS został wyznaczony przez rząd do zorganizowania szpitala tymczasowego w Gdańsku. Powstanie on w halach wystawienniczych AmberExpo, których właścicielem są Międzynarodowe Targi Gdańskie. Jest to kolejny element wsparcia przez podmioty nadzorowane przez Ministerstwo Aktywów Państwowych. Inwestycja będzie refinansowana ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. W placówce budowanej przez LOTOS stanie ponad 400 łóżek dla pacjentów chorych na COVID-19. Prace prowadzone są zgodnie z planem, zakończono już kwestie koncepcyjne, a wkrótce zostanie zainstalowany duży zbiornik na ciekły tlen. W celach rekrutacyjnych rozpoczęła działanie specjalna platforma: www.szpitaletymczasowe.gda.pl, na której znajdują się wszystkie istotne informacje dotyczące pracy w nowopowstających placówkach. Zgłaszać mogą się lekarze, ratownicy medyczni i pielęgniarzy. Przewidziano przywileje dla cudzoziemców, którzy nie pracują w zawodzie, a obecnie przebywają w Polsce. Zagwarantowano im wsparcie przy nostryfikacji dyplomów oraz kart pobytu. Zainteresowanym zostanie zapewnione zakwaterowanie. Wszystkich, których interesuje praca w szpitalu tymczasowym, mogą wysyłać wiadomości na adres: amberszpital@copernicus.gda.pl lub ochotnicy.med@gdansk.uw.gov.pl oraz kontaktować się telefonicznie pod numerem: 797 336 289 lub 58 307 76 99 (w godzinach od 8 do 16).

W placówce budowanej przez LOTOS stanie ponad 400 łóżek dla pacjentów chorych na COVID-19. Prace prowadzone są zgodnie z planem, zakończono już kwestie koncepcyjne, a wkrótce zostanie zainstalowany duży zbiornik na ciekły tlen.

#

Grupa LOTOS już od początku pandemii koronawirusa angażowała się w przekazywanie do wybranych punktów medycznych m.in. łóżek z materacami przeciwdrożdżynowymi, urządzeń do dezynfekcji powietrza z użyciem plazmy, aparatów USG, kardiomonitorów czy kombinizonów ochronnych. Szczególną troską objęto szpitale zakaźne, które są na pierwszym froncie zmagania z koronawirusem. LOTOS przekazał również wszystkim ówczesnym szpitalom jednoimiennym 400 specjalnych kart paliwowych o łącznej kwocie 2 mln zł, z których mogli korzystać kierowcy karetek, aby bezpłatnie napęlić bak. Ponadto do pomorskich placówek medycznych trafiło 6 samochodów do przewożenia pacjentów, próbek z testami na COVID-19 i innych materiałów medycznych. Wsparcie LOTOSU w walce z koronawirusem obejmowało nie tylko służby medyczne, ale także jednostki mundurowe zaangażowane w działania związane z ograniczeniem rozprzestrzeniania się epidemii, które mogły bezpłatnie skorzystać z ciepłych napojów na stacjach paliw w trakcie pracy. Darmowe paliwo, niezbędne do mobilnych działań operacyjnych, udostępniono również Pomorskiej Brygadzie Wojska Obrony Terytorialnej.

Polskie meble komfortowe i poszukiwane

Nasza branża meblarska należy do najsilniejszych gałęzi gospodarki w Polsce. Odnosi też duże sukcesy na świecie. Obecnie Polska plasuje się w pierwszej dziesiątce największych globalnych producentów mebli. Kryzys związany z pandemią trochę pomógł branży – ludzie pozostający w domach zaczęli zmieniać wystrój swoich mieszkań. Zmiany wywołane przez pandemię COVID-19 wpłynęły też na to, że dla wielu osób dom stał się nagle miejscem pracy.

Tekst **Mariusz Andrzej Urbanke**

Druga fala kryzysu uderzyła w producentów mebli, głównie poprzez zamknięcie sklepów meblarskich. Dlatego wicepremier i minister rozwoju, pracy i technologii Jarosław Gowin rozmawiał z przedstawicielami tej branży, by im pomóc. – Jeżeli uda nam się wypracować odpowiednie rozwiązania sanitarne, a równocześnie unikniemy generalnego lockdownu, to być może już wkrótce sklepy meblowe będą dostępne dla klientów – powiedział wicepremier Gowin. Dodał, że resort rozwoju nie chciał zamykania sklepów meblowych, jednak przeważało stanowisko resortu zdrowia. – My proponowaliśmy, aby sklepy meblowe były dostępne, Ministerstwo Zdrowia uważało, że one stwarzają spore zagrożenie rozprzestrzeniania się wirusa. Przeważało zdanie resortu zdrowia – powiedział wicepremier. Rząd ostatecznie nie zdecydował się na otwarcie sklepów meblowych, choć ten wyjątek był w projekcie rozporządzenia. Oznacza to, że duże sklepy meblowe, znajdujące się w galeriach

i parkach handlowych, czy same mające powierzchnię ponad 2 tys. m² muszą być zamknięte.

Meble od polskich producentów

W związku z dopisaniem do listy podmiotów handlowych objętych urzędowym zakazem pracy sklepów meblowych prezesi pięciu największych polskich firm z branży meblarskiej zrzeszonych w Ogólnopolskiej Izbie Gospodarczej Producentów Mebli, a także reprezentujących Grupę Meblową Szynaka, Black Red White, Meble Wójcik, Forte i sieć Agata zaapelowali o przywrócenie możliwości handlu w zamkniętych przez rząd salonach. W piśmie skierowanym do najważniejszych osób w państwie zwrócili oni uwagę na

trudną sytuację, w jakiej ponownie, w krótkim czasie po wiosennym lockdownie znalazła się branża meblarska. Podkreślili, że w ponad 90 proc. sklepów oferta handlowa pochodzi od polskich producentów mebli. – Chcielibyśmy podkreślić, że branża meblarska jest jedną z największych w Polsce, bazującą na polskim kapitale i zatrudniającą ponad 180 tys. pracowników – czytamy w oświadczeniu. Autorzy listu podkreślili, że wiele sklepów meblowych oraz producentów mebli do tej pory nie odrobiło strat z wiosennego lockdownu i notuje obecnie znacznie gorsze wyniki finansowe. Dodatkowo branża boryka się z notorycznym brakiem komponentów do produkcji oraz wysoką absencją wśród pracowników (zachorowania, kwarantanny), co pogarsza jej sytuację. Firmy ostrzegają, że kolejne tygodnie bez możliwości sprzedaży spowodują falę upadłości wśród przedsiębiorstw z branży meblarskiej, co będzie

skutkowało również zwolnieniami pracowników i zwiększonym bezrobociem oraz odłożeniem w czasie lub zaniechaniem inwestycji liczonych w setkach milionów złotych. Zdaniem autorów apelu salony meblowe to zazwyczaj bardzo duże powierzchnie wystawiennicze, w których nie jest generowany duży ruch klientów. Doświadczenia z wiosennego lockdownu pokazały również, że meble w minimalnym stopniu sprzedają się w kanale e-commerce. – Sprzedaż internetowa nie jest obecnie dla branży meblarskiej alternatywą wobec handlu tradycyjnego w sklepach stacjonarnych – przekonują prezesi.

Nasze meble z potencjałem

Polski przemysł meblarski ma duży potencjał – to ok. 100 dużych przedsię-

biorstw, ok. 400 średnich, a także ok. 1,7 tys. małych, zatrudniających do 49 osób firm działających w meblarstwie. Liczbę mikroprzedsiębiorstw szacuje się tu na ok. 5 tys. – one też mają pełne ręce roboty. Wystarczy poszukać tapicera albo dobrego stolarza, a zauważymy, jak trudno o fachowca, bo większość z nich ma mnóstwo zleceń. Ponadto działa ponad 20 tys. przedsiębiorstw z różnych branż powiązanych z produkcją mebli (np. elementów stalowych czy szklanych). Łącznie przy produkcji mebli znajduje zatrudnienie ponad 125 tys. osób, a wkład branży meblarskiej w polski PKB szacowany jest na ponad 2 proc. Dlatego rząd przeznaczył dużą pomoc dla firm w utrzymaniu zatrudnienia, uelastycznienie czasu pracy, rozliczenie całej tegorocznej straty w przyszłym roku, przedłużenie bankowych kredytów obrotowych czy podniesienie limitu pomocy de minimis z 200 tys. do 800 tys. euro. To tylko nie-

które z rozwiązań anty kryzysowych, z których mogą korzystać polscy producenci mebli. W 2019 r. branża meblarska zanotowała wzrost zatrudnienia i wysoki poziom nakładów inwestycyjnych. Dlatego epidemia koronawirusa to wyzwanie dla całego sektora meblarskiego w Polsce.

Wygoda to podstawa

Pojawiają się jednak również szanse. Klienci szukają przede wszystkim wygodnych mebli do pracy w domu. To ważne, bo dziś pracą zdalną, często przy biurku, zajmuje się nawet 8 mln Polaków. – Nie każdy z nas może sobie pozwolić na przebywanie w pozycji siedzącej przez długi czas – podkreśla Aldona Mioduszevska, ekspert Galerii Wnętrz Domar. Szkodliwe jest zwłaszcza

W 2019 r. branża meblarska zanotowała wzrost zatrudnienia i wysoki poziom nakładów inwestycyjnych. Dlatego epidemia koronawirusa to wyzwanie dla całego sektora meblarskiego w Polsce.

#

siedzenie w nieodpowiedniej pozycji. – Wpływa negatywnie na kręgosłup, powodując jego przeciążenie oraz długotrwały, doskwierający ból. Dlatego praca biurowa, nawet wykonywana w domu, jest wbrew pozorom ciężkim doświadczeniem dla naszego organizmu – podkreśla ekspertka. Jej zdaniem brak odpowiedniej postawy siedzącej podczas wielogodzinnej pracy przy komputerze może grozić nam różnymi schorzeniami, wpływającymi nie tylko na nasz stan zdrowia i samopoczucie, ale także i sam wygląd. – Przede wszystkim zła postawa siedząca powoduje problemy z odcinkiem lędźwiowym, co uznawane jest za jedną z podstawowych chorób cywilizacyjnych naszych czasów. Oprócz tego nasze organizmy mogą zmagać się również z uciskami na tętnice udowe, kończącymi się zatorami w przepływach tętniczych i wpływającymi na złe krążenie krwi w nogach. Nie zapominajmy także o uciskach szyjno-barkowych, powodujących duże dolegliwości bólowe głowy, cieśni nadgarstka lub kręgosłupa krzyżowego. Oczywiście poza problemami wewnętrznymi, złe nawyki w siedzeniu odbijają się na naszym wyglądzie – mamy wtedy tendencję do postawy „kurzego skłonu”, czyli ściągania ramion, garbienia się oraz podkurczania szyi i karku. Wyglądamy wtedy jak kura siedząca na grzędzie – wyjaśnia. Według ekspertki przede wszystkim trzeba siedzieć prosto, a odcinek lędźwiowy wspierać odpowiednio ustawionym podparciem znajdującym się na krześle. – Podczas długotrwałego siedzenia przy komputerze lordoza staje się najbardziej narażona na ucisk całej masy naszego ciała. Jeżeli chcemy siedzieć zdrowo, to musimy robić to na krześle wyposażonym w regulację wysokości oraz podporę pod odcinek lędźwiowy. Wysokość krzesła i siedziska musi być odpowiednia w stosunku do blatu, na którym pracujemy. Chodzi o to, aby nogi nie były zawieszane w powietrzu lub miały problem z mieszczaniem się w przestrzeni pod stołem. Najbardziej optymalną opcją jest ich położenie na podpórce, tak aby kąt nie był klasycznie prosty, dzięki czemu nogi i uda mogą być lekko odciążone – radzi.

Oprócz samej techniki odpowiedniego siedzenia na nasze zdrowie wpływa również wyposażenie stanowiska pracy. A w tej kwestii każdy element jest w równym stopniu ważny – od dopasowanego krzesła, po odpowiednie oświetlenie. – W przypadku biurka, musi być ono w taki sposób ustawione, aby nasz kręgosłup był wyprostowany, a ręce spoczywały naturalnie i bezpośrednio na blacie. Wybierajmy więc tylko te modele, które posiadają regulowaną wysokość, dającą nam możliwość idealnego dopasowania do pozycji siedzącej – wyjaśnia Aldona Mioduszevska. – Dbając o odpowiednią postawę siedzącą, pamiętajmy, że w grę wchodzi również kwestia pozycji monitora. Powinien być on ustawiony w odległości przynajmniej równej długości naszej wyprostowanej ręki. Dlaczego? Ponieważ stanowi to optymalną odległość ekranu od naszych oczu i nie powoduje u nas odruchu garbienia się. Oprócz tego nie zapominajmy również o odpowiednim oświetleniu. Lampa musi być tak ustawiona, aby nie oświeślała monitora ani naszych oczu, lecz rozjaśniała przestrzeń na biurku przed nami – dodaje. Wszystko to jednak za mało, jeśli nie będziemy robić przerw w pracy. Dobrze jest po prostu co jakiś czas wstać od biurka i starać się rozluźnić spięte od pracy mięśnie ramion i barki oraz „rozchodzić” nogi, w których przy siedzeniu zbiera się krew. – Dzięki temu zmniejszymy prawdopodobieństwo powstawania żylaków lub pajęczek. Kiedy wykonujemy swoją pracę w domu, warto wykonywać ćwiczenie o nazwie kołyska. Podczas niego położymy się plecach, złapmy się za łokcie i wykonujmy ruchy kołysania się w kołysce. Tego typu aktywność stanowi znakomity odpoczynek dla naszego zmęczonego kręgosłupa. Oprócz tego antidotum na dolegliwości związane z pracą biurową mogą być spacer, na przykład nordic walking – zaznacza ekspertka.

Większość mebli wyjeżdża z Polski

Pomimo wielu opinii wykonywanie pracy biurowej naraża nas na wiele schorzeń, które mogą wpływać nie tylko na drastyczne pogorszenie naszego stanu zdrowia, ale również wyglądu. Aby się przed tym ustrzec, warto więc zainwestować w wyposażenie stanowiska pracy, pozwalające na bezpieczne i zdrowe wykonywanie codziennych obowiązków. Na szczęście wybór jest duży, bo według statystyk największą wartościowo grupę produktów dostarczanych przez polskie przedsiębiorstwa stanowią meble tapicerowane, w tym fotele i krzesła (ok. 29-proc. udział w produkcji sprzedanej), a dopiero w następnej kolejności meble do jadalni czy sypialni. Eksport wyrobów meblarskich wciąż rośnie, a branża meblarska należy tu do najsilniejszych w Polsce, skutecznie konkurując z motoryzacją i innymi przemysłowymi firmami. Około 95 proc. produkcji mebli trafia do zagranicznych odbiorców. Import mebli do Polski jest stosunkowo niewielki i stanowi zaledwie ok. 15 proc. wartości polskiego eksportu tego rodzaju produktów. Najwięcej wyrobów meblarskich sprowadza się z Niemiec, Chin, Włoch oraz Francji.

Stany Zjednoczone patronem Trójmorza

Ostatnie wybory prezydenckie w Stanach Zjednoczonych rozgrzały ten kraj do czerwoności. Uwidoczniły też wiele podziałów zarówno w amerykańskim społeczeństwie, jak i wśród tamtejszych decydentów. Jest jednak rzecz, która łączy Amerykanów, a na pewno wszystkich polityków zasiadających w Izbie Reprezentantów. To powołana w 2015 r. przez prezydentów Polski i Chorwacji – Andrzeja Dudę i Kolindę Grabar-Kitarović – Inicjatywa Trójmorza.

Tekst **Paweł Woźniak**

W zeszłym tygodniu izba niższa Kongresu Stanów Zjednoczonych jednogłośnie przyjęła ponadpartijną rezolucję wspierającą Inicjatywę Trójmorza w jej wysiłkach na rzecz zwiększenia niezależności energetycznej i połączeń infrastrukturalnych w regionie. – USA są silnym zwolennikiem tej polityczno-gospodarczej idei i jej celów w regionie – podkreśliła ambasador USA w Polsce Georgette Mosbacher.

USA murem za naszym regionem

Przyjęty przez reprezentantów dokument wyraża poparcie dla Inicjatywy Trójmorza w jej wysiłkach na rzecz niezależnienia energetycznego oraz rozwoju infrastruktury logistycznej, transportowej oraz informatycznej i telekomunikacyjnej w naszej części Europy. Zdaniem amerykańskich kongresmenów Inicjatywa wzmacnia bezpieczeństwo nie tylko Europy, ale również Stanów Zjednoczonych i jest przeciwwagą zarówno dla mocarstwowej polityki Kremla, jak i rosnącej potęgi Chin.

– Niniejsza rezolucja wyraża zdecydowane poparcie dla Inicjatywy Trójmorza, mającej na celu przyspieszenie rozwoju infrastruktury transgranicznej w regionie – powiedziała Marcy Kaptur, demokratka z Ohio, główna sponsorka rezolucji. – Wysiłek ten oznacza silne poparcie Kongresu dla sojuszu transatlantyckiego i jest kluczowym krokiem w kierunku realizacji wizji Europy niepodzielnej, dostatniej, bezpieczniejszej i wolnej od złośliwych wpływów Rosji i Chin – dodała.

Dokument przypomina także o narzuconych Europie Środkowej i Wschodniej rządach komunistycznych, które pozostawiły region ze znacznymi brakami w infrastrukturze. W rezolucji zauważa się, że niedostateczny rozwój infrastruktury powoduje nadmierną zależność krajów regionu od Rosji, a Kreml,

wykorzystując m.in. dostawy energii, dąży do osłabienia instytucji demokratycznych i wolności w Europie.

– Podczas gdy Rosja chce wziąć naszych europejskich sojuszników jako zakładników przy pomocy gazociągu Nord Stream 2, Inicjatywa Trójmorza stara się przeciwdziałać jej złośliwym wpływom – powiedział Adam Kinzinger, republikanin z Illinois. – Współpraca między krajami Europy Wschodniej pomoże wzmocnić ich wzajemne połączenia regionalne, aby zabezpieczyć rynki energetyczne naszych najważniejszych partnerów. Ta ambitna inicjatywa zyskała imponujące wsparcie ponadpartijne oraz transatlantyczne – dodał republikanin.

Zbieżne interesy

Zdaniem wiceministra spraw zagranicznych, Pawła Jabłońskiego, przyjęta jednogłośnie rezolucja wyrażająca wsparcie dla Inicjatywy Trójmorza świadczy o tym, że Amerykanie traktują ten projekt jako kluczowy dla rozwoju Europy Środkowej. – Stany Zjednoczone widzą, że mamy rosnące zagrożenia ze strony Rosji, postępującą rywalizację z Chinami – wskazał Jabłoński. W jego ocenie współpraca polsko-amerykańska będzie się zacieśniała niezależnie od tego, czy rządzić będzie prezydent z partii republikańskiej, czy partii demokratycznej. – Można się spodziewać różnych korekt. Każdy nowy prezydent wprowadza różnego rodzaju zmiany, ale najczęściej dotyczą one przede wszystkim polityki krajowej. W polityce zagranicznej najczęściej jest tak, że interesy międzynarodowe Stanów Zjednoczonych i Polski czy Stanów Zjednoczonych i większości krajów Unii Europejskiej są przeważnie zbieżne, bo tym głównym interesem jest bezpieczeństwo – stwierdził wiceminister. Dlatego jego zdaniem możemy się spodziewać kolejnych inwestycji amerykańskich w naszym regionie.

Pieniądze na inwestycje

Nasze oczekiwania co do amerykańskich inwestycji idą w parze z deklaracjami płynącymi zza oceanu. W rezolucji o wsparciu Trójmorza kongres podtrzymuje zobowiązanie amerykańskiego rządu do partycypacji w wysokości miliarda dolarów w Fundusz Trójmorza, będący gospodarczym zapleczem Inicjatywy. Dla powołanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego Funduszu to doskonała wiadomość, bo finansowy udział Amerykanów podwoiłby środki, jakimi ten wehikuł finansowy obecnie dysponuje. Jak do tej pory łączne zaangażowanie akcjonariuszy w Fundusz wynosi ok. 800 mln euro. Suma ta urosła o 250 mln euro po podniesieniu swojego zaangażowania przez BGK, ogłoszonego w październiku podczas Szczytu Inicjatywy Trójmorza w Tallinnie. Prezes polskiego banku rozwoju oraz przewodnicząca rady nadzorczej Funduszu Trójmorza, Beata Daszyńska-Muzycka, zauważyła wtedy, że pandemia COVID-19 negatywnie wpływa na sytuację ekonomiczną wszystkich krajów i wymusza podjęcie niestandardowych działań. – Wyjście z kryzysu potrwa wiele lat, a długoterminowe inwestycje infrastrukturalne to dobry sposób na stymulowanie gospodarek – mówiła. – Zwiększenie zasobów Funduszu pozwoli na realizację większej liczby projektów niosących długofalowe korzyści dla całego regionu. Stąd nasza decyzja o podwyższeniu zaangażowania o 250 mln euro – powiedziała. Jak przypominała, Fundusz Trójmorza angażuje się w inwestycje na zasadach komercyjnych. Jest więc dobrym kandydatem do inwestycji nie tylko dla International Development Finance Corporation (IDFC) – amerykańskiej instytucji rozwoju, która zarządzałaby rządowymi środkami zaangażowanymi w Polsce, ale również dla wielu prywatnych amerykańskich funduszy, które miałyby szanse na spore zyski.

Nie od dziś wiadomo bowiem, że potencjał gospodarczy Trójmorza jest ogromny. Jak wskazuje raport firmy doradczej Spot Data, połączenie cech rynków wschodzących i rozwiniętych czyni z krajów regionu obszar bardzo atrakcyjny inwestycyjnie. „Na Trójmorze składają się bowiem kraje, które łącznie notują wyższy wzrost gospodarczy niż rynki rozwinięte (co jest cechą rynków wschodzących), ale też są znacznie bardziej stabilne pod względem instytucjonalnym niż typowe rynki wschodzące” – konkludują autorzy analizy.

Fundusz Trójmorza się rozrasta

Ostatnio do dwóch wcześniejszych członków Funduszu – Polski i Rumunii – dołączyły dwa kolejne kraje – Łotwa i Estonia. Radę nadzorczą Funduszu tworzą natomiast instytucje rozwoju z Polski, Rumunii, Łotwy, Estonii oraz Republiki Czeskiej. Założyciele Funduszu są przekonani, że po załatwieniu wszelkich wewnętrznych formalności dołączą do nich pozostałe państwa tworzące Inicjatywę Trójmorza.

Tymczasem amerykańscy politycy są zdania, że wzmocnieniu Inicjatywy może przysłużyć się zaangażowanie w nią następnych krajów Europy Wschodniej. Dlatego wezwali do poszerzenia wizji regionalnej współpracy infrastrukturalnej na państwa niebędące członkami UE, w tym na Ukrainę, Mołdawię i kraje Bałkanów Zachodnich. Obecnie do grupy należy dwanaście państw położonych między Adriatykiem, Bałtykiem i Morzem Czarnym, czyli Austria, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Polska, Rumunia, Słowacja, Słowenia i Węgry. Wszystkie należą do Unii Europejskiej. Poszerzenie Inicjatywy Trójmorza, postrzeganej przez Europę Zachodnią jako organizację wewnątrz-unijną, o kraje niebędące członkami UE, będzie więc dużym wyzwaniem na przyszłość dla jej inicjatorów i członków.

WSPIERAMY POLSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW

Już ponad **40** mld złotych

wsparcia w formie kredytów zabezpieczonych gwarancjami BGK.

www.bgk.pl

Według danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w okresie od stycznia do września br. wartość eksportu artykułów rolno-spożywczych z Polski wyniosła 25 070 mln euro. To wynik znacznie lepszy, niż można było się spodziewać po wybuchu pandemii COVID-19. – Po doświadczeniach ograniczeń w gospodarce oraz transporcie w czasie pierwszej fali pandemii dobrze przygotowaliśmy branżę rolno-spożywczą, zakłady produkcyjne i logistykę na drugą falę. Najnowsze dane dotyczące trzech pierwszych kwartałów tego roku potwierdzają wzrost eksportu polskiej żywności w stosunku do analogicznego okresu 2019 r. o 6,7 procent. Wyniki te potwierdzają bardzo dobrą jakość polskiej żywności i jej konkurencyjność na globalnym rynku – komentuje Grzegorz Puda, minister rolnictwa i rozwoju wsi. – Cały czas utrzymuje się również dodatnie saldo w wymianie handlowej produktami rolno-spożywczymi – podkreśla minister Puda. W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku dodatnie saldo obrotów handlowych towarami rolno-spożywczymi wzrosło o około 11 proc. i wyniosło 8,578 mld euro.

Jak wynika z najnowszych statystyk, sprzedaż do państw Unii Europejskiej (łącznie z Wielką Brytanią) wzrosła w tym roku o 4,4 proc. do wartości 20,085 mld euro. W strukturze eksportu rolno-spożywczego udział państw UE w porównaniu do trzech kwartałów 2019 r. zmniejszył się z 81,9 proc. do 80,1 proc. Najwięcej artykułów rolno-spożywczych w okresie styczeń–wrzesień 2020 r., jak ma to miejsce od lat, sprzedano do Niemiec. Wartość tej sprzedaży wyniosła 6,231 mld euro i w porównaniu z tym samym okresem 2019 r. był to wzrost o 10,3 proc. Eksport do Niemiec stanowił blisko 25 proc. wartości całego eksportu rolno-spożywczego, zrealizowanego w pierwszych trzech kwartałach 2020 r.

Rośnie znaczenie sprzedaży na rynki pozaunijne

Warte odnotowania jest rosnące znaczenie polskiego eksportu towarów rolno-spożywczych do państw spoza Unii Europejskiej. W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. wartość tego eksportu wyniosła 4,985 mld euro, co w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku oznacza wzrost o około 17 proc. – W analizowanym okresie zanotowaliśmy znaczący wzrost eksportu polskiej żywności do krajów pozaunijnych, co nie jest bez znaczenia w przypadku spodziewanych ograniczeń wynikających z bezumownego brexitu. W dalszym ciągu głównymi naszymi odbiorcami są jednak kraje UE, do których trafiły polskie produkty rolno-spożywcze o wartości 20,1 mld euro – wskazuje minister Puda.

Największą dynamikę, jeśli chodzi o wzrost wartości sprzedaży, odnotowano w eksporcie do państw na kontynencie afrykańskim, w tym m.in. do RPA i Maroka (ponad dwukrotny wzrost) oraz do Algierii (wzrost o 86 proc.). Ponadto istotnie wzrosła wartość eksportu do Ghany i Senegalu. Do grona liczących się odbiorców polskich towarów rolno-spożywczych dołączyła w bieżącym roku również Tanzania. Wyraźnie zwiększyła się również wymiana handlowa z państwami Bliskiego Wschodu. Tu z kolei największym odbiorcą była Arabia Saudyjska (ponad dwukrotny wzrost). Ponadto zwiększył się eksport także do Kuwejtu (prawie dwukrotnie) oraz do Turcji (o 22 proc.). Na kontynencie azjatyckim największym odbiorcą artykułów

Pomimo pandemii rośnie eksport polskiej żywności

Koronawirus nie zmniejszył apetytu na polską żywność. W ciągu trzech pierwszych kwartałów 2020 r. wartość eksportu towarów rolno-spożywczych przekroczyła 25 mld euro, co oznacza prawie 7-proc. wzrost w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku.

Tekst **Andrzej Ratajczyk**

rolno-spożywczych z Polski nadal pozostają Chiny, jednak największy wzrost wartości eksportu odnotowano w przypadku sprzedaży do Singapuru (ponad dwukrotny) oraz do Wietnamu (o 18 proc.).

Wsparcie dla producentów i eksporterów

Wzrost eksportu polskiej żywności, zwłaszcza na rynki pozaunijne, nie jest dziełem

przypadku. Chociaż eksport polskich produktów rolno-spożywczych systematycznie się zwiększał, to wybuch pandemii koronawirusa zasadniczo zmienił warunki handlu międzynarodowego. Zamknięcie granic, utrudnienia w międzynarodowym transporcie, zerwanie łańcuchów dostaw stworzyło ogromne problemy dla producentów i eksporterów ze wszystkich branż, w tym sektora rolno-spożywczego. Wielu producentów żywności z dnia na dzień zostało zmuszonych do ograniczenia, a nawet całkowitego

zawieszenia swojej sprzedaży zagraniczej. Dlatego konieczne stało się szukanie nowych rynków i nowych odbiorców dla produkowanej w Polsce żywności. W tych działaniach dużą rolę odegrało Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które m.in. uruchomiło na swojej stronie internetowej specjalną zakładkę informującą o możliwościach eksportowych dla polskich produktów rolno-spożywczych w różnych krajach świata. Poprzedni szef resortu rolnictwa, Jan Krzysztof Ardanowski, wystosował też list do ambasadorów RP z prośbą o informowanie o możliwościach eksportowych dla polskiej żywności w krajach akredytacji.

Polskie placówki dyplomatyczne wspierają też starania Głównego Lekarza Weterynarii, mające na celu zniesienie ograniczeń eksportowych wprowadzonych z uwagi na wystąpienie w Polsce ognisk HPAI (grypy ptaków) czy ASF (afrykański pomór świń). Dzięki tym działaniom np. do Królestwa Arabii Saudyjskiej mogą być ponownie eksportowane mięso drobiowe oraz produkty z mięsa drobiowego, jaja oraz pozyskane z nich przetwory. Sfinalizowano też negocjacje dotyczące uzgodnienia wzoru świadectwa zdrowia na wywożone z Polski do Singapuru mięso wieprzowe i wieprzowe produkty mięsne z wyłączeniem konserw wieprzowych sterylizowanych. W związku z tym eksport mięsa i produktów z zakładów zatwierdzonych przez służbę właściwą Singapuru mógł zostać wznowiony.

Jakość atutem polskiej żywności

Żywność to jeden z polskich hitów eksportowych. Dzięki wysokiej jakości i konkurencyjnym cenom polskie produkty rolno-spożywcze są znane i cenione nawet na bardzo egzotycznych rynkach. Od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej eksport produktów rolno-spożywczych wzrósł kilkukrotnie. W 2004 r. Polska sprzedała za granicę żywność za 5,2 mld euro. Natomiast w 2019 r. wartość polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych wyniosła 31,4 mld euro (wzrost o 5,8 proc. w stosunku do roku poprzedniego).

Polska jest europejskim i światowym liderem w produkcji i eksporcie drobiu, jabłek, owoców miękkich (czarnej porzeczki i malin) oraz marchwi i kapusty. W ścisłej czołówce europejskiej jest też jeśli chodzi o produkcję i sprzedaż ziemniaków, truskawek, rzepaku, cebuli, grzybów. Na zagranicznych rynkach ceniona jest też m.in. polska wołowina, zboża, mleko, ser, masło, a także głęboko mrożone owoce i warzywa, soki z jabłek, wiśni, czarnej porzeczki, truskawek i aronii.

Z danych Biura Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wynika, że w strukturze towarowej polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych znaczącą pozycję zajmuje żywiec, mięso i jego przetwory. W 2019 r. wywieziono z Polski 1,4 mln ton mięsa czerwonego, uzyskując 3,8 mld euro. Wartość eksportu 1,5 mln ton mięsa drobiowego (łącznie z podrobami) osiągnęła poziom 2,6 mld euro. Znaczące kwoty uzyskano też z eksportu tytoniu i wyrobów tytoniowych (3,7 mld euro), przetworów zbożowo-mącznych (2,9 mld euro), produktów mlecznych (2,3 mld euro) oraz ryb i przetworów (2,2 mld euro).

Od ponad wieku pod koniec listopada krakowski Rynek wypełniał się drewnianymi kramami, w których rzesze turystów oraz mieszkańcy miasta i okolicznych wsi kupowali tradycyjne świąteczne jedzenie, gustowne bożonarodzeniowe pamiątki czy unikatowe wyroby rękodzielnicze. Krakowski jarmark bożonarodzeniowy znany był też z licznych występów artystycznych: śpiewaków, kuglarzy czy mimów.

Puste rynki w miastach

W tym roku, w okresie świątecznym, podobnie zresztą jak podczas większości dni 2020 r., krakowski Rynek pozostanie pusty. To tym bardziej smutne, że targi bożonarodzeniowe w Grodzie Kraka były w przeszłości najważniejszą atrakcją turystyczną Polski końca roku, uznane przez brytyjski dziennik „The Guardian” za jedno z najciekawszych miejsc w Europie, które można odwiedzić w czasie zimowych ferii świątecznych. Krakowskie Targi Świąteczne zostały też wyróżnione w 2007 r., kiedy to wydano we Włoszech książkę, w której znalazły się opisy najciekawszych targów świątecznych w Europie. Z kolei amerykańska telewizja informacyjna CNN wymieniła krakowski kiermasz wśród 10 najlepszych targów bożonarodzeniowych na świecie obok świątecznych jarmarków w takich miastach jak: Wiedeń, Berlin, Strasburg czy Praga.

Ale nawet w tych europejskich miastach w tym roku zabraknie tradycyjnych, świątecznych kiermaszów. W stolicy Czech, na Rynku Starego Miasta, ustawiono już wprawdzie ogromną, blisko 20-metrową choinkę przyozdobioną wspaniałymi dekoracjami, ale nie podano nawet dokładnej daty zapalenia na niej iluminacji. Wszystko dlatego, aby uniknąć gromadzenia się ludzi podczas epidemii. Władze miasta odwołały też świąteczny targ. Podobnie uczyniono we Włoszech. Tam organizacja jarmarków została zabroniona przez rząd. Niemniej jednak już wcześniej lokalne władze, np. w Trydencie i Górnej Adydze, zdając sobie sprawę z fatalnej sytuacji epidemicznej w kraju, odwoływały słynne w całej Europie świąteczne targi, na które co roku przybywały tysiące ludzi z wielu krajów, umożliwiając niezły zarobek lokalnym handlowcom. Również w Polsce sprzedawcy pamiątek w tym roku nie zarobią zbyt wiele. Tradycyjne jarmarki bożonarodzeniowe odwołują bowiem kolejne miasta. Na bielskiej starówce nie będzie ani świątecznego kiermaszu, ani sylwestrowej zabawy na powietrzu. Skromniejsza będzie też świąteczna iluminacja, za to na centralnym pl. Chrobrego pojawi się kolorowa choinka oraz ustawione zostaną świetlne postacie bohaterów kreskówek Studia Filmów Rysunkowych. Na odwołanie jarmarku oraz sylwestrowej zabawy zdecydował się też Koszalin, a w ramach oszczędności iluminacje świąteczne mają być znacznie skromniejsze niż zwykle.

Z kolei jarmark bożonarodzeniowy, który co roku organizowany był na wrocławskim Rynku, tym razem odbędzie się w późniejszym terminie. Miasto liczy, że uda się go zorganizować jeszcze zimą – w styczniu lub w lutym.

Jarmarki online – konieczność czy znak naszych czasów?

Jeszcze inne miasta, jak Gdańsk czy Kielce, wpadły na pomysł organizacji jarmar-

Świątecznego targowania w tym roku nie będzie

W związku z epidemią koronawirusa tegoroczny jarmark bożonarodzeniowy na Rynku Głównym w Krakowie nie odbędzie się. Podobną decyzję podejmują praktycznie wszystkie miasta w Polsce i Europie, w których świąteczne targowiska odbywały się od lat, a w niektórych wypadkach nawet od wieków. Jarmarkowy handel, podobnie jak ten codzienny, w coraz większym stopniu przenosi się do sieci, a pandemia w ogromnym stopniu przyspiesza to zjawisko. Czy zatem świąteczną pamiątkę wykonaną przez ludowego artystę będzie można kupić w tym roku wyłącznie przez internet? Na szczęście odpowiedź na to pytanie brzmi „nie”, chociaż możliwość takiego zakupu będzie bardzo mocno ograniczona.

Tekst **Paweł Woźniak**

ków w internecie. W rozpoczętym już w zeszłym tygodniu gdańskim Wirtualnym Jarmarku Bożonarodzeniowym bierze udział 50 wystawców. Zakupy online, podczas imprezy organizowanej przez Międzynarodowe Targi Gdańskie AmberExpo, można robić do 31 grudnia. W ofercie jest wszystko to, co można było nabyć w ubiegłych latach: sztuka ludowa, ceramika, świąteczne dekoracje, ręcznie tkane ubrania, unikatowa biżuteria czy prace trójmiejskich artystów. Do korzystania ze swoich usług zachęcają też lokalni gastronomowie, u których można zamówić jedzenie na wynos, ale również nabyć kupony na romantyczną kolację czy vouchery na świąteczny catering.

Tym samym ogólnosiwiatowy trend przenoszenia handlu do internetu objął też jarmarki bożonarodzeniowe. Na znacząco przyspieszającą sprzedaż online wpływ ma też pandemia. Według Głównego Urzędu Statystycznego udział sprzedaży przez internet w sprzedaży detalicznej tylko w jednym miesiącu – październiku – wzrósł o 0,5 punktu procentowego do 7,3 proc. z 6,8 proc. we wrześniu. W tym okresie odnotowano też wzrost wartości sprzedaży detalicznej przez internet aż o 9,1 proc.

Z badania zleconego przez firmę doradczą CBRE wynika, że ze względu na pandemię już 76 proc. osób korzystających z internetu co najmniej raz w miesiącu wybiera się na zakupy online. Tylko 21 proc. ankietowanych decyduje się na wirtualne zakupy rzadziej niż raz w miesiącu, a zaledwie 4 proc. nie robi tego w ogóle. Co ciekawe, 3 proc. osób buszuje po wirtualnych sklepach codziennie, a 11 proc. nawet kilka razy w tygodniu. Najczęściej przez internet kupujemy ubrania, sprzęt RTV i AGD, kosmetyki i perfumy oraz książki i płyty. Nadal jednak nie jesteśmy przekonani do robienia zakupów spożywczych przez internet, bo decyduje się na to tylko 12 proc. osób.

Przewiduje się, że jeszcze w tym roku udział zakupów online w całkowitej sprzedaży może zbliżyć się nawet do 10 proc.

Na świąteczne handlowanie poczekamy do 2021 r., chyba że...

Chociaż handel w coraz większym stopniu przenosi się do internetu, to jednak jarmarki bożonarodzeniowe online nie mają uroku porównywalnego z tymi tradycyjnymi. Póki co wirtualna rzeczywistość nie jest w stanie zastąpić nam doznań, których mamy okazję doświadczać podczas tradycyjnego świątecznego jarmarku: widoku pięknej żywej choinki, zapachu wspaniałych polskich dań czy wykonywanej na żywo świątecznej muzyki ludowej.

Czy w takim razie na takie atrakcje przyjdzie nam czekać aż cały rok? Dodatkowo ze świadomością, że stanie się tak tylko w przypadku poradenia sobie przez świat z pandemią koronawirusa? Być może nie. Dla zagorzałych fanów świątecznego targowania jest mała dobra wiadomość. Otóż jest jedno duże miasto w Polsce, które zorganizuje w tym roku niewielki, tradycyjny jarmark bożonarodzeniowy. Z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju nie zdradzę jednak, które to miasto. Mam wrażenie, że mogłoby nas tam zbyt wielu przyjechać...

PG

9. urodziny Codziennej

NOWA ODSŁONA SERWISU

GPCodziennie.pl

NOWOCZEŚNIE / PRZEJRZYŚCIE / RZETELNIE
DLA KAŻDEGO

**Gazeta
Polska**
codziennie